The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", Inc. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A.Zvēriņš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA

SATURDAY, MAY 8, 1957.

LATVIJA

AMERIKĀ

37./574. n-rs. TREŠDIEN, 1957. G. 8. MAIJĀ 7. gads

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel VI 6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.40; tekstā $2.80—$5.60 par vienas collas slejas telpu.

Spēcīgs nemieru uzliesmojums visā komūnistu Ķīnā

ES SAVAI MĀMIŅAI . . .

Pavasarīga prieka pilns bija TLB Sestdienas skolas Ģimenes dienas sarīkojums, ko ievadīja māc. A. Čopa svētruna, pēc kuras bērni ziediem apdāvināja savus vecākus. Uzņēmumā 6 g. vecie Dzintars Mežulis un Lolita Kalniņa steidz apsveikt savus vecākus.

PEKINGA ATZĪST KOMŪNISTU REŽĪMA KĻŪDAS UN NESLĒPJ TAUTAS NEAPMIERINĀTĪBU

MILZĪGAJĀ ĶĪNĀ PĀRĀK NIECĪGS PROCENTS PARTIJAS BIEDRU

HONGKONGU SASNIEGUŠAS ZIŅAS, KA KOMŪNISTU ĶĪNA PAŠREIZ PĀRDZĪVOJOT LĪDZ ŠIM NOPIETNĀKOS IEKŠĒJO NEMIERU UZPLŪDUS SARKANAS VARAS PASTĀVĒŠANAS LAIKĀ.

Hongkongā. Spriežot pēc tā, ko raksta komūnistu Ķīnas laiikraksti, kas dzirdams Pekingas radiofonā un ko stāsta ceļojošie tirgotāji, kuri apgrozās starp Hongkongu un komūnistu Ķīnu, pēdējā pašreiz pārdzīvo lielas grūtības kā saimnieciskā, tā politiskā laukā. **Ka komūnistu Ķīnā izcēlušies nemieri, to Pekinga nemaz arī nemēģina slēpt. Tāpat Pekinga nemēģina noliegt sava režīma vājās puses: atzīst politiskās kļūdas, tautas masu neapmierinātību un vispārējo rūgšanu studējošo aprindās.**

Par universitāšu un citu augstāko mācības iestāžu studentu atklātiem nemieriem ziņots jau vairākkārt. Studentus neapmierina ārkārtīgi šaurā dzīve, grūtie dzīves apstākļi, vienvirziena domāšana, kādu komūnisti mēģina uzspiest, un ārkārtīgi niecīgās iespējas personiskās labklājības nodibināšanai, studijas pabeidzot.

Ziņas par neapmierinātību ar komūnistu režīmu Ķīnā nav nekādas jaunās, taču Rietumu diplomātiskie novērotāji Hongkongā paskaidro, ka tas, kas komūnistu Ķīnā notiekot tieši tagad, pārsniedz it līdzšinējos notikumus.

Pēdējās dienās Pekingas radio runājis jau pavisam uztrauktā tonī, pieprasot nekavējoties likvidēt iekšējos nemierus, tai pašā laikā brīdinot arī no militāras varas lietošanas, jo tā stāvokli varētu tikai vēl pasliktināt, **saasinot naidu** pret pastāvošo iekārtu.

Bez tam Pekingas valdību uztrauc arī ārkārtīgi niecīgais komūnistu partijas biedru skaits. Kas gan lai vada ķīniešu tautas masas, ja partijas biedru skaits nepārsniedz 10 milj cilvēku! Tikai desmit miljoni partijas biedru 590 miljonu lielajā tautas jūrā!

Un komūnisti paši atzīst, ka arī partijas biedru rindās nav nekāda labā saticība. Vispirms tomēr runā par atšķirību, kāda pastāv starp partijas biedriem un nebiedriem, par partijas biedru privilēģijām, salīdzinot ar nebiedriem.

Partijas biedru aprindās vislielākā berzēšanās notiekot militāro un civilo starpā, militāristiem mēģinot uzņemties galvenās lomas tēlošanu. Vēl pagājušās nedēļas nogalē atturēties no šādas rīcības militāristus brīdināja Pekingas radiofons.

KURZEMES VAROŅU PIEMIŅAI

Kurzemes cietokšņa kapitulācijas 12. gadu atceres aktu un koncertu 4. maija vakarā Toronto bija rīkojuši Daugavas Vanagi, godinot un pieminot kritušos un dzīvos varoņus. Pie Latvijas valsts himnas skaņām ziedus zem Latvijas un Kanadas karogiem jaunās paaudzes vārdā nolika Ilga Blūmfelde un Gundega Smilga, tā simboliski rādot jauniešu uzticību savai tautai un valstij. Ar īsu uzrunu aktu ievadīja DV KV pr. V. Mukts, norādot, ka Kurzemes cietoksnis — vienīgais pasaules vēsturē, kas nav ieņemts, bet bijis spiests kapitulēt lielo valstu politiskā aprēķina un vienošanās dēļ. Sekoja svētku koncerts, ko ievadīja vīru koris Viesturs dir. J. Cīruļa vadībā, pēc tam ar savu skanīgo tenoru klausītājus iepriecināja tenors V. Salna. J. Kreiļa uzņ.

Sūtnis A. Spekke pieņem ALA's un Ziemeļamerikas kultūras fondu valdes locekļus

Sestdien, 4. maijā, Latvijas sūtnis ASV prof. A. Spekke pieņēma ALA's valdes locekļus un nozaru vadītājus, kā arī Ziemeļamerikas kultūras fonda valdi un referentus, kas bija pulcējušies uz sēdi Vašingtonā, lai lemtu par 1956. g. Kultūras fonda balvu sadali.

Pieņemšanā ieradās arī viesis no Kanadas — LNAK valdes pr. A. Svenne un citi Ziemeļamerikas kultūras fonda valdes locekļi un referenti — Angelika Gailīte, Dr. H. Tichovskis un mākslinieks Ed. Dzenis.

Ar klavieru mūziku, atskaņojot Šopēnu un J. Mediņu, viesus iepriecināja V. Bērzkalns.

DIBINĀS TRIMDAS KULTŪRAS FONDU

MASKAVAS UZBRUKUMI APSPIESTO NĀCIJU SANĀKSMEI STRASBURGĀ

Apspiesto Eiropas nāciju asamblejas speciālo sesiju Strasburgā atklāja 29. aprīlī ar svinīgu karogu uzvilkšanas ceremoniju. Noskatīties šo ceremoniju Purtalesa pils priekšā bija sapulcējušies vairāki simti cilvēku, to vidū arī Strasburgas pilsētas vecākais un vairāku Eiropas valstu parlamentārieši, kas bija ieradušies uz Eiropas padomes sēdi. Deviņu apspiesto tautu karogus uzvilka pusmastā, vienu pēc otras atskaņojot attiecīgo valstu himnas. Goda sardzē stāvēja 20 ungāru studenti — brīvības cīnītāji.

Sesijas atklāšanas runu teica AEN asamblejas priekšsēdis Dr. V. Māsēns, atzīmējot, ka ir līdzekļi, kā panākt Austrumeiropas valstu atbrīvošanu miera ceļā, bet līdz šim neviens nav mēģinājis tos izmantot. Sesijas pirmajā dienā no latviešiem vēl runāja sūtnis O. Grosvalds un Bruno Kalniņš, kas ieradies kā Sociālistu ūnijas pārstāvis. Nākošajā dienā patv. pārstāvis R. Liepiņš referēja par bēgļu problēmu. Pieņemtajā rezolūcijā prasīta šīs problēmas drīza atrisināšana.

Tālāk asambleja lūdza Eiropas padomē esošās valstis atbalstīt apspiestās nācijas ne tikai vārdiem vien, bet arī konkrētiem darbiem. Lai atbalstītu apspiesto nāciju kultūru, nodibināmas bēgļu kultūras institūcijas, kurās trimdinieku zinātnieki varētu turpināt savus pētījumus un publicēt grāmatas savā valodā. Šinī nolūkā radāma trimdinieku kultūras fonds.

ASV valsts sekretārs Dalless bija piesūtījis priekšsēdim Dr. V. Māsēnam vēstījumu, kurā saka: „Mana dziļākā pārliecība ir, ka apspiesto tautu centieni pēc brīvības un neatkarības nevar tikt apspiesti neierobežoti ilgi, revolūcionārie spēki novedīs pie mērķa." Dallesa ziņojumu sapulce uzņēma ar aplausiem.

Jautrība zālē sacēlās, kad nolasīja Maskavas radio garos uzbrukumus Strasburgas sanāksmei. Apspiesto nāciju delegāti tajos nodēvēti par „plēsīgiem vampīriem un raganām."

RIČARDA MISIJAS ATSKAŅAS

Bagdades pakta valstis palīdzību saņems pirmās

Kamēr arabi Eizenhauera Vidējo Austrumu doktrīnas popularizēšanu ieskata par vislielāko kļūdu, amerikāņu diplomātiskās aprindas pilnvarotā Ričarda misiju atzīst par izdevušos.

Beirutā. Sav. Valstu pilnvarotais Ričards, kas ar mainīgiem panākumiem mēģināja iepazīstināt arabu pasauli ar prezidenta Eizenhauera doktrīnu Vidējo Austrumu aizsardzībai pret komūnismu, savu misiju ir beidzis un atrodas ceļā uz mājām. Sav. Valstu diplomātiskās aprindas domā, ka Ričards paveicis svētīgu darbu, iepazīstinot arabus ar Sav. Valstu politiku Vidējos Austrumos. Bet arabi tā nedomā. Īsumā savelkot loģiskāk domājošo arabu diplomātu izteicienus, jāatzīst, ka viņiem daudz taisnības, proti, ka uz tām valstīm, kurās Ričardam bija panākumi, viņam nemaz nevajadzēja braukt. Tajās valstīs, kur paskaidrojumi par Eizenhauera doktrīnas nozīmi bija vajadzīgi, Ričards nemaz netika iekšā un netika pie savu paskaidrojumu sniegšanas. Līdz ar to pretrietumnieku propagandistiem dota lieliska izdevība izplatīt nepatiesas ziņas ne tikvien kā par Eizenhauera doktrīnu, bet arī par Ričarda misiju.

Savas misijas laikā Sav. Valstu pilnvarotais Ričards dabūja pamatīgi izceļoties. Šim braucienam tuvu stāvoši amerikāņu diplomāti paskaidro, ka, runājot par Vidējiem Austrumiem, nedrīkst automatiski domāt tikai par arabiem, aizmirstot visu pārējo.

Ričardam, piemēram, ļoti labi panākumi bijuši visās Vidējo Austrumu nearabu zemēs. Arī viena otra arbu valsts paskaidrojumus par Eizenhauera doktrīnu uzklausījusi ar vislielāko interesi.

Tā, piemēram, Libāna, Lībija un Iraka noteikti izrādījušas interesi sadarboties ar Sav. Valstīm. Sudana un Jemena vēl nav varējušas izšķirties, kādu nostāju ieņemt. Sīrijā un Ēģiptē misija beigusies bez panākumiem — Ričardu šinīs zemēs neielaida. Arī Jordānu Ričards palika neredzējis, jo bija paredzams, ka viņa ierašanās varētu izraisīt jaunas komūnistu un arabu kreiso elementu demonstrācijas, kas jau tā 3 nedēļas no vietas apdraudēja ar Rietumiem sastrādāt gribētāja karaļa Huseina troni.

Sav. Valstu ārlietu ministrija paskaidro, ka jau pirms tam, kad savu uzvaru politiskās krizes likvidēšanā paziņodams, karalis Huseins deklarēja, ka Ričardu uz Jordānu neaicinās, Sav. Valstis bija izlēmušas Ričardu uz Jordānu nesūtīt. Lai gan karalis Huseins negribēja Ričardu pieņemt, viņam nebija nekādu iebildumu pret 10 milj. dolaru lielu Sav. Valstu pabalstu — neatkarīgi no Eizenhauera doktrīnas.

Cik zināms, pirmās valstis, kas „grandā" manīs Eizenhauera doktrīnas nozīmi, būs Bagdades pakta valstis un Libāna: militārām vajadzībām un ceļu būvēšanai minētās valstis jau tuvākā laikā saņems ap 35 milj. dolaru.

Prezidenta Eizenhauera Vidējo Austrumu doktrīnas popularizēšanai pilnvarotais Ričards ieradās Libānā, Lībijā, Turcijā, Persijā, Afganistanā, Pakistanā, Irakā, Saudi Arabijā, Jemenā, Sudanā, Grieķijā, Izraēlā, Abesinijā un Tunisijā.

DALLESS BONNĀ

SAV. VALSTU ĀRLIETU MINISTRS APSPRIEŽAS AR RIETUMVĀCIJAS KANCLERU ĀDENAUERU.

Bonnā. Pagājušās nedēļas nogalē Bonnā sastapās Sav. Valstu ārlietu ministrs Dalless un Rietumvācijas kanclers Ādenauers, pārrunājot jautājumus, kas skar abu valstu aizsardzību.

Lai gan sarunu gaita nav publicēta, taču ir zināms, ka viens no darba kārtības jautājumiem bijis Sav. Valstu bruņoto spēku uzturēšana Rietumvācijā. Principā Bonna nolēmusi financēt amerikāņu karaspēka uzturēšanu, tikai to negribētu vairs darīt līdzšinējos apmēros. Pēc Rietumvācijas domām amerikāņi par privilēģiju aizstāvēt Rietumvāciju var paši arī samaksāt.

Katrā ziņā amerikāņu karaspēka uzturēšanai Bonnas valdība piedāvā tikai apmēram pusi no tās summas, ko prasa Sav. Valstis. Domā, ka šīs problēmas galīga izlemšana tiks atstāta uz šī mēneša otro pusi, kad Rietumvācijas kanclers Ādenauers paredzējis viesoties Vašingtonā.

MIRIS SENĀTORS MEKKARTIJS

Pagājušo trešdien pēc ilgākas slimošanas 48 gadu vecumā mira Sav. Valstu senātors Džosefs Mekkartijs, kas 1950. gada 6. februārī uzsāka plašāko komūnistu tīrīšanu Sav. Valstīs. Četros gados Mekkartijs sasniedza neparasti lielu ievērību, bet arī ieguva sev daudz spēcīgu ienaidnieku, to starpā prezidentu Eizenhaueru, kura valdību Mekkartijs asi kritizēja.

Ja vispār Sav. Valstīm atdarījās acis un tās sāka saredzēt komūnisma briesmas valsts iekšienē, tad Mekkartijs, bez šaubām, pieder pie pirmajiem un galvenajiem šīs gaismas rādītājiem. Bet — viņš mira pateicību nesaņēmis.

ROŽU ZIEDI TĒTIM UN MĀMUĻAI

TLB Sestdienas skolas audzēkņi noklausās māc. A. Čopa svētrunu Ģimenes dienā Toronto. Malā pa kr. audzinātājas Z. Griķe un E. Ozola. J. Kreiļa uzņ.

VĒL VIENS KREMĻA BRĪDINĀJUMS BONNAI

Maskava grib izjaukt Ādenauera pozicijas

KAMĒR SAV. VALSTU ĀRLIETU MINISTRS DALLESS APSPRIEŽAS AR KANCLERU ĀDENAUERU PADOMJU SAVIENĪBA BONNAI PIESŪTA JAUNU BRĪDINĀJUMA VĒSTULI — ATTURĒTIES NO RIETUMVĀCIJAS APBRUŅOŠANAS AR ATOMIEROČIEM.

Bonnā. Turpinot savu atomdraudu kampaņu, Padomju Savienība pagājušās nedēļas nogalē piesūtīja jaunu vēstuli Rietumvācijas valdībai, brīdinot pēdējo no sekām, kādas neizbēgami rastos gadījumā, ja Rietumvācija uzsāktu savu bruņoto spēku apgādāšanu ar atomieročiem.

Rietumu diplomātiskās aprindas šai sakarā paskaidro, ka Padomju Savienība ar saviem draudiem grib panākt ne tikai kā pašu par sevi saprotamu — vāciešu iebaidīšanu, bet arī pēc iespējas apgrūtināt kanclera Ādenauera stāvokli gaidāmajās vēlēšanās šī gada rudenī. **Spiediens no Padomju Savienības un Rietumvācijas sociālistiem, kas domā, ka amerikāņi Ādenaueru „izspēlējuši" pret Maskavu uz Vācijas apvienošanas rēķina, pēdējā politisko cīņu stipri viem apgrūtinās.**

Mazas cerības sava politiskā stāvokļa nostiprināšanai Ādenauers liek uz gaidāmo konferenci ar Anglijas ministru prezidentu Mekmillenu. Tāpat savs labumiņš viņam varētu atlēkt arī no brauciena uz Vašingtonu. Bet tai pašā laikā nevar noliegt, ka krievi ar saviem atomdraudiem ir paguvuši nodarīt daudz posta, jo sevišķi raugoties no Vācijas apvienošanas viedokļa. Savā pēdējā vēstulē Maskava deklarē, ka atomieroči Rietumvācijas armijai — radījuši neaizberamu plaisu Vācijas apvienošanas jautājumā. Līdz šim Padomju Savienība par Vācijas apvienošanu nekad nopietni nebija domājusi, bet tagad tā par to varēs nedomāt uz atomieroču rēķina. Ādenauera opozicionāru rokās līdz ar to ielikts lielisks ierocis vecā kanclera politiskās platformas sagraušanai.

MEKMILLENS RIETUMVĀCIJĀ

Anglijas ministru prezidents mēģinās attaisnot samazināto aizsardzības budžetu, cerībā pasargāt Ziemeļatlantijas organizāciju no iekšējas šķelšanās.

Bonnā. 7. maijā Bonnā ieradās Anglijas ministru prezidents Mekmillens, lai apspriestos ar Rietumvācijas kancleru Ādenaueru. Mekmillena vizīti atzīst par neapšaubāmu Anglijas mēģinājumu paglābt Ziemeļatlantijas organizāciju no iekšējas krizes, kuras simptomi manīti šīs organizācijas konferences laikā Bonnā, kad Rietumvācijas, Holandes, Norvēģijas un vēl citu valstu ārlietu ministri asi kritizēja Anglijas aizsardzības budžetu un Anglijas samazināto lomu Rietumeiropas aizsardzībā vispār.

Sarunās ar Rietumvācijas kancleru Ādenaueru Anglijas ministru prezidents mēģinās pēdējo pārliecināt, ka Anglija nekad nav domājusi atstāt Rietumeiropas aizsardzību savam liktenim. Mekmillens mēģinās iestāstīt, ka angļu spēka samazināšana Eiropā no 80.000 uz 50.000 vīriem nevis jūtami vājinās, bet gan stiprinās Rietumeiropas aizsardzību, jo tagad šo 50.000 sastāvā būs tikai visjaunākajos kara mākslas paņēmienos apmācīti profesionāli karavīri, kuru rīcībā atradīsies visjaunākie atomieroči.

Interesanti atzīmēt, ka laikā, kamēr Sav. Valstu valdība turpat vai atbalsta Anglijas jauno aizsardzības programmu, Ziemeļatlantijas organizācijas bruņoto spēku virspavēlnieks ģen. Norštads ar angļu plāniem vēl līdz šim nav samierinājies, atzīstot, ka, lai kādi arī būtu ieroči, sekmīgai Rietumvācijas frontes noturēšanai tomēr nepieciešams arī zināms diviziju

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

IGAUŅU GLOBĀLĀ APVIENĪBA

Saruna ar Igauņu pasaules padomes pr-di prof. J. Vasaru.

Sakarā ar to, ka jautājums parBrīvās pasaules latviešu apvienības pašreizējo uzbūvi izraisījis plašākas pārrunas, mūsu līdzstrādnieks intervēja Igauņu globālās organizācijas priekšsēdi prof. Juhanu Vasaru, lai iepazīstinātu mūsu lasītājus ar to, kā igauņi atrisinājuši šo jautājumu un kā šī organizācijas darbojas.

Prof. Vasars ir vēsturnieks un darbojas Radgers universitātē N. J. Pirms kaŗa, sagatavojot savu disertāciju par Livonijas vēsturi, viņš pavadījis dažus mēnešus Rīgā, kur vācis materiālus mūsu archīvos.

Uz jautājumu, kāda ir igauņu globālās organizācijas uzbūve, prof. Vasars paskaidro: „Igauņu pasaules padome ar labiem panākumiem darbojas jau 4 gadi. Padomē pārstāvētas sešas igauņu centrālās organizācijas: ASV ar 4 locekļiem, Kanada ar 4, Zviedrija ar 4, Anglija ar 2, Rietumvācija ar 2 un Austrālija ar 2 locekļiem. **Šie locekļi izraudzīti no igauņiem, kas dzīvo Ņujorkā vai tās tuvumā, lai varētu sapulcēties uz sēdēm. Padome sanāk uz sēdēm pāris reizes gadā, bet valde, kurā ir 6 locekļi, notur savas sēdes ik pēc 2—3 nedēļām.** Pārstāvji padomē atrodas ciešā kontaktā ar savu centrālo organizāciju, kuŗas pilnvarā tie darbojas, un vajadzības gadījumā prasa norādījumus, kā atsevišķā jautājumā balsot."

„Vai bijuši gadījumi, kad kāda centrālā organizācija nav apmierināta ar sava pārstāvja rīcību Ņujorkā?"

„Tādu gadījumu nav bijis. Igauņu nacionālos jautājumos visu zemju igauņi ir vienās domās. Mazāk svarīgās trimdinieku iekšējās lietās, kur rodas prestiža jautājumi, pārstāvjiem Ņujorkā dažreiz nav skaidrs, kā rīkoties, bet tā kā tādi jautājumi nav steidzami, tad pārstāvim ir iespēja sazināties ar savu pilnvaru devēju organizāciju."

„Kādu darbu veic pasaules padome?"

„Padomes darbs izpaužas šādos virzienos: 1) **Cīņa par dzimtenes atbrīvošanu.** Padome te seko pasaules politiskajiem notikumiem un vajadzības gadījumā deklarē savu viedokli un sniedz vajadzīgo informāciju. Tā nesen padome nosūtīja memorandu Apvienotām Nācijām, lai atbalstītu Apspiesto Nāciju asamblejas ierosinājumu izmeklēt padomju agresiju. Padome nosūtīja savu memorandu arī Eizenhaueram un Mekmillenam, kad viņi satikās Bermūdas konferencē.

2) **Igauņu centrālo organizāciju darbu koordinēšana.** Pēdējās dienās padome deva norādījumus igauņu centrālai organizācijai Rietumvācijā stāties kontaktā ar vācu bēgļu partiju un kopīgi uzstāties pret dažu vācu zinātnieku ierosinājumu ,lai Rietumvācija nepiedalās atomieroču pētniecībā un ražošanā. Igauņu centrālai organizācijai Zviedrijā padome ieteica uzstāties pret projektēto Chruščeva un Bulgaņina viesošanos Zviedrijā.

3) **Kultūras lietas.** Šinī jautājumā man jums nav daudz ko stāstīt, jo mēs neesam tik tālu tikuši kā latvieši. Debatēs par kultūras lietām vienmēr dzird aizrādījumus, ka jāņemot paraugs no latviešiem. Padomes budžets ir 800 dol. gadā, ko dod centrālās organizācijas — padomes biedri."

„Vai pasaules padome ir attaisnojusi uz to liktās cerības?"

„Igauņu trimdinieku lielais vairums ir ļoti apmierināti ar šīs padomes darbību. Tā ir radījusi ciešāku kontaktu, saprašanos un sadarbību atsevišķo zemju igauņu starpā. **Arī vistālākā zemē dzīvojošie igauņi vairs nejūtas atstāti savam liktenim, bet atzīst sevi par visā pasaulē izkaisītas igauņu saimes locekļiem un piedalās kopīgā cīņā. Padomē ir bēgļu un izceļotāju pārstāvība. Kā tāda tā var pacelt savu balsi tur, kur igauņu trimdas valdību neuzklausa.** Padome tomēr cieši sadarbojas ar trimdas valdību un igauņu diplomātiskām pārstāvniecībām."

Sarunas beigās prof. Vasars izteica cerību, ka nākotnē igauņu un latviešu globālās organizācijas varētu cieši sadarboties, kas nāktu par svētību abām pusēm

DAUGAVAS VANAGI

DV gadskārtējā palīdzības akcija Čikāgā

Pēc iepriekšējo gadu tradicijām DV apvienība Čikāgā 25. maijā rīkos palīdzības dienu, vācot ziedojumus ar listēm. Kopš pagājušā gada DV organizācijas apŗūpes darbā radusies jauna nozare — palīdzība deportētiem. Šo svētīgo darbu DV veic sadarbībā ar Zviedrijas palīdzības organizāciju, kuŗa nosūta palīdzības sainīšus uz [illegible] kamentus. Palīdzības saņēmēju [illegible] cina par šīs palīdzības ārkārtīgi lielo nozīmi, un tādēļ mūsu tautiešu pienākums ir kāpināt palīdzību mūsu nelaimīgajiem tautiešiem. Arī vietējās apvienības [illegible] Austrijā ar katru gadu pasliktinās. Tas viss pārējiem liek būt jo aktīvākiem palīdzības darbā.

Palīdzības dienai ziedotās naudas tāl. jānodod Vanadžu priekšniecei A. Indānei, — 2737 W. Evergreen, tālr. EV 4-2846, līdz 20. maijam. Listes ar saziedotām naudas summām nododamas apvienības kasierim I. Priedulājam 3119 W. North Ave., tālr. BU 1-4954 vai sarīkojuma dienā pie kases. Sarīkojums notiks sestdien, 25. maijā, plkst. 7.30 Crystal Hall telpās 2705 W. North Ave (North un Washtenaw)

Lieldienu sestdienā apvienības Vanadžu priekšniece A. Indāne un apv. pr-ks plkv. R. Poruks apmeklēja slimības gultās atrodošos DV saimes locekļus un izdalīja Lieldienu zaķa sagādātās veltes.

DV Centrālā valde ierosinājusi obligātu DV Mēnešraksta abonēšanu visiem biedriem. Tādā gadījumā eksemplārs izmaksātu ap 20 centu resp. $1.20 gadā. Noteikumus par mēnešraksta izplatīšanu un apsaimniekošanu pieņēmusi DV delegātu pilnsapulce 6. un 7. aprīlī Kalamazū, Mich.

DV apvienība Čikāgā lūdz visus biedrus mēnešrakstu abonēt. Abonementu lietas Čikāgā kārtos DV apvienības valdes loc T. Zieriņš — 2637 W. Potomac Ave., tālr. EV 4-3787.

Tuvojoties Ģimenes dienai 12. maijā, DV apvienības Čikāgā valde [illegible] DV biedrus [illegible] svētīgo [illegible] viņu kopējā gaitā. Atsevišķu [illegible] ģimenes [illegible] valdes [illegible] gaišu ģimenes dienā [illegible] meklēs mā[illegible]

ZIEDOJUMI

Lieldienu ziedojumu akcijā DV Manitobas nodaļā ziedojuši: V. Stenders $1,00; V. Kļavis $1,00; A. Doniņš $1,00; K. Dreimanis $1,00; L. Erdmanis $1,00; S. Parmalis $1,00; A. Standžs $1,00; A. Taškans $1,00; J. Preimanis $2,00; V. Balgals $3,00; A. Vāvers $2,00; A. Liepiņš $4,00; T. Minkevics $0,50; A. Aiksnis $2,00; G. Kaktiņš $1,00; A. Ķēleris $2,00; A. Zvirbulis $3,00; A. Ceplis $3,00; K. Smolinskis $2,00; J. Standžs $2,00; H. Ozols $1,00; M. Stauvers $1,00; G. Ceplis $1,00; J. Deme $1,00; M. Tolks $3,00; V. Konosoks $3,00; T. Sniķeris $1,00; J. Aboltiņš $1,00; J. Bekeris $1,00; T. Blosmanis $1,00; E. Stauvers $1,00; E. Peterdy $0,50; A. Lariovs $1,00; A. Kazlovskis $5,00; V. Jandavs $5,00; E. Aboltiņš $5,00; J. Kalniņš $1,00; A. Konosoks $1,00. Kopā $83,00.

Stipendija teoloģijas studentam

ASV rietumapgabala latviešu ev. - lut. draudžu konference 1956. gadā nodibinājusi stipendiju ev. - lut. konfesijas teoloģijas studentam - latvietim, kas apmeklē augstāku teoloģijas mācības iestādi (semināru, fakultāti) ASV vai Rietumeiropā. Paredzēts izsniegt $600 gadā pirmoreiz jau 1957./58. mācības gadā, turpinot stipendijas izmaksu 4 gadi no vietas, ja students uzrāda labas sekmes.

Stipendijas devēji sagaida, kā students, nobeidzis mācības iestādi, veltīs savu darbu kādai latviešu draudzei, atbrīvojot viņu tādā gadījumā no stipendijas atmaksas.

Reflektanti aicināti sazināties ar ASV Rietumapgabala latviešu ev. - lut. baznīcas dzīves vadītāju prof. K. Kundziņu (adrese: 4406 Francis Ave., Seattle 3, Wash., USA), pievienojot vēstulei savu curriculum vitae ar datiem par ģimenes apstākļiem, līdzšinējo izglītības gaitu, piederību pie baznīcas, kā arī sava draudzes mācītāja un citu personu atsauksmes. Vēlams saņemt šīs ziņas maija mēnesī.

TIEŠA AUTOBUSU SATIKSME AR SADBERIJU

Sākot ar 28. aprīli „Gray Coach Lines" autobusi uztures tiešu satiksmi no Toronto uz Sadberiju; līdz ar to braucējiem nav vairs jāpārkāpj Norsbejā. Jaunais maršruts iet pa 69. autoceļu cauri Grēvenharstai, samazinot braucienа laiku par divām stundām.

Autobuss no Toronto līdz Grēvensburgai turpmāk ies bez apstāšanās, tādējādi ietaupot 45 minūtes.

Uz Sadberiju autobuss noiet divreiz dienā: 9.35 no rīta un 6.30 pēc pusdienas ,pienākot Sadberijā 5.15 resp. 1.55. No Sadberijas autobusi noiet 8.00 no rīta un 1.45 pēcpusdienā, sasniedzot Toronto 3.45 resp. 9.15. Sadberijā šiem autobusiem tieši pieslēdzas Blind River un Sault Ste. Marie līnijas. Tuvāka informācija pieprasāma pa tālr. EM 8-7611, Local 16.

ATSAUCIETIES — JŪS MEKLĒ!

ALA's sekretāriāts lūdz atsaukties ziņu saņemšanai no piederīgiem sekojošas personas:

Kārlis Armanis, dzim. 1924. g., meklē māsa; Heinrichs Prūsis no Rendas pag., meklē vecāki; Žanis Valdmanis (pirms adopcijas Čube), dzim. 1925. g., meklē vecāki; Jānis, Anša d., Auziņš, dzim. 1913. g.; Jānis Pipars, meklē brālis; Arnolds, Kārļa d., Valdmanis dzim. 1921. g., meklē sieva; Rudolfs Ansis Valdmanis, meklē brālis; Jānis Ziemelis, dzīvojis Anglijā, meklē slima māte; Francis Beļskis, meklē sieva Lidija, Ventspilī; Ilgonis Bērziņš, dzīv. Biļskas pag.; Ilgvārs, Alberta d., Bērziņš, dzim. 1926. g., meklē māte; Viktors Bērziņš, dzim. 1927. g.; Jānis Kārļa d., Bibīts; Olga Pumpurs, Andrēja m., dzīvojusi Rīgā; Juris Ševics, Andrēja d., no Vecmuižas; Aleksandrs Blūms, meklē meita Astrīda; Pāvils, Jāņa d., Brazozovskis, dzim. 1927. g., meklē māte; Valdemars, Kārļa d., Cinītis, dzim. apm. 1926. g.; Jānis, Jāņa d., Cīrulis; Vilnis, Augusta d., Čunčiņš, dzim. 1926. g.; Paulis, Viļa d., Grindulis; Jānis Uldis, Augusta d., Grindulis, meklē māte, kas no Sibirijas atgriezusies Latvijā; Jānis Artūrs, Bērtuļa d., Heinrichsons, dzim. 1919. g.; Kalacis no Smārdes pag.; Feliks Alberts Jakaitis, dzim. 1900. g.; Jānis Jozuus no Rīgas; Valters Haralds Krūmiņš, dzim. 1919. g., meklē māsa; Zelma Krūmiņš ar vīru un meitiņu; Elza, Jāņa m., Rācenis ar vīru un 2 dēliem; Aivars Lēmanis, dzim. 1925. g., meklē mātes māsa Ventspilī; Emma Murevskis, dzim. Heisters ar vīru Artūru, abi no Taurkalnes pag.; Alfrēds Ozols, bij. „Jēkabpils Vēstn." red.; Elmārs, Pētera d., Petrovs, dzim. 1923. g.; Andrējs Priede, dzīvojis Altgargē, Vācijā; Ernests, Mārtiņa d., Jegers, un Jānis, Mārtiņa d. Jēgers; Milda Emīlija Priede, dzim. 1916. g.; Alma Rēķis no Vecpiebalgas; Dr. Elza Usenko, dzim. Kaudzīte; Jānis, Kārlis, Artūrs un Valdemārs Ivanovi, meklē māte; Vilma, Kārļa m., Sakulis; Lidija Trušinskis, dzim. Till; Valentins Tujums no Jelgavas; Brigita Vilemsons, dzim. Veģis, meklē tēvs; Jūlija Zilberts (Silbert); Kārlis Zvaigzne, dzim. 1925. g. Jaunjelgavā, meklē māte.

Ziņas pieprasīt un adreses paziņot ALA's kartotēkai uz šādu adresi: American Latvian Association, Inc., 1727 Kenyon St., N. W., Washington 10, D. C., USA. (Telef.: DUpont 7-7812) Adrešu paziņotājiem kartotēka piesūta meklētāja vēstuli vai adresi tieša kontakta nodibināšanai, bet meklējamā adresi nekur tālāk nesūta. Pieprasījumiem un adrešu paziņojumiem pievienojams labprātīgs ziedojums meklēšanas izdevumu segšanai. No ārzemēm pievienojami International Reply kuponi.

LA pārstāvis SUDBURY, V. KĀRKLIŅŠ, 136 Lourdes St. Sudbury, Ont.

Pieņem: abonēšanas maksas, jaunu abonentu pieteikumus, sludinājumus

27. aprīlī St. Luke's luterāņu baznīcā Bayshou, Long Island, N. Y., salaulāja Margrietu Pr[illegible]nu ar Gunāru Bumburu. Attēlā jaunais pāris atstāj baznīcu. V. Grāvīša f. to.

EZERGAIĻA TĒVAM 80 GADU

Vērtīga dāvana Sv. Jāņa draudzei

Kurš gan no Toronto latviešiem nepazīs, vismaz izskata pēc, sirmo Artūru Ezergaili, vai, kā viņu parasti sauc — Ezergaiļa tēvu? Daudzi viņu būs redzējuši Sv. Jāņa baznīcā aizdedzinot sveces altārī vai izdalot dziesmu grāmatas pie baznīcas — jo Ezergaiļa tēvs ir Jāņa draudzes pērminderis. Daudzi būs viņu sastapuši arī latviešu sarīkojumos, kādā draudzes vakarā vai ģimenes godos un dzirdējuši viņu sakām kādu uzrunu vai deklamējam kādu patriotisku dzejoli. Pēdējā laikā Ezergaiļa tēvs uzņēmies arī Latviešu nac. apvienības bibliotekāra pienākumus, un bieži sastopams Andreja baznīcas zālē, gaidot lasītājus latviešu grāmatām.

Šim rosīgajam, vienmēr laipnajam un optimisma apgarotajam latvietim 11. maijā piepildās astoņdesmit mūža gadi. Liekas tīri neticami, ka Ezergaiļa tēvs jau ieies, kā viņš pats saka, devītajā dekādē.

Kur un kāds ir šī sirmā latviešu tēva spēka avots?

Pirmais avots, liekas, ir viņa ticība Dievam un Dieva taisnībai. Uzaudzis dievbijīgā ģimenē, arī Ezergaiļa kungs visu mūžu centies staigāt pa Dieva ceļiem. „Pirmais teikums, ko mani rakstīt mācot, tēvs ierakstīja manā burtnīcā", saka Ezergaiļa tēvs, „bija Zālamana vārdi: Tā Kunga bijāšana ir visas gudrības iesākums"...

Pirms dažiem gadiem Ezergaiļa tēvs Jāņa draudzei dāvināja 1825. gadā izdoto Bībeli latviešu valodā, ko viņš paņēmis līdzi no dzimtenes, kuŗu, liekas, var jau atzīt par retu, īpaši Rietamu pasaulē un brīvībā izkļuvušo latviešu vidū. Minēto Bībeli, par ko liecina nodzeltējušajā titullapā ieraksts — „Par paliekamu mājas mantu", gaviļnieka vectēvam, Koceniešu Veczvannieku māju saimniekam 1847. g. 20. novembrī dāvinājis Skujienas draudzes mācītājs.

Tagad Veczvannieku saimnieks un viņa dzimtas locekļi — laulātā draudzene, divi dēli un meita — dzīvo Toronto, Kanadā. Jau 1919. gadā vairākus mēnešus E. smacis komūnistu cietumā Cēsīs un no nāves soda izglābies tikai pateicoties Dieva žēlastībai. Ezergaiļa tēvs nav baidījies no bēgļu ceļa grūtībām — izvēlējies brīvību, lai nebūtu jādzīvo verdzībā.

Kaut arī gadu nasta jau liela, viņš tomēr vēl nenoguris rosīgi strādā, dzīvi sekodams visām mūsu sabiedriskās dzīves norisēm un vaļas brīžiem savā tiešām apskaužami skaistajā rokrakstā rakstīdams atmiņas par savu garo mūžu un mūžā pieredzēto.

Gribētos novēlēt — lai Dievs šim krietnajam un godīgajam latviešu arājam liek sagaidīt to dienu, kad viņš varēs atkal noglāstīt savu senču iekopto tīrumu valgās velēnas. **Arn. Lūsis.**

Vispirms pārliecinieties!

Visos Kanadas lielākos centros patērētāju interesēs ir iekārtoti „Better Business" biroji. Better Business biroji ir brīvprātīgi pasākumi, ko uztur firmas, kas ar tiem sadarbojas, un tie ved godīgu firmu sarakstus.

Pirms svarīgiem iepirkumiem ir ieteicams apmeklēt vietējo Better Business biroju un pārliecināties par to, vai jūs varat paļauties uz firmu, kur esat nodomājuši iepirkties. Tā īsa telefona saruna jums var ietaupīt daudz nepatikšanu.

A. Ezergailis nodod savas dzimtas Bībeli Toronto Sv. Jāņa draudzes mācītājam A. Lūsim. J. Kreiļa uzņ.

KANADĀ

TORONTO

Latviešu klubs Rīga piesolījis jauniešu pulciņam Lāpa svētdienas pēcpusdienās par brīvu telpas biedru vakariem, referātiem un tamlīdzīgiem sarīkojumiem. Vasaras mēnešos šo kluba īpašnieku labsirdību izmantot nāksies retāk, bet rudenī, atsākoties nodarbībām telpās, laipnais piedāvājums būs īsti derīgs.

Latviešu ārsti

J. Kārols, 404 Delavare Ave., tel. LE 4-1681; P. Bārdiņš, 33 Dalton Rd., tel. WA 2-4608 vai WA 1-7203; Silvija Užāns, 52 Linsmore Cres., tel. HO 5-2892; A. Tūters, 603 Sherbourne St., tel WA 1-4478 vai WA 1-2764; Marta Salna, 547 Hillsdale Ave., tel. MO 1864; Ed. Upenieks, 500 College St., tel. LE 4-5196; L. Upenieks, 1270 Weston Rd., tel RO 2-0962 vai CH 4-2081; Galdiņa aptieka, 19 St Jo[illegible]'s Rd., tel. RO 2-9543.

SIDRABENĒ

Sidrabenē naktī no 27. uz 28. aprīli vasaras mājiņām izsisti logi, ielauztas durvis un nozagti atsevišķi priekšmeti, atstāj[illegible] mājiņas izvandītas un iedzīves priekšmetus samētātus.

Otrā dienā Nelsona pagasta policists Dāefriss (Jeffries) ceļā uz Hamiltonu aizturējis divus mazgadīgus zēnus, kas mēģinājuši apturēt garām braucošās automašīnas, lai nokļūtu Hamiltonā.

Iztaujājot aizturētos jauniešus, 15 g. vecu latvieti un 13 gadu vecu kanadieti no Hamiltonas, policists noskaidrojis, ka iepriekšējā vakarā tie bijuši Sidrabenē zvejot, bet tumsai iestājoties, ielauzušies vasaras mājiņās, lai atrastu pārtiku ,palagus un segas. Pēdējās atrastas izmētātas un saplēstas kaimiņa Bridžmaņa saimniecībā, kur zēni vispirms mēģinājuši pārlaist nakti siena gubā, bet kad saimnieks tos no gubas aizraidījis, tie pārvākušies uz Bridžmaņa pussagruvušo siena šķūni. Nepiesardzīgi pīpodami, zēni šķūni aizdedzinājuši un paši tikko paspējuši no liesmām izglābties.

Abi zēni apcietināti, bet līdz tiesas dienai, 3. maijam ,atlaisti vecāku uzraudzībā pret $500,- drošības maksu katram.

Pirmajā tiesas sēdē 9 Sidrabenes cietušo vasaras mājiņu īpašniekus — B. Upānu, O. Tambergu, E. Henišu, J. Kusi, E Šteihartu, Ainu Vītolu, Guibi, Pavasari un Zaķi, pārstāvēja B. Upāns. Kopīgie zaudējumi visās 9 mājiņās aprēķināti uz $250,- līdz $300,-. Vēl nav zināms, vai zaudējumus pēc otras tiesas sēdes, kad būs zināms spriedums, īpašniekiem atmaksās.

Policija domā,ka ielaušanās un zādzības Sidrabenē pagājušajā ziemā tūlīt pēc Ziemassvētkiem nav aizturēto divu zēnu nedarbs, un ka šai gadījumā vaininieki meklējami citur.

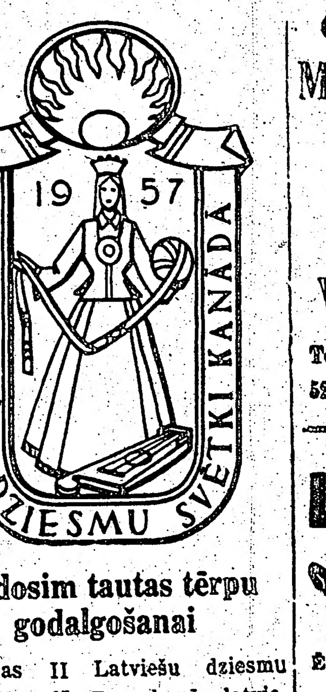

Ziedosim tautas tērpu godalgošanai

Tuvojas II Latviešu dziesmu svētki Kanadā. Tur skanēs latviešu dziesmas, un mūs iepriecinās arī krāšņie tautas tērpi.

Lai veicinātu tauts tērpu darināšanu un lai kaut simboliski atalgotu pūles tiem, kas tos jau darinājuši. Dziesmu svētku rīcības komiteja nolēma turpināt jau mūsu dzimtenē radušos tradiciju godalgot skaistākos un pareizi darinātos tautas tērpus.

Lai rastu līdzekļus, rīcības komiteja nolēma griezties pie latviešu sabiedrības ar lūgumu ziedot naudu vai balvas (izņmot ēdamlietas). Komiteja nelūdz daudz, bet ja katrs neatteiksies ziedot kaut drusku, mēs varēsim iepriecināt mūsu tautas tērpu darinātājus, kas tik daudz pūlējušies, ieguldījuši līdzekļus un laiku, lai krāšņākus darītu mūsu svētkus.

Ziedojumi nosūtāmi vai piesakāmi līdz š. g. 25. maijam Birutai Senkēvičai, 68 Parkdale Rd., Toronto 3.

Ziedotāju vārdus publicēs laikrakstos.

Dziesmu Svētku Rīcības komiteja.

LATVIEŠU BĒGĻU IECEĻOŠANA ASV BEIGUSIES

Pēdējais kuģis ar bēgļiem ieradās Ņujorkas ostā 30. aprīlī. Tas atveda no Bremenhafenes pēdējo izceļotāju grupu — 1.042 personas. Lai gan bēgļu ieceļošanas likums jau notecējis 31. decembrī, tomēr pēc šī likuma izsniegtās vīzas bija derīgas līdz 30. aprīļa pusnaktij. Šī likuma ietvaros ASV no Vācijas ieceļoja arī labs skaits latviešu.

Bēgļu ieceļošanas likums bija spēkā no 1953 — 1956. g. un tas paredzēja ielaist ASV 209.000 personu. Tomēr ieceļotāju skaits ir mazāks, jo apm. 17.000 vācu bēgļu, kas sākumā pieteicās, izceļošanas apstākļiem Vācij uzlabojoties, izšķīrušies palikt Vācijā.

Vasaras nometnes pošas bērnu sagaidīšanai

Saulaines pārvalde tagad noteikusi jaunās vasarnieku un nometņotāju likmes Saulainē, kas, ievērojot vispārējo dzīves dārdzības celšanos, paaugstinātas par apmēram 10 procentiem.

Vasarnieku maksa lielajā ēkā un visās vasaras mājās (izņemot mazās koka mājas 4 augšējā stāva istabas) nolikta uz $1,25 diennaktī draudzes locekļiem un katram nākošam istabas izmantotājam — $1,00 diennaktī, bet koka mājas augšējā stāva istabās $1,00 diennaktī un katram nākošajam istabas izbantotājam 50c. Vasarniekiem, kas nav Sv. Jāņa draudzes locekļi, maksa visās telpās par 25c dārgāka.

Tāpat kā citos gados, Saulainē darbosies kopgalds, un cenas būs sekojošas: brokastis 40c, pusdienas 90c, launags 30c un vakariņas 60c.

Nometņotāju nedēļas maksa nolikta uz $11, bet par katru nākošo bērnu $10,00. Šai maksā ieskaitīta arī bērnu apdrošināšana, ko līdz šim maksāja vecāki atsevišķi.

Saulaines pārvalde piešķīrusi brīvu uzturēšanos nometnē ik pa 2 nedēļām 3 latviešu pamatskolas un 2 latviešu ģimnazijas audzēkņiem. Brīvās nometnes nedēļas piešķiramas pēc skolu vadības uzskatiem.

Pagājušās vasaras Saulaines pārvalde novērojusi, ka Saulainē bieži atstāti bērni zem 16 gadiem pilnīgi bez vecāku uzraudzības, kas nav pierakstīti nometnē, tādēļ šovasar pārvalde stingri raudzīsies, lai bērni, kas nepieder pie nometnes, netiktu atstāti bez pieaugušo uzraudzības.

Saulainē notiks arī skautu un gaidu lielā nometne no 29. jūnija līdz 1. jūlijam.

Saulaines pārvalde kopš pagājušās vasaras paspējusi izremontēt lielo dzīvojamo ēku, kas izmaksājis apmēram $550,00. Iegādāts arī nometnes inventārs — lielās un mazās teltis — apmēram $200,00 vērtībā.

Vasaras sezona Saulainē liekas jau atklāta, un pagājušajā svētdienā tur netrūka ne saules, ne makšķerēšanas prieku mīļotāju.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 5831
114 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 10

LASĪTĀJU VĒSTULES

ĒDA, DZĒRA, KAMĒR ŪDENSPLŪDI NĀCA . . .

Laikr. Latvija Amerikā redakcijai:

Atzīstu A. Zvēriņa ievadu jūsu laikr. 24. apr. n-rā par vienu no vērtīgākiem, kas izsauc pārdomas par tautas traģiku. 1940. gada minētai ballei īsteni krievu sūtniecība zemi sagatavoja jau labu laiku iepriekš, ēdinot un dzirdinot pieņemšanās daudzus mūsu valdības augstos posteņos esošos. Taču nav noslēpums, ka arī baltais ģenerālis tāpēc bieži ieradās. Ja jau galva, kāpēc tad lai mazākie izvairītos? Atzīstu, ka liktenīgi Latvijai bija jau 2 tiešām izcili apdāvinātu vadītāju zaudējumi: Latvijas atbrīvošanas stratēģiskā kalēja, akadēmiķa ģenerāļa P. Radziņa diezgan noslēpumainā nāve 1930. gadā. un pirmā Latvijas ārlietu ministra Z. Meierovica nāve auto klizmā 1925. gadā. Šos robus vairs neizdevās aizpildīt, lai gan sevi glāstījām ar neredzētiem sasniegumiem — tikai ne valsts drošībā.

J. M., Linkolnā

VAI KORPORĀCIJAS VAINĪGAS?

Latvijas Amerikā red.:

Jūsu laikraksta 34. n-rā, atbildot uz T. Kronberga paskaidrojumu, M. Zandbergs izteicis savas domas par korporāciju negātīvo ietekmi jauniešu aktīvitātes mazināšanā ,kavējot tos piedalīties Jaunatnes apvienības darbā. M. Zandbergs kā paraugu min ALJA's valdes pr-ku. V. Nollendorfu, kam vienmēr atliekot laika, bet — viņš neesot korporācijā... Bez tam— vai tādas lietas kā Gaudeamus un rapieri esot tik nepieciešami mūsdienu jaunatnei?

Te nu grbētu iebilst, ka korporācijas kā Latvijas valsts tapšanas un veidošanās posmā, tā brīvības gados un arī tagad ,atjaunojot savu darbību trimdas apstākļos, pirmā vietā allaž ir mācījušas saviem jaunajiem locekļiem svētu turēt savas tautas vārdu un būt lepniem uz savu tautību, aizstāvot Latvijas vārdu un karogu visur ar īstu vīrišķību, drosmi un goda prātu. Šim nolūkam kādreiz pagātnē bija vajadzīgi arī rapieri, un māka ar tiem labi apieties, lieti noderēja arī daudz nopietnākos brīžos — brīvības cīņās, kur visiem zināmi studentu rotas nopelni. Un Gaudeāmus? To dzied ne tikai latviešu studenti — tā ir sena tradicija, kas raksturo akadēmisko garu, un nevaru gan saskatīt nekādu ļaunumu, ja šo skaisto dziesmu zina arī latviešu jaunā paaudze.

Rapieriem, krāsām un studentu dziesmām bez tam ir klāt arī sava tiesa tradiciju un romantikas, kas tik skaista ir jaunībā — kādēļ to liegt vai nosodīt? Priecāsimies labāk, ka latviešu jaunieši vispār atrod ceļu uz latviskām organizācijām — vienalga, vai tie ir skauti, jaunatnes pulciņi, studentu kopas vai korporācijas, jo mērķis visām ir viens — brīva Latvija.

J. R., Toronto

Sarīkojumu kalendārs Toronto

11. maijā Diždanča tējas vakars „Burvīgā maijā".
11. maijā, plkst. 7,30 Ernas Ošiņas - Bērziņas baleta studijas audzēkņu vakars. Pie klav. Edīte Timermane-Ozola. Sv. Andreja baznīcas zālē.
17. un 18. maijā — Baltiešu sporta svētki centrālā YMCA'ā.
17. maijā — Ziedu balle — Maija karalienes vēlēšanas, Columbus zālē. DV Toronto nod.
18. maijā — Baltiešu sporta svētku noslēguma balle lietuviešu Augšāmcelšanās baznīcas zālē, 1021 College St.
26. maijā TLB Sestdienas skolas izlaiduma akts.

NIAGARA

25. maijā — tradicionālā Ziedu balle ar karalienes vēlēšanu un ASV sportistu viesošanos.
13. jūlijā — Draudzības un Jaunatnes dienu atklāšana, koncerts un balle.
14. jūlijā — Jaunatnes un Draudzības dienu noslēgums ar brīvdabas izrādi.

SV. KATARINES

19. maijā — Dāmu kluba sarīkojums, teātra izrāde Dāmu valsis, Hamiltonas drāmatiskās kopas sniegumā.
22. jūnijā, DV nodaļas Jāņu dienas sarīkojums Effingham Picnic parkā. Sākums plkst. 6 vakarā.

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

AUKLĒ MANI MĀMULIŅA, VIEGLAJĀM ROCIŅĀM

VECĀKU UN BĒRNU ATTIEKSMES

TRIMDAS SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

LATVIEŠA DĀVANA KARALIENEI

(Nobeigums 3. lpp.)

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 5861
114 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8.7798, Montreal, P.Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 10

LASĪTĀJU VĒSTULES

ĒDA, DZĒRA, KAMĒR ŪDENS-PLŪDI NĀCA . . .

Laikr. Latvija Amerikā redakcijai:

Atzīstu A. Zvēriņa ievadu jūsu laikr. 24. apr. n-rā par vienu no vērtīgākiem, kas izsauc pārdomas par tautas traģiku. 1940. gada minētai ballei īsteni krievu sūtniecība zemi sagatavoja jau labu laiku iepriekš, ēdinot un dzirdinot pieņemšanās daudzus mūsu valdības augstos posteņos esošos. Taču nav noslēpums, ka arī baltais ģenerālis tāpēc bieži ieradās. Ja jau galva, kāpēc tad lai mazākie izvairītos? Atzīstu, ka liktenīgi Latvijai bija jau 2 tiešām izcili apdāvinātu vadītāju zaudējumi: Latvijas atbrīvošanas stratēģiskā kalēja, akadēmiķa ģenerāļa P. Radziņa diezgan noslēpumainā nāve 1930. gadā, un pirmā Latvijas ārlietu ministra Z. Meierovica nāve auto klizmā 1925. gadā. Šos robus vairs neizdevās aizpildīt, lai gan sevi glāstījām ar neredzētiem sasniegumiem — tikai ne valsts drošībā.

J. M., Linkolnā

VAI KORPORĀCIJAS VAINĪGAS?

Latvijas Amerikā red.:

Jūsu laikraksta 34. n-rā, atbildot uz T. Kronberga paskaidrojumu, M. Zandbergs izteicis savas domas par korporāciju negatīvo ietekmi jauniešu aktīvitātes mazināšanā, kavējot tos piedalīties Jaunatnes apvienības darbā. M. Zandbergs kā paraugu min ALJA's valdes pr-ku. V. Nollendorfu, kam vienmēr atliekot laika, bet — viņš neesot korporācijā... Bez tam — vai tādas lietas kā Gaudeamus un rapieri esot tik nepieciešami mūsdienu jaunatnei?

Te nu gribētu iebilst, ka korporācijas kā Latvijas valsts tapšanas un veidošanās posmā, tā brīvības gados un arī tagad, atjaunojot savu darbību trimdas apstākļos, pirmā vietā allaž ir mācījušas saviem jaunajiem locekļiem svētu turēt savas tautas vārdu un būt lepniem uz savu tautību, aizstāvot Latvijas vārdu un karogu visur ar īstu vīrišķību, drosmi un goda prātu. Šim nolūkam kādreiz pagātnē bija vajadzīgi arī rapieri, un māka ar tiem labi apieties, lieti noderēja arī daudz nopietnākos brīžos — brīvības cīņās, kur visiem zināmi studentu rotas nopelni. Un Gaudeāmus? To dzied ne tikai latviešu studenti — tā ir sena tradicija, kas raksturo akadēmisko garu, un nevaru gan saskatīt nekādu ļaunumu, ja šo skaisto dziesmu zina arī latviešu jaunā paaudze.

Rapieriem, krāsām un studentu dziesmām bez tam ir klāt arī sava tiesa tradiciju un romantikas, kas tik skaista ir jaunībā — kādēļ to liegt vai nosodīt? Priecāsimies labāk, ka latviešu jaunieši vispār atrod ceļu uz latviskām organizācijām — vienalga, vai tie ir skauti, jaunatnes pulciņi, studentu kopas vai korporācijas, jo mērķis visām ir viens — brīva Latvija.

J. R., Toronto

Sarīkojumu kalendārs
Toronto

11. maijā. Dižanča tējas vakars „Burvīgā maijā".
11. maijā, plkst. 7.30 Ernas Ošiņas - Bērziņas baleta studijas audzēkņu vakars. Pie klav. Edīte Timermane-Ozola. Sv. Andreja baznīcas zālē.
17. un 18. maijā — Baltiešu sporta svētki centrālā YMCA'ā.
17. maijā — Ziedu balle — Maija karalienes vēlēšanas. Columbus zālē. DV Toronto nod.
18. maijā — Baltiešu sporta svētku noslēguma balle lietuviešu Augšāmcelšanās baznīcas zālē, 1021 College St.
26. maijā TLB Sestdienas skolas izlaiduma akts.

NIAGARA

25. maijā — tradicionālā Ziedu balle ar karalienes vēlēšanu un ASV sportistu viesošanos.
13. jūlijā — Draudzības un Jaunatnes dienu atklāšana, koncerts un balle.
14. jūlijā — Jaunatnes un Draudzības dienu noslēgums ar brīvdabas izrādi.

SV. KATARINES

19. maijā — Dāmu kluba sarīkojums, teātra izrāde Dāmu valsis, Hamiltonas drāmatiskās kopas sniegumā.
22. jūnijā, DV nodaļas Jāņu dienas sarīkojums Effingham Picnic parkā. Sākums plkst. 6 vakarā.

...esūtītos manuskriptus saīsināt.
...neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ.
...šiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ...as viedoklim.

AUKLĒ MANI MĀMULIŅA, VIEGLAJĀM ROCIŅĀM

VECĀKU UN BĒRNU ATTIEKSMES

„Auklē mani māmuliņa, vieglajām rociņām, tad es tevi aptecēšu vieglajām kājiņām." Šinī tautas dziesmā raksturotas latviešu vecāku un bērnu attieksmes, kā arī audzināšanas būtība.

Mātes vieglās rokas dara to, ko ierosina viņas sirds. Jo spilgtākas un nosvērtākas viņas jūtas pret bērniem, jo rokas ir vieglākas un veiklākas. Tās nepiekūst nedz dienu, nedz nakti bērnus apkopjot.

Rokas ir tikai acīm vērojama organisma daļa, bet visa mātes būtība ir nomodā par bērnu dzīvību un veselību, vadot bērnus labvēlīgā virzienā. Šinī garīgās dzīves centrā vecāku domas un jūtas allaž saistītas ar bērniem, noskaidrojot viņu vecumam atbilstošās vajadzības un to apmierināšanas iespējas. Ikviena novirzīšanās no normālās attīstības uztrauc vecākus, pamudina noskaidrot tās cēloņus un gādāt par veselības nostabilēšanos. Līdz ar to viņu mīlestība pret bērniem pastiprinās, reizēm pārveidojoties pat aklā mīlestībā.

Tāpat ietekmē vecākus arī bērnu normālā fiziskā un garīgā attīstība. Ikviens solis uz priekšu, ko vecāki pamana, izraisa viņos lielu sajūsmu.

Šī sajūsma un prieks pakāpeniski pastiprina vecāku mīlestību pret bērniem, līdztekus arī padziļinot un pavairojot viņu rūpes par bērnu normālo attīstību. Tās īpaši pieaug pastiprinoties garīgajai attīstībai un iestājoties pubertātei. Tad vecāku pareizai nostājai ļoti bieži ir izšķirīga nozīme visā turpmākā cilvēka dzīvē. Lai rīkotos saskaņā ar paidagoģijas un higiēnas noteikumiem, vecākiem bieži vien jūtas jāpakārto prāta norādījumiem un jābūt noteiktiem un nosvērtiem iepretim bērnu iespējām un iegribām, neaizmirstot arī viņos pakāpeniski veicināt pienākuma apziņas un rakstura attīstību.

Šinī un arī citos nolūkos vecākiem skolas gados bērns jākontrolē un jāpieradina laikā un kārtīgi sagatavot uzdevumus. Vecāki var saviem bērniem dot arī norādījumus skolas uzdevumu sagatavošanai, bet viņi nedrīkst bērnu vietā tos izdarīt. Ja vecāki neapmierināti ar skolotāju rīcību, viņi var par to runāt ar skolas vadību, bet to nedrīkst zināt bērni, tāpat kā tie nedrīkst pat nojaust vecāku domstarpības attieksmē pret viņiem. Bērnu sasniegumi ikvienā darbā atzīmējami, bet bez sevišķas uzslavas, drīzāk piezīmējot, ka līdz pilnībai vēl tālu, ko nevar sasniegt pat sevišķi spējīgas personas. Bērnu sacensība gan ir vēlama, bet tā nedrīkst attīstīt godkāri, kas panākams ar norādījumiem, ka parasti uzvar viena vecuma spējīgākie bērni un pie tam tie, kas vairāk vingrinājušies.

Pubertātes laikā vecākiem jābūt sevišķi uzmanīgiem pret jauniešiem, sekojot viņu veselībai, iegribām, noskaņojumam, ar sevišķi rūpīgu gādību vadot viņu attīstību, nepārpūlot viņus darbā, bet arī neatstājot bezdarbībā, jo mērens nogurums, kas parasti neizbēgams darbā, viņus nomierina un naktīs iegremdē dziļā miegā.

Jauniešu specialitātes izvēlē arī vecākiem jābūt ļoti uzmanīgiem. Tai jāatbilst viņu spējām un tieksmēm, bet ne materiālam aprēķi-

Minētie norādījumi liecina, ar kādām grūtībām vecākiem jāsastopas bērnu audzināšanā. Tās padziļina viņu rūpes par bērniem un līdz ar to pastiprina viņu mīlestību. Šīs attieksmes pret bērniem neizbeidzas arī tad, kad tie sagatavoti patstāvīgai dzīvei un atstāj ģimeni. Vecāki arī tad seko viņu dzīves un darba gaitām, priecājoties līdz ar viņiem par ikvienu sasniegumu un skumstot par neveiksmēm. Neiejaucoties pieaugušo bērnu rīcībā, nav attaisnojama pilnīga klusēšana un vecāku atturēšanās no katra aizrādījuma, jo viņu dzīves pieredze ir bagātāka. Vecāku klusēšana runā pretim arī vispārējai kultūrālai attīstībai, kas taču balstās uz iepriekšējo paaudžu sasniegumiem.

Vecāku un bērnu attieksmju līdzšinējā uztverē ievērota latviešu prakse un teorētiskie atzinumi. Amerikas kontinentā visumā iet citus ceļus. Pirmie iecelotāji Amerikā ir bēguši no nebrīvības brīvībā un centušies jaunās dzīves vietās pēc iespējas tikt pie tādas turības un ērtībām, kādas viņi ir vērojuši vecajās dzīves vietās bagātnieku aprindās. Tāpēc brīvība un iedzīvošanās viņu uztverē ir kults jeb neapstrīdama kalpošana šiem mērķiem. Šīs domas ietekmē viņus visā dzīvē, protams, arī attieksmēs pret bērniem. Viņu uztverē bērniem jādod neierobežota brīvība; audzināšana ģimenē un arī skolā nav sagatavošana dzīvei, bet pati dzīve. Līdz ar to audzinātāji nerūpējas par savu audzēkņu rakstura un pienākuma apziņas attīstību. Bērni ne tikai ģimenē, bet arī skolā dzīvojot savu rotaļu dzīvi. Ārpus šiem iestādījumiem brīvdienās viņi cenšas nopelnīt dolarus, kas, kā jau minēts, arī ir svarīgs uzdevums amerikāņu uztverē.

Tādu rotaļu dzīvi vēro un skolās dzīvo līdz arī latviešu bērni. Sakarā ar to latviešu vecākiem jāsaduras ar lielām grūtībām savu bērnu audzināšanā. To saskaņošana nav viegla. Liekas, ka amerikāņi ir ļoti tuvu ž. ž. Rusō audzināšanas ideālam, kam Eiropā bija maza piekrišana. Bet amerikāņu izturēšanās pret pilngadīgiem bērniem ir gandrīz līdzīga citu dzīvnieku rīcībai — kad tu esi sagatavots dzīvei, tad ej un rūpējies pats par sevi, mums, vecākiem, par tevi nav vairs jārūpējas. Tāda amerikāņu nostāja ir pretrunā latviešu atzinumiem un praksei. Šīs nesaskaņas latviešu veckiem jāizlīdzina. Tāda uzdevuma veikšanā nav jāaizmirst pienākuma apziņas attīstība un visiem labi pazīstamā patiesība, ka nav brīvības bez ierobežojumiem. Arī daba ar saviem likumiem ierobežo viņa dzīvi un rīcību. Otrkārt, ģimenē un skolā māca bērnus. Tā ir sagatavošana dzīvei, nav iespējama bez iepriekšējo paaudžu pieredzes ievērošanas un respektēšanas.

Šos atzinumus ievērojot, iespējams novērst šejienes audzināšanas trūkumus. Diemžēl, tie rada nesaskaņas latviešu vecāku un bērnu attieksmēs, jo bērniem patīk rotaļāšanās šejienes skolās. Lai šinī cīņā vecākiem būtu panākumi, jaunā paaudze no agrās bērnības jāpieradina respektēt vecāku domas un pakļauties viņu rīcībai. No otras puses, vecākiem jātuvojas amerikāņiem tanīs jautājumos, kas neskar latviskās audzināšanas pamatus; piem. grāmatu ārējā izskata un satura ziņā. Tad vecākiem ar bērniem būs vieglāka saprašanās, un viņi ievēros arī latviešu prasības savā attīstībā.

Kā vecākiem bērnus audzinot, tā bērniem viņus aprūpējot vecuma dienās, ir bijušas dažreiz nopietnas grūtības. Bet parasti tās pārvarētas, latviskās tradicijas ievērotas, galvenais — bērni un vecāki uz laukiem dzīvojuši kopā vienā lielā ģimenē, visi pielikuši savas rokas lauksaimniecībai, un bērni aprūpējuši savus vecākus, kad tie nav spējuši sevi vairs apkopt. Šī tradicija jaunākos laikos ievērota arī pilsētās, kad daudzi laucinieki bija pārgājuši dzīvot tanīs, bet nebija aizmirsuši savas tautas paražas un tikumus.

Amerikas kontinentā pieaugušo bērnu attieksmes pret saviem vecākiem ir citādākas. Parasti viņi nedzīvo kopā, un nevarīgie vecāki tiek novietoti slimnīcās vai speciālās veco ļaužu mītnēs. Latviešu tradicijas ir veidojušās lauku dzīves apstākļos; Amerikā tās veidojas īpaši pilsētās. Ar to daļēji izskaidrojama šī atšķirība. Bet tikai daļēji. Dots pret dotu, gribētos raksturot amerikāņu praksi, t. i., kā vecāki savā laikā ir izturējušies pret bērniem, tā tie izturas pret viņiem vecuma dienās. Tādā

(Nobeigums 3. lpp.)

TRIMDAS SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

LATVIEŠA DĀVANA KARALIENEI

Laikrakstu „Toronto Daily Star" un „Edmonton Journal" illustrētajos pielikumos nesen parādījās raksts „Gifts for a Queen", kur cita starpā redzamas arī kurpītes, ko karalienei dāvinājis latviešu apavu meistars R. Egle, kam tagad savs uzņēmums Ņujorkā. Egle ir kādreizējā Rīgas „apavu karaļa" Eglīša skolnieks — tātad gandrīz varētu likties, ka „sakars ar eglēm" jau garantē panākumus apavrūpniecībā.

Fakts, ka kurpīšu uzņēmums parādījies laikrakstos, nepārprotami liecina, ka karaliene Elizabete šo dāvanu attiecīgi novērtējusi un atzīst par ievērības cienīgu. Interesanti tikai būtu zināt, vai karaliene paspējusi kurpītes arī jau apvalkāt, jebšu varbūt tās ir pat pazolētas?

*

Ka latvieši ir globāli nepārspējami un visgudrākā un spējīgākā tauta pasaulē, to jau sen esam dzirdējuši — vismaz paši no sevis, bet nu izrādās, ka latvietes ir arī skaistākās meitenes tuvumā un tālumā, jo latviete Valda Zariņa dublēs populāro zviedru skaistuli Anitu Ekbergu kādā filmā ar Bobu Hopu Ņujorkā. Kā apgalvo komentātors, šarmantā Anita noteikti apgrieztos un ieplēstu acis...

Koŗi gatavojas Dziesmu svētkiem Kanadā

2. latviešu dziesmu svētkos Kanadā piedalīsies 23 koŗi no ASV un Kanadas, to starpā arī šinīs attēlos redzamie. No augšas: Ed. Ramata koris Čikāgā (svētku gājienā), Toronto vīru koris Viesturs un Bramptonas Latviešu b-bas Austklis jaukts koris.

SAVIENOTĀS VALSTĪS

ČIKĀGA

● Antiboļševistisko Nāciju bloka amerikāņu draugu sarīkojumā, 27. aprīlī Čikāgas St. Nicholas baznīcas skolas telpās notika visai iespaidīgs koncerts, veltīts Lieldienām un apspiesto nāciju tautas dziesmām. Sarīkojuma moto: „Kā Kristus Lieldienu rītā — tā verdzinātās nācijas celsies no kapsētām aiz dzelzs un bambusa priekškariem atjaunotās brīvības rītausmā..."

Ukraiņu Lieldienu dziesmas dziedāja ukraiņu koris diriģenta Jūrija Jarimoviča vadībā. Slovēņu trio „Arko" dziedāja dziesmu par tēva zirgu un par kalnu, saules mirdzumā. Slovaku nacionālās dziesmas dziedāja Eilina Koscal (soprāns), bet no latviešu puses pianists V. Treimanis sniedza klausītājiem H. Berino Balādi. Dziedāja igauņu jaukts koris diriģenta Heinricha Koopa vadībā, sevišķi akcentējot patriotisko himnu-lūgšanu „Dievs, sargi Igauniju, mūsu mājas" (J. Aavika).

Pēc īsa pārtraukuma ukraiņu koris sniedza vēl vairākas patriotiskas dziesmas, kuŗu starpā sevišķu ievērību guva 18. g. s. kazāku atgriešanās dziesma.

GRAND RAPIDI (MICH.)

● 1955. gada vasarā Grand Rapidos tika noorganizēta akadēmisko organizāciju sadarbības kopa, liekot pamatā uzturēt dzīvas tās idejas un principus, kuŗu dēļ kādreiz dibinājās studentu vienības, konkordijas un citas šiem novirzieniem radniecīgas latviešu organizācijas. Kopa rīkojusi internas sanāksmes, pārrunu vakarus un referātus. Nesen bija rīkots izbraukums uz Gran Heveni, kurā piedalījās ne tikai kopas locekļi ar savām ģimenēm, bet arī jaunās paaudzes pārstāvji. Vietējā veterānu kluba telps mag. hist. A. Grīnvalde stāstīja par laikmetiem un mākslu. Noslēgumā bija kopīgs azaids un latviskas dziesmas.

Akadēmisko organizāciju kopu vada agr. K. V. Liepiņš.

● 17 gadus vecais centrālās vidusskolas audzēknis Vilnis Pakalns, strādājot vai vienīgi parastajās skolas rokdarbu stundās, pagatavojis skaistu rakstāmgaldu, kas izpelnījās apbrīnu no skolas vadības puses. Darbs veikts ļoti rūpīgi pēc paša pagatavota zīmējuma. Par V. Pakalna veikumu bija atzīmēts vietējās preses lejās.

● Grand Rapidu latviešu jauniešu pulciņš Pērse, aicinot uz sapulci, negrib iet veco sauso formālisma ceļu, bet to izsaka diezgan oriģināli un atjautīgi. Kāds aicinājums skan šā: „Te nu mēs esam. Viss nolemts. Tici vai ne, bet Tev par lielu pārsteigumu esi laipni lūgts (-ta) celties augšā ar tādu aprēķinu, ka vari noklūt Latviešu biedrībā uz Pērses biedru pilnsapulci. Nopietni tikai varam brīdināt, ka neierašanās gadījumā Tevi var sagādīt ne visai patīkami pārsteigumi." Der atzīmēt, ka jauniešiem līdz šim Grand Rapidos ar vadības vēlēšanām sevišķu grūtību nav bijis.

● Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. - lut. draudzes skautu un gaidu Sv. Jura dienas dievkalpojums 5. maijā, plkst 1 d. Immanuela bazn. Sprediķoja māc. Kr. Hermanis.

12. maijā, plkst. 1 d. Immanuela baznīcā Ģimenes dienas dievkalpojums ar dievgaldu. Sprediķos cand. theol. Vera Fricsone. Pēc tam baznīcas apakšējā zālē veco draudzes locekļu godināšana un groziņu azaids. Dalībnieku sabraukums arī no draudzes kopām. Dziedās no dziesmu lapiņām.

● Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudzes dāmu komitejas palīdzības un aprūpes sekcija vāca ziedojumus palīdzības darbam uz vietas, Vācijā un aiz dzelzs aizkara. Šim mērķim tautiešu atsaucība bija liela — pavisam savākts $549,-. Jo devīgi un atsaucīgi ziedotāji bija arī draudzes kopās ārpus Grand Rapidiem.

● Jauniešu pulciņa Pērse pilnsapulce notika 28. aprīlī latviešu biedrības telpās. To vadīja Ivars Gaide, protokolēja Silvija Zirnīte. Jaunieši pārrunāja pulciņa turpmākās darbības programmu, nodibināja 8 dažādas komisijas, izraudzīja par informātoru Vilmāru Kukaini, bet par valdes mantzini Dainu Ezergaili. Jauniešu vadītāju kursiem 18. un 19. maijā Saginavā — delegāti tiks izraudzīti tuvākajā nākotnē. Gadskārtējo Ziedoņa balli rīkos 18. maijā Latviešu biedrības telpās.

● Amerikas latviešu apvienības priekšsēža vietn. Konstantina Sventecka laulības ar Francisku Tarbunas notika 28. aprīlī latviešu katoļu draudzes Aglonas Dievmātes baznīcā. Laulības ceremoniju vadīja bīskaps Jāzeps Rancāns, asistējot prāv. St. Matīsam un prelātam Streļevicam, kas nesen ieradies no Brazilijas. Kāzu viesības latviešu biedrības namā bija pulcējušies viesi arī no Čikāgas, Indiānāpoles, Des Moines u. c. vietām. Svinību gaitā jaunlaulātos apsveica ALJA's priekšsēdis V. Nollendorfs, katoļu studentu apvienības priekšsēdis O. Počs u. d. c., bet telegrammas bija sūtījuši daudzi draugi tuvumā un tālumā, starp citu ALA"s valde. 28. aprīlī jaunais pāris aizbrauca uz savu pastāvīgo dzīves vietu Indiānāpolī.

● Tautietis Jānis Švechs savā pārtikas un delikatesu preču tirgotavā, 1746 Center N. E., atvēris populārā vācu desu meistra Veisela no Milvokiem desu galdu un šie ražojumi veikalā tagad dabūjami visplašākā izvēlē.

● Nesen Grand Rapidos viesojās amerikāņu šacha čempions Reševskis, kas pašreiz ierindojies 3. vietā visas pasaules mērogā. Šeit viņam bija izdevība spēlēt pret 28, un tajos bija ierindots arī centrālās vidusskolas 14 gadu vecais Latvis Celmiņš. Pēdējais amirikāņu šacha čempionam 32 gājienos zaudēja, bet viņa spēle tika novērtēta visai atzinīgi, un rezultātā C. uzņēma par biedru Grand Rapidu šacha klubā. Latvis Celmiņš sava kluba komandas sastāvā ju paspējis cīnīties pret Kalvina kolledžu un ar savu pretinieku spēlēja neizšķirti.

V. Z.

ROČESTRA

● Latviešu Krusta draudzes noorganizētā latviešu bērnu svētdienas skola saistījusi kuplu bērnu pulciņu ar ticības mācību kā gaiveno priekšmetu. Tomēr aizvien vairāk svešā vide un pašu bērnu vecāku kūtrums liecina, ka bērni atsvešinās no latviešu valodas. Tādēļ būtu nepieciešams stingrāk pievērsties latviešu valodai arī svētdienas skolā, paredzot nodarbības kā lasīšana, tā rakstos, kas daudziem bērniem jau ar grūtībām veicama lieta.

● Vasaras brīvdienās latviešu bērni vismaz pāris reižu sanāk vienkopus organizāciju rīkotos bērnu svētkos. Šīm sanāksmēm būtu jāpiešķir ne tikai izpriecu vai izklaidēšanās raksturs, bet arī audzinātāja nozīme, jo maz būs to vecāku, kas bērniem pa reizei priekšā ceļ Latvijas karti vai pastāstītu kaut mazumiņu par Latviju. Pirms dažiem gadiem bērnu svētku programmā ietelpa jautājumu risināšana rakstos par Latviju. Rezultāti jau toreiz neiepriecināja. Tādēļ šogad būtu jāvēlas, lai svētku programmā neiztrūktu arī kaut kas par dzimteni, paredzot vērtīgas balvas sekmīgākiem bērniem.

● Savstarpējās palīdzības fonds, kas nodibinājies pie draudzes valdes, atbalsta trūkumā vai citās likstās nonākušos tautiešus. Lai fonda līdzekļu krājums būtu lielāks, visām organizācijm bez izņēmuma zināms % no sarīkojumiem būtu jāziedo fonda mērķim, jo aizvien vairāk ir to gadījumu, kad tautieši kaut kādu apstākļu spiesti meklē palīdzību.

● Siltam laikam iestājoties, maija mēneša vidū Highland parkā 600 ceriņu saistīs daudz interesentu no visas Amerikas. Ceriņu nedēļā paredzēti arī vairāki priekšnesumi. Highland parks ar savu krūmu un koku dažādību var krāšnumā sacensties ar skaistākiem šīs zemes parkiem.

● Būvinženieris A. Aistrauts no Jutikas pārcēlies uz dzīvi Ročestrā un saistījies darbā savā specialitātē pie Ch. P. West Consulting Engineers firmas Penfieldā.

● B. Krieviņas baleta skolas audzēkņu vakars notika 4. maijā, pl. 8 Auditoriuma zālē, 875 East Main Street. Programmā solo un grupu priekšnesumi. Bez tam piedalījās arī dejotāju kopas ārpus baleta skolas, uzstādamās ar nacionālām dejām, to skaitā arī latviešu bērnu kopa. Pavisam bija ap 100 dalbnieku raibajā uzvedumā.

MILVOKI

● DVA vīru koŗa gadkārtējais koncerts V. Aparjoda vadībā notika 27. aprīlī. Lai gan koris bija ļoti daudz pūlējies dziesmu repertuāra sagatavošanā un šis bija viens no labākajiem, ko šī dziesmu vienība jebkad sniegusi, koncerts bija vāji apmeklēts.

Jāpiezīmē, ka šī bija pirmā reize, kad minētais koris dziedāja tērpies vienveidīgos tērpos.

KALAMAZŪ CHRONIKA

● Sv. Jura dienas dievkalpojumā, 27. aprīlī, ko vadīja māc. A. Piebalgs, iesvētīja Latviešu b-bas dāvāto karogu guntiņām. Līdz ar to visiem sktutu un gaidu pulciņiem ir savu vienību zīmes — karogi. Dievkalpojumā pirmo reizi dzirdēja dziedam dižskautu kori J. Zuikas vadībā.

● Jaunatnes kopas drāmatiskā grupa ar Akurātera lugu „Lāča bērni" kas iestudēta režisora K. Baltpurviņa vadībā, un kurā piedalās tuvu pie 30 personu, 4. aprīlī viesosies Lansingā, 11. maijā — Čikāgā un 17. maijā — Saginavā.

● Kalamazū ev. - lut. draudzes pavasara svētkus 28. aprīlī ievadīja Rūtas Skujiņas prologs, kuŗu teica Austra Sīle, pēc tam izrādīja R. Rolla iestudēto A. Brigaderes komēdiju Čaukstenes; lomas tēloja M. Paudrupe, Ž. Jumiķe, A. Znatnaja, D. Kalnāja, O. Karpa un M. Bērziņa. Komēdija visiem labi patika, ko apliecināja aplausi un ziedi. Dekorācijas bija gatavojis R. Rollis. Pvasara svētki bija labi apmeklēti.

● Koris „Dziesmu vairogs" 4. maijā Recreation park telpās rīkoja savu gadskārtējo koncertu.

● Latviešu skola 12. maijā rīkos Ģimenes dienas piemiņas brīdi, šim nolūkam sagatavojot „Sprīdīša" izrādi.

KOMŪNISTU PIEKTĀ KOLONNA LIELBRITANIJĀ

LA LONDONAS LĪDZSTRĀDNIEKA POLITISKĀS PIEZĪMES

Lai cik sarežģīts un kritisks ir Lielbritanijas ārpolītiskais stāvoklis, lai kādas notas nosūtītu maršals Bulgāņins — Lielbritanija ir immūna pret katru ārēju komūnistu intervenciju. Komūnistu partija Lielbritanijā pēc Ungārijas traģēdijas zaudējusi tik daudz biedru kā vēl nekad savā pastāvēšanas vēsturē, un tās nozīmīgums līdzinātos nullei, ja — ja šie nedaudzie biedri nebūtu atraduši ceļus, kā ieņemt svarīgākās pozicijas milzīgajā arodbiedrību mašīnerijā.

Lieldienās notika Lielbritanijas komūnistu partijas ārkārtējais mītiņš, kuŗā partijas sekretārs Golans bija spiests atzīt, ka partija savu polītisko nozīmīgumu zaudējusi un ka partijas oficiozs „Daily Worker" spēj pastāvēt tikai ar piemaksām. Lai cik sāpīga bija „staļinistu" uzvara komūnistu partijā — izstājušies 7.000 biedri — tad Golans tomēr nezaudēja savu optimismu un atklāja noslēpiimu, kas sen vairs nav noslēpums:

„Lielbritanijas komūnistu partijai sava darbība jācentrālizē arodbiedrībās! Rūpnīcas, doki, elektriķi un transporta strādnieki — šīs ir vietas, kur jādarbojas komūnistu aktīvistiem!"

Nekad vēl komūnistu partija tik atklāti nav paziņojusi, ka arodbiedrības un caur tām sociālistu partija ir kāpnes pa kuŗām biedrs Golans ar Kremļa palīdzību grib kāpt uz varas troņa.

Lasītājiem Amerikas kontinentā varbūt izliksies savādi, kā gan iespējams, ka nedaudzi komūnisti var kontrolēt milzīgo Anglijas arodbiedrību mašīneriju, ja tikai pavisam neliels skaits strādnieku domā komūnistiskā garā? Atbilde ir tikai viena — angļu strādnieku polītiskā vienaldzība un, protams, arī polītiskā nedomāšana.

Neskaitāmie streiki, kas izsaukti nevis tādēļ, lai aizstāvētu strādnieku intereses, bet gan tādēļ, lai sagrautu jau tā panīkušo rūpniecību, neatrod nekādu atsaucību plašajās strādnieku masās, bet ... strādnieki streiko!

Bet ļausim runāt faktiem.

Pēdējās valdības un parlamenta vēlēšanās komūnisti ieguva 33.144 balsis; pie tam jāievēro, ka Lielbritanijas komūnistu partijā šai laikā bija 33.595 maksātāji biedri! Parlamentā neievēlēja nevienu komūnistu. Redzēdami, ka durvis cīņai pēc varas tiem neatvērsies parlamentārisku vēlēšanu ceļā, komūnisti nolēma izmantot „virtuves durvis" — arodbiedrības, un jāsaka, ka tas tiem ir izdevies. Komūnistu iespaids arodbiedrību kustībā ir milzīgs — Elektriķu arodbiedrība (216.000 biedri): Lietuvju strādnieku arodbiedrība (74.000); Ugunsdzēsēju arodbiedrība (20.500) un beidzot Nacionālā ogļraču arodbiedrība (675.500!) ir pārgājušas komūnistisko vadītāju rokās! Apvienoto inženieru arodbiedrība ar vienu miljonu biedriem atrodas uz sliekšņa, lai pārietu komūnistu piektās kolonnas rokās! Burtliču arodbiedrība, katlu (tvaika) darinātāju, doku strādnieku un daudzas citas izmisīgi cīnās, lai strādnieku vienaldzības dēļ pilnīgi nepārietu šo Kremļa kalpu rokās. Ko tas nozīmē, nav grūti iztēloties — faktiski komūnistu partija ir panākusi vairāk, nekā ja tai būtu vairākums parlamentā. Pēdējo nedēļu streikos vairāki komūnistiskie varas vīri visai skaidri izteica savus nolūkus:

„Mani neinteresē Lielbritanijas saimniecība! Šī ir strādnieku cīņa pret sapuvušo kapitālistisko iekārtu! Šis streiks ir principu jautājums!"

„Mēs nestreikojam sevis dēļ, bet gan strādniecības nākotnes uzvarai!"

Šie vārdi ir visrūgtākās zāles tiem vīriem, kas Lielbritanijā radīja arodbiedrības, par kuŗām tie cīnījās un piemēroja angļu demokratiskai domāšanai. Tagad šie vīri ir aizgājuši, un to vietā Lielbritanijas rūpniecību dancina Kremļa raustāmās lelles!

Arvien redzamāks kļūst fakts, ka arodbiedrību vadītāji akli seko Kremļa un Lielbritanijas komūnistu partijas norādījumiem. Citiem vārdiem — britu rūpniecību vada no Maskavas. Patiesība ir tā, ka gandrīz 3 miljoni arodbiedrību biedru vada komūnisti, kas jebkuŗu brīdi var radīt streikus vai sagraut visas valsts rūpniecību. Tas, ka komūnistu līnija arodbiedrību vadībā ir mērenāka, ir tikai tādēļ, ka tie vēlas slēpties zem „strādnieku aizstāvju" maskas un neradīt iespaidu, ka tiešām ir atkarīgi no Maskavas.

Nobeigumā: Mekmillena polītika.

K. Kampe

TĪRĀ RELIĢIJA

KĀDĒĻ PASAULE NONĀKUSI TAGADĒJĀ CHAOTISKAJĀ STĀVOKLĪ?

VI

TICĪBA IR MOTĪVS, BET DARBI FAKTORS

Patiesi, daudzi nāks no austrumiem un rietumiem un sēdēs Dieva valstībā, bet viegli nebūs tiem, kas Dieva gribu ir zinājuši, bet nav to pildījuši. Kam daudz ir dots, no tiem daudz tiek prasīts; garā nabagiem ceļš uz Dieva valstību ir viegls. To saka prāts, bet prāts ir no Dieva. Taisnības Dievs nevar tiesu spriest citādi kā pēc Viņa gribas zināšanas un tās pildīšanas. Dievs nav tikai to Dievs, kas ir kristīti. Dievs nav tikai šīs zemes, bet visa universa Dievs. Ja cilvēki uz šīs zemes būtu dzīvojuši pēc Dieva likuma, Viņam Jēzus uz šo zemi nemaz nebūtu bijis jāsūta. Tādēļ Dieva valstība pieder arī tādiem, kas Dieva gribu pilda, nebūdami kristīti. Anima naturaliter christiana. Darbi ir Dieva gribas mērķis, un tādēļ darbi ir tie, kam ir nozīme. Ja tu Dievu mīlē, tad tu darbus dari, negaidot uz algu debesīs.

Runājot par pestīšanu ar darbiem, jāmin arī Lesings ar viņa trim gredzeniem Nātānā Gudrajā. Ar tiem trim gredzeniem Lesings domā trīs ticības: kristīgo, žīdu un muhamedāņu. Pilnīgi Dieva gribu ir izteicis tikai Kristus, un tur nav ne ko pielikt, ne ko atņemt. Projicējot šīs zemes dzīvi mūžības perspektīvā, jāsaka, ka pastarā tiesā žīdi un muhamedāņi varētu aizbildināties tikai ar Dieva gribas nezināšanu labā ticībā. Grūti būtu aizbildināties žīdiem, kuŗu tautā Jēzus Dieva gribu sludināja un kuŗi viņam piesprieda nāves sodu, kaut gan jau viņu pašu lielais pravietis Jeremija bija ceļa sagatavotājs Kristum.

Lesings domāja, ka pēc Vecās un Jaunās Derības vēl ir jānāk kādai trešai derībai. Kaut fizika jau ir piedzīvojusi 4 revolūcijas, kas grozījušas tās pamatus, tīrās reliģijas pamati nav grozījušies. Kristus mācība nav jāgroza, tāpat kā nav jāgroza patiesība, ka zeme griežas ap sauli: ir jāgroza baznīcu dogmas, kuŗu pamatā ir kristietības maldīga izpratne, jebšu baznīcas domā, ka tām viņu dogmas, pretēji evaņģēlijam, vēl jātur cilvēces garīgās brīvības nepilngadības aizbildniecības stāvoklī.

Baznīcas ir bremzējušas zinātni; ar savu paradīzes apsolījumu par ticību vien bez darbiem tās kavē Dieva gribas pildīšanu. Pāvilam un Luteram ticība simtprocentīgi nozīmēja darbus; viņiem ticēt eo ipso nozīmēja pildīt Dieva gribu. Viņiem ne prātā nenāca lietāt vieglo ceļu uz paradīzi ar ticību vien. Šāda ticības un darbu duālisma problēma viņiem neeksistēja. Tādēļ, ja Luters saka, ka ticība ir pestīšanas faktors, psīchologiski, ne loģiski viņam ir taisnība. Loģiski ticība ir tikai motīvs. Un tādēļ, pēc būtības Luteram ir taisnība, jo viņam psīchologiski ticības jēdziens ietver arī darbu jēdzienu. Lutera ticība paliks Lutera ticība, ja mēs to formulēsim loģiski pareizi, ka ticība ir motīvs, bet darbi faktors. Apskatot reliģiju ar prātu, kas ir no Dieva, to darīt ir nepieciešami, jo bez prāta nebūtu ne cilvēka, ne reliģijas. Neizmeklējot lietas būtību ar prātu, bet akli ticot nepareizam formulējumam, mēs pēc būtības neesam luterāņi un mūsu ticība nav Lutera ticība.

Gadu tūkstoši mūžības priekšā ir acumirklis. Vēl paies ilgs laiks, bet Dieva valstība būs cilvēkos ar Dieva likumu cilvēka sirdī un prātā; Dieva prāts notiks virs zemes, kā tas notiek debesīs; visiem cilvēkiem būs viņu dienišķā maize katru dienu, un tie nekrās mantu, ko kodes un rūsa maitā, apzinādamies, ka mēs šai pasaulē neko neesam ienesuši un neko no tās iznest nevaram.

CEĻA VĀRDI

Ja tevi pievil, tad tikai tu pats tur esi vainīgs, jo — vai nu tu esi izvēlējies partneri, kam ir pārāk maz cieņas pret tevi, vai arī tu esi pret to izturējies necienīgi.

Žorža Zanda

*

Mīlestībā ir svarīgi, lai pirmie skaistie iespaidi būtu ētiska rakstura, jo fiziskо kairinājumu ietekme ātri zūd.

V. Somersets - Moms

*

Savu ienaidnieku muļķību un zemiskumu tu nekad nevari ieskatīt par daudz zemu, — zemiskumu spēku nekad par augstu.

Rainis

Sporta APSKATS

LATVIEŠU SPORTA PADOMES TRIMDĀ PREZIDIJA INFORMĀCIJAS LA PIELIKUMS LATVIEŠU SPORTISTIEM SVEŠUMĀ

MEISTARSACĪKSTES AIZVADĪTAS

Detroita, Čikāga, Saginava -- jaunās ASV Vidējo valstu meistarvienības. - Voldemārs Baumanis turpmāk vadīs Vidējo valstu sporta dzīvi

Čikāgā (ID) — Aprīļa pēdējās nedēļas nogalē Čikāgā pulcējās ASV Vidējo valstu latviešu sportisti, lai sacenstos gadskārtējās meistarību finālos basketbolā un vīriešu un sieviešu volejbolā. Basketbolā meistartitulu sekmīgi aizstāvēja Detroitas DV, vīriešu volejbolā pārākais bija Čikāgas sešnieks, bet sieviešu sacensībās meistartitulu pēc viena gada atguva Saginava.

Sacensības ievadīja Klīvlendas - Čikāgas sieviešu volejbola sacensība, kurā ar 12:15, 15:9, 15:10 uzvarēja Klīvlendas meičas, kaut gan tikai ar mazliet labāku veiksmi uzvarētāju godā noklūt varēja arī čikāgietes. Otrā cīņā Saginava viegli pieveica Milvokus — 15:1, 15:8, kas cīņā par trešo vietu zaudēja arī Čikāgai — 3:15, 6:15. Tā finālā sacentās Saginava — Klīvlenda. Saginava uzvarēja pelnīti ar 15:10, 15:2 rezultātu.

Par turnīra labāko gremdētāju jāatzīst V. Licīte (Čikāga), bet ar katru gadu progresē Martinsone (Saginava). Pēc pagājušā gada neveiksmes, Saginava atguvusi savu agrāko spēles gatavību un bija pārāka par pārējām finālistēm.

Vīriešu volejbolā Linkolnas „Tālava" viegli pārspēja Detroitas DV — 15:10 15:4, bet Čikāgas — Klīvlendas sacensības beidzās ar 15:11, 15:3 čikāgiešu uzvaru. Cīņā par trešo vietu Detroita negaidīti uzvarēja Klīvlendu — 11:15, 16:14, 15:8. Klīvlendieši gan servēja partijas bumbu (15:4), taču zaudējumu deva nepareizā spēlētāju maiņa otrā setā. Finālā Čikāga pārliecinoši pieveica Linkolnu — 15:11, 15:3. Linkolnieši pirmajā setā cīnījās atzīstami, taču otrā vairs nespēja atvairīt čikāgiešu spēcīgos uzbrukumus. Labākais gremdētājs bija V. Tums (Čikāga).

⁂

Basketbola pirmā cīņā Detroita pārspēja Čikāgu ar 75:72 (47:37) rezultātu. Čikāgieši iesāka spēli bez Kačerovska, un Detroita izcīnīja 8 punktu vadību ,ko paturēja visu spēles laiku. Tikai pēdējās 5 minūtēs Čikāga rezultāta starpību samazināja, un pēdējā minūtē bija aiz Detroitas 1 punktu. Taču sasteigtā saspēlē pazaudēja bumbu un izpelnījās sodu, ko Detroita pārvērta 2 punktu guvumā, uzvarot 75:72.

Detroita: G. Vītoliņš 32, G. Liepiņš 14, V. Vītoliņš 12, J. Richters 9, Magdelāns 8. Čikāga: Purkalītis 25, Kačerovskis 24, Strauts 15, Mittenbergs 4. E. Tums 2, Krolls 2.

MINEAPOLE UZVARĒJA KLĪVLENDU 80:77 (43:28)

Mineapolieši sākumā atradās vadībā ar lielu punktu pārsvaru, bet pēdējā ceturksnī klīvlendieši strauji izlīdzināja. Daži Klīvlendas neveiksmīgie metieni grozā izšķīra Mineapoles uzvaru.

Mineapole: I. Kauls 28, Venšaus 16, Lācis 14, Strēlnieks 10, Z. Kauls 7, Grotāns 5. Klīvlenda: Auzenbergs 28, Mantinieks 33, Zakīs 7, Rops 6, Ūdris 3.

ČIKĀGA PĀRLIECINOŠI UZVARĒJA KLĪVLENDU 56:37 (36:27)

Jau pašā sākumā mājinieki nonāca vadībā un rezultātu vēl palielināja. Veiksmīga diena bija I. Strautam — ātrs, labi metieni un neatlaidīgs cīnītājs. Abas dienas neveiksme vajāja V. Purkalīti. Arī A. Kačerovskis, pēc divu mēnešu pārtraukuma, sākumā nevarēja cīņā iejusties.

Čikāga: Strauts 34, Kačerovskis 20, Purkalītis 12, Mittenbergs 7, E. Tums 5, Strazdiņš 4, Krolls 4. Klīvlenda: Auzenbergs 24, Mantinieks 15, Ābeltiņš 5, A. Rops 4. Karnītis 4, Zaķis 2, Pētersons 2. Ūdris 1.

PIRMO VIETU IZCĪNĪJA DETROITA, UZVAROT MINEAPOLI 73:67 (39:39)

Sākumā vadībā nonāca Mineapole, bet tad „piešāvās" G. Vītoliņš un rezultātu izlīdzināja. Pirmais puslaiks beidzās neizšķirti. Otrā puslaikā ar veiksmīgiem G. Vītoliņa metieniem Detroita nonāca vadībā un spēli beidza kā uzvarētāja. Detroitieši izcīnīja 3. gadu pēc kārtas Vidējo valstu meistarnosaukumu. Veiksmīgākais punktu guvējs bija G. Vītoliņš.

Detroita: G. Vītoliņš 36, V. Vītoliņš 16, J. Richters 11, Liepiņš 7, Priede 2, Madelāns 1. Mineapole: Lācis 20, Strēlnieks 13, I. Kauls 11, Grotāns 12, Venšaus 6, Z. Kauls 5.

⁂

Finālspēļu laikā notika Vidējo valstu sportistu un sporta darbinieku sanāksme, ko atklāja VVLSP pr-ks E. Oliņš. Par sanāksmes vadītāju ievēlēja E. Oliņu, bet par sekretāru A. Strālu (Čikāgā). Par pagājušā gada VVLSP darbību ziņoja Oliņš un arī nolasīja nozaru vadītāju ziņojumus. Sapulces dalībnieki pieņēma sekojošu VV meistarību plānu: vieglatlētikā

Voldemārs Baumanis jaunā svarīgā amatā.

6./7. jūlijā Mineapolē (ja piedalīsies arī Kanadas sportisti, tad notūrēs 4. Ziemeļamerikas meistarsacīkstes, jo Indianapoles sporta kopa atteicās tās sarīkot). Futbolā 20./21. jūlijā Čikāgā, un tenisā 7./8. septembrī Milvokos. Pēc ziņojuma sapulce izteica pateicību Sporta Pārvaldei par sekmīgi veikto darbu. Revīzijas komisija ziņoja, ka Pārvaldes darbība bijusi sekmīga.

VV priekšniekam E. Oliņam atsakoties kandidēt, Sporta Pārvaldi uzņēmās vadīt V. Baumanis Par sekretāru ievēlēja I Dumpi. bet valdes locekļa pienākumus veiks L. Lūsars.

Revīzijas komisijā ievēlēja B Baumani, E. Tiltiņu (Čikāga) un J. Vanagu (Milvoki).

DVF ATKAL MEISTARS

Londonā (B) — Jau devīto gadu pēc kārtas Anglijas latviešu basketbola meistars ir DVF no Londonas LSK. Piecām vienībām cīnoties pēc 2 zaudējumu sistēmas, abām vienībām iznāca spēkoties 3 reizes. Pirmā cīņā uzvarēja LLSK, bet finālā izteicās 33:22 DVF I par labu. 3. vietā palika DVF II. 4. — Bradfodas Trimda, 5. Koventrijas LSK. DVF vienībā spēlēja A. Šmits, T. Zariņš, A. Kārkliņš, E. Antens, E. Ješinskis, V. Švirksts, Z. Pētersons, M. Zakevics un A. Sprogis.

PIRMIE PIECI GADI ASV

Latviešu sporta pārvaldes sāk sesto darbības gadu.

(V) Nemanot pagājuši pieci gadi, kopš ASV Austrumu piekrastē, Vidējās valstīs un Rietumu krastā izveidojās organizēta latviešu sporta dzīve un notika pirmās meistarsacīkstes. Vispirms basketbolā un volejbolā, tad galda tenisā, tenisā, vieglatlētikā un pagājušā gadā arī futbolā.

No mazās saujiņas vecākās sportistu un sporta darbinieku paaudzes, kas, varētu teikt, lika pamatus šodienas ASV latviešu sportā dzīvei, šajos piecos gados izveidojusies varena sporta saime, kuras skaits jau tuvojas pirmam tūkstotim. Nedaudzu vecākās paaudzes darbinieku vadīta, šī sporta saime jau iesakņojusi sevī tās sporta idejas, kuras esam paņēmuši mantojumā līdzi no dzimtenes.

Ja mēs vēlamies, lai šīs latviešu sporta idejas un tradicijas tiktu uzturētas arī nākotnē, talkā jānāk arī tiem daudzajiem Latvijas laika sportistiem un sporta darbiniekiem, kuru vārdus un rezultātus vēl šodien pieminam kā cēlus piemērus mūsu jaunatnei. Kas reiz ir kalpojis sportam, tas to šodien nedrīkst pārtraukt.

ASV Vidējo valstu latviešu sportam ieejot sestā organizētā darbības gadā, ar atzinību pieminam visus tos daudzos sporta darbiniekus un sportistus, kas ar savu sirdsdzīvi, sajūsmu un mērķtiecību veidojuši ASV Vidējo valstu latviešu sporta dzīvi par paraugu aktivitātes un dalībnieku skaita ziņā.

Vidējo Valstu līdzšinējās meistarvienības ir šādas:

	Basketbolā	Vīr. Volejbolā	Siev. volejbolā
1953. g.	Milvoki	Čikāgas LB	Saginava
1954. g.	Mineapoles Starts	Čikāgas LB	Klīvlendas Stars
1955. g.	Detroitas DV	Čikāgas LB	Saginava
1956. g.	Detroitas DV	Čikāgas LB	Klīvlendas Stars
1957. g.	Detroitas DV	Čikāgas LB	Saginava

Olģerts Galītis (Indianapole)

Ilmārs Dumpis (Čikāga).

Daži no daudziem, kas ar savu enerģiju un priekšzīmi cēluši latviešu sporta dzīvi ASV vidējās valstīs. No kreisīs Arnolds Rops (Klīvlenda, Georgs Meržejevskis (Saginava), Viktors Zomesarājs (Klīvlenda) un Alfreds Pētersons (Milvoki).

ZINAĪDA RINGENBERGA ATVADĀS

Invērkargilā (N) — Ciešu apņemšanos šogad aiziet no vieglatlētikas laukuma paziņojusi Zinaida Ringenberga.

Ar viņas ardievām mešanu apļiem, mūsu sports būs zaudējis lielu vieglatlēti, kas laukumā pavadījusi vairāk nekā divdesmit gadus un vēl joprojām bija mūsu labāko pirmās rindās.

Šī gada statistikās mūsu skaitļu rindu kopotāji jau tagad var ierakstīt Ringenbergas šajā pavasarī sasniegtos rezultātus — lodes grūšanā 10,59 m, diska mešanā 35,14 m un šķēpa mešanā 29,49 m, pie reizes arī izlabojot viņas labāko varējumu pagājušā gada 10 labāko skaitļu ailēs diska mešanā — 34,90 m.

Šie skaitļi tad nu būs pēdējie. Vai tos šajā gadā vēl pārspēs kāda mūsu vieglatlēte, ir pateikt visai grūti. Liekas tomēr, ka tie paliks neaizsniegti. Mešanu disciplīnās Zinaida Ringenberga labākā bijusi visus pēdējos 12 gadus.

Kas viņu aizstās?

Juris Laipenieks met šķēpu 61,10 m

Santjago (E) — Brazilijas, Argentīnas un Čīles 3 valstu meistarsacīkstēs vieglatlētikā Čīles krāsas aistāvēja Juris Laipenieks, ar 61,10 m tālu šķēpa raidījumu paliekot trešā vietā aiz argentīniešiem Hebera (66,54 m) un Mateucci (64,57 m).

Juris bija vienības rezervists un startēja savainotā Stendzenieka vietā, kura labākais varējums šogad pagaidām ir 60,12 m.

Ar savu rezultātu Juris Laipenieks guvis ievērību visas Dienvidamerikas sporta aprindās. Dienvidamerikāņu speciālisti paredz viņam spožu nākotni. Šis rezultāts ir arī mūsu labākais sasniegums šinī gadā.

‚DAINA' UN ‚BALTIC' ATKAL MEISTARI

SPRAIGAS CĪŅAS 4. LATVIEŠU MEISTARSACĪKSTĒS BASKETBOLĀ ZVIEDRIJĀ

Halstahamarā (BS) — Lieldienu laikā notika 4. Zviedrijas latviešu meistarsacīkstes basketbolā, kurās piedalījās 4 vīriešu un 3 sieviešu vienības. Savus meistartitulus sekmīgi aizstāvēja pagājušā gada uzvarētāji — Gēteborgas „Baltic" un Stokholmas „Daina".

Sieviešu sacensībās „Dainas" meitenes pārliecinoši uzvarēja Stokholmas JKS 29:10 (9:9) un Gēteborgas „Baltic" 45:3 (17:1), izcīnot pirmo vietu un Zemnieku savienības Gēteborgas nodaļas dāvāto ceļojošo kausu jau otru gadu pēc kārtas. Otrā vietā palika „Baltic", kas pārspēja JKS 19:7 (9:4).

Meistarvienībā spēlēja — Āboliņa, J. un E. Zemgales, D. un S Dinvietes, Ozoliņa. „Baltic" sastāvā bija — Kaukule L un S. Bērziņas, Tenese, Ikše, Vintere, bet JKS rindās cīnījās Škiltere, M. un L Silnieces, Tepfere, Sukse, Kajaka, Vidzemniece, Vilne, Briede.

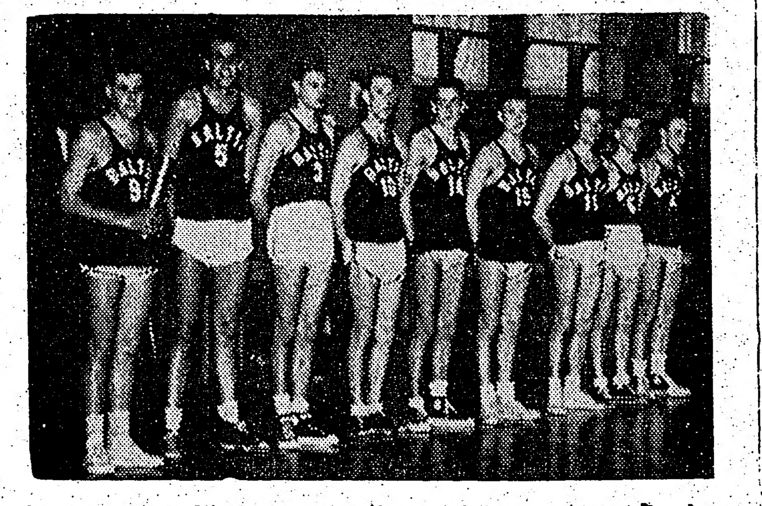

Gēteborgas „Baltic" — Zviedrijas latviešu meistarvienība basketbolā. No kreisās: E. Janovskis, G Kraulis, R. Tepfers, A. Bērziņš, A. Viļumsons, V. Freibergs, J. Knops, I. Gūtmanis un P. Stendzenieks

Vīriešu vienības bija iedalītas divās grupās — Stokholmas JKS un „Rīga" vienā un Gēteborgas „Baltic" ar Vesterosas JKS otrā. Grupu uzvarētāji sacentās par 1. un 2. vietu, bet zaudētāji par 3. un 4. v., lai gan Vesterosas JKS spēlēja ārpus konkurences, jo vienība bija papildināta ar trīs sveštautiešiem.

Abu Stokholmas vienību cīņā mazpārliecinošu 53:45 (21:25) uzvaru ieguva „Rīga",ko papildināja no Upsalas uz Stokholmu pārnākušais V. Freivalds. „Baltic" viegli ar 58:27 (33:7) uzvarēja Vesterosas JKS.

Cīņā par 3. un 4. vietu pārsteigumu sagādāja vesterosieši (H. un V. Alkšņi, Pētersons, Vabulis, di Gleria Laurila, Wisings), kas negaidīti uzvarēja Stokholmas JKS (Muzikants, Ziemelis, Bērziņš, Klaišis, Laucis, Andersons) 44:42 (14:20).

Finālа spēlē, 1. un 2. vietas dēļ, kā to prasa tradicijas, tikās sīvie sāncenši: „Baltic" - SK „Rīga" 55:53 (34:28). Daudzi droši vien gaidīja Baltic vienības vieglu uzvaru, bet, pēc ilgiem laikiem tiekotes normālā zālē, un, pie Zviedrijas apstākļiem labiem tiesnešiem — Laucis (JKS) un Breikšs (US), spēle rādīja, ka abas vienības vēl arvien ir līdzvērtīgas un Baltic pārākums, kā dažkārt iepriekš, slēpjas tās plašāko un fiziski spēcīgāko spēlētāju skaitā.

Uzslavu pelna „Rīgas jauno zēnu neredzēti enerģiskā cīnīšanās. Pēc ilga laika formā bija arī Brands, un tā Rīgas vienība spēja rādīt vienu no savām labākām šīs sezonas spēlēm.

„Baltic" veiksmīgākais bija Jankovskis, kura pāris viegli gūtie grozi pirmā puslaikā deva vienībai nepieciešamo vadību uzvarai. Salīdzinot ar pagājušo gadu, ļoti progresējis Tepfers, kurš labs kā aizsardzībā, tā arī uzbrukumā. Baltic vienības uzvaru nodrošināja pārdomātāks spēles veids uzbrukumus veidojot.

Ar šo uzvaru „Baltic" otru gadu pēc kārats izcīnīja Gēteborgas latviešu dāvāto ceļojošo kausu. Punktu guvēji: „Baltic" — Jankovskis 29, Krauklis 11, Gūtmanis 6, Freibergs 5, Bērziņš 4, Tepfers 0. SK. „Rīga" — Brands 25, Teriņš 12, Freivalds 9, Robežnieks 3, Eiche A. 2, Eiche J 2, Reneslācis, Ritums, Jūrmala 0.

Līdzšinējo Zviedrijas latviešu meistarsacīkšu uzvarētāji basketbolā ir sekojoši:

Vīriešiem:	Sievietēm:
1953 SK. Rīga	1956 Daina
1955 SK. Rīga	1957 Daina
1956. Baltic	
1957 Baltic	

Meistarsacīkšu spēles notika Hallstahammaras sporta zālē, kura ir, līdz šim labākā — kādā bijusi izdevība spēlēt Zviedrijā. Par meistarsacīkšu raito gaitu, labo organizāciju un propagandu, bet it sevišķi par rūpīgo zāles iekārtojumu un to lielo darbu, kas bija nepieciešams, lai savestu kārtībā grozu statīvus, vislielākā pateicība pienākas Hallstahammares Liesmas sportistam N. Zirnim un LJSK priekšsēdim H. Vikmanim, kā arī pārējiem Jaunatnes dienu rīkotājiem.

LATVIJAS JACHTKLUBA KAUSS BALTICAI

Gēteborgā (K) — Inž. A. Ozola dāvātā Latvijas jachtkluba piemiņas kausa izcīņā Gēteborgas „Baltic" pārliecinoši uzvarēja Stokholmas „Rīgu" ar 68:44 rezultātu. Šī bija „Baltic" trešā uzvara pēc kārtas, un kauss pārgāja gēteborgiešu īpašumā.

„Baltic" meitenes ar 19:12 pieveica igauņu vienību „Narva." Ar ātrumu un driblu izcēlās Helena Kaukule (5), kamēr punktu gūšanā ar savām auguma priekšrocībām arvien labākā ir Vilma Tenese (10). Vienībā vēl spēlēja S. un L. Bērziņas, Vintere, Karele, Freiberga un Ikše.

Stokholmas meistarībā „Rīga", uzvarot abas igauņu vienības, atkal nokļuvusi līgas punktu tabulas otrā vietā. Samērā negaidīta bija „Rīgas" uzvara pret „Kalevu", kas skaitļos izteicās 50:47. 3. līgā ltv. JKS pēc 6 spēlēm ar 10 punktiem atradās trešā vietā.

Liekas, ka basketbols uzvaras gājienu sācis arī Zviedrijā. Stokholmas skolu meistrībai pieteikta 101 (!) vienība, kā arī Zviedrijā ieradies pirmais amerikāņu treneris — ASV bezmaksas dāvana zviedru basketbola spēju celšanai.

LIELĀ CĪŅA DURVJU PRIEKŠĀ

Ņujorkas futbolisti auj kājas braucienam uz Toronto

Toronto (A) — Jau pagājušā gadā mūsu futbola sporta interesenti Ziemeļamerikas kontinentā runāja, ka mūsu „lielie" šajā sporta veidā mīt Ņujorkā un Toronto. Tāpēc ar lielu interesi tiek gaidīta II Kanadas latviešu dziesmu svētku laikā paredzētā futbola sacīkste — Ņujorkas DV — Toronto DV. Ņujorkieši ir pagājušā gada ASV latviešu meistarvienība, kamēr torontiešiem pag. gadā nebija iespējams mēroties spēkiem „pašu māju" sacensībās, jo neizdevās noorganizēt Kanadas latviešu meistarsacīkstes.

Ņujorkiešu rindās redzēsim vairākus izcilus latviešu futbolistus. Viens no tiem ir Latvijas valstsvienības spēlētājs Kārlis Ārens, kas pēckara gados guva lieliskus panākumus Francijas metropolē Parīzē, cīnoties pat pilsētas izlasē, kopā ar slavenākiem franču profesionāļiem. Veci paziņas ir arī vārtsargs Elmārs Vītols un uzbrucējs Valentins Konopasevičs. Vītols tiek dēvēts par labāko beigu vīru visā miljonu pilsētā, bet Konopasevičs izpelnījies savas līgas labākā uzbrucēja apzīmējumu. No „vecās gvardes" vēl ierindā V. Celmraugs, K. Janševskis un E. Grasis, kuriem blakus cīnīsies talantīgi jaunās paaudzes futbolisti.

Ņujorkiešu sastāvs paredzēts šāds:

E. Vītols, J. Veiss, A. Munters, K. Janševskis. K Ārens, V. Celmraugs, V. Konopasevičs, E. Grasis, A. Eikstrēms, Brūklis, Morits.

Rezerves spēlētāji: J. Šūlmeistars , V. Bauris, Blūmfelds, I. Zamurs.

Ko laukumā raidīs Toronto DV vienības vadītājs Arnolds Grīnbergs? Viņa paša vārdiem runājot — tas vairs nav nekāds rūpīgi glabājams noslēpums, taču paredzamā grūtā cīņa, pirms pamatsastāva izraudzīšanas prasa pārdomāt vismaz trīs reizes. Tā par Toronto DV sastāvu varēsim lasīt tikai kādā no nākošiem numuriem.

Ņujorkas DV futbolisti, ko skatīsim Toronto 2. Kanadas latv. dziesmu svētku laikā.

BALTIEŠU SPORTA SVĒTKI TUVOJAS

Toronto (E) — 17. un 18. maijā Kanadas igauņu, latviešu un lietuviešu sportisti pulcēsies gadskārtējiem baltiešu sporta svētkiem, kas notiks jau septīto gadu pēc kārtas.

Ja sākumā Baltiešu sporta svētku programmā bija tikai vīriešu basketbols, sieviešu un vīriešu volejbols un galda teniss, tad tagad jau pievienotas daudzas citas sporta nozares — futbols, teniss, vieglatlētika, kā arī pēdējos gados notikušas sieviešu un jaunatnes basketbola sacensības.

Volejbolā parasti triumfējuši spēcīgie igauņi, latviešiem paliekot nepārspētiem basketbolā.

Šogad basketbola un volejbola turnīrus ievadīs priekšspēles piektdienas, 17 maija, pievakarē, bet fināli risināsies sestdien. Sacensību vieta — Toronto Centrālās YMCA's ērtās vingrotavas.

Kā basketbolā tā sieviešu un vīriešu volejbolā, būs pārstāvētas visas 3 tautības, bet sieviešu un jaunatnes basketbolā sacentīsies tikai lietuvieši ar latviešiem. Sestdien, cīņu starplaikā, ritmo-plastikas vingrojumus demonstrēs pazīstamās igauņu vingrotājas.

Nav šaubu, ka sarīkojums izvērtīsies par vienu no mūsu sporta dzīves Kanadā „lielajām" dienām

⁂

Tikpat nozīmīgās sacensības 18. un 19. maijā Klīvlendā piedalīsies arī ASV latviešu basketbola izlases vienības — sacenšoties ar ASV igauņu un lietuviešu izlasēm. Šīs būs pirmās baltiešu sacensības Amerikas Savienotās Valstīs, taču tās paredzētas izveidot par regulāru notikumu.

SACĪKŠU KALENDĀRS

Toronto, 11. maijā — Kanadas latv. meistarvienību fināli vīriešu basketbolā un sieviešu volejbolā. Centrālā YMCA. Scensību sākums plkst. 5.00.

Toronto, 12. maijā — Kanadas latviešu meistarsacīkstes galda tenisā. Centrālā YMCA, plkst. 10.00.

Filadelfijā, 11. maijā, ASV Austrumu piekrastes latv. meistarību fināli vīriešu basketbolā, sieviešu un vīriešu volejbolā.

Aicināsim viņu savās rindās

(V) — Kaut arī ASV futbola sezona ilgst visu ziemu, latviešu sporta dzīvē šis kādreizējais sporta spēļu „karalis" arī šeit svešumā atmodīsies tikai siltajiem vasaras mēnešiem iestājoties.

Pagājušās vasaras otrā pusē, pavisam klusi Amerikas Savienotās Valstīs iecelojа viens no mūsu pēdējiem „francūžiem" — Jānis Bebris — kādreiz latviešu izcils vārtsargs, kas Francijā pabeidza arī futbola treneŗa kursus un līdzpaņemtās ceļa somās glabā Francijas futbola savienības izsniegto treneŗa diplomu. Jau Francijā tēva pēdās ar labiem panākumiem sāka staigāt viņa dēls.

Jānis Bebris tagad dzīvo apm. 80 jūdžu ziemeļos no Bostonas — Gonikā, Ņuhempširas valstī. Viņš būtu neaizstājams balsts un rosinātājs ikvienā mūsu sporta centrā, tāpēc patiešām žēl, ka līdzšinējie mēģinājumi Bebri „iekārdināt" ar lielpilsētu „labumiem" nav izdevušies. Varbūt tas kādam izdodas — tāpēc šeit viņa adrese: R.F.D.I., Gonic, N. H.

Brīvā dabā

LATVIEŠU MEDNIEKU UN MAKŠĶERNIEKU KLUBS

ARNOLDS LŪSIS FOREĻU SEZONAS AT[...] KLĀŠANAS REKORDISTS

Ilgi gaidītā īstā makšķerēšanas sezona beidzot ievadīta. Bruņojušies gan dārgiem, gan mazāk dārgiem amata rīkiem, tūkstoši Ontario makšķernieku devās ģenerāluzbrukumā karaliskajām Kanadas ūdens skaistulēm — forelēm. Es nebiju nemaz pārspīlējis iepriekšējā nedēļā apgalvodams, ka trešdienas rīta ausmā labās foreļu vietās vīru būs tik daudz, ka upmalās stāvēs gandrīz plecu pie pleca. Negaidīti uznākušais aukstuma vilnis gan lika padrebēt vienam otram plānāki ģērbtam foreļu makšķerniekam; varbūt arī aukstuma dēļ foreles ne visur kērās tik labi kā bija paredzēts. Latviešu makšķernieku panākumi pirmajās dienās ir bijuši ļoti apmierinoši. Pašā pirmajā dienā latviešiem radās arī šīgada jaunais varavīksnes foreļu rekordists: mācītājs Arnolds Lūsis Saulaines apkārtnē izvilka 6 mārciņas smagu, 28 collu garu varavīksnes foreli. Esmai laimīgais makšķernieks lietoja nelielu plankumainu vizuli — minovas imitāciju. Māc. Lūsis rekordlomu izvilka dažas minūtes pirms pulkst. 7-iem rītā.

Varavīksnes foreles No[...] un tās daudzajās pietekās[...] beigušas nārstu. Šī nedēļ[...] labākajos Ontario varavīks[...] reļu ūdeņos sola makšķer[...] lieliskus panākumus. Ne[...] tiet, ka tikai 50 līdz 60 jū[...] Toronto pa 400. ceļu un [...] 90. vai 27., vai 26. ceļu va[...] klūt lieliskās foreļu vietās[...] šos šoreiz minēt vēl vairā[...] bas foreļu vietas: Silver[...] pie Collingwood un tās pa[...] sētiņas osta, Beaver Ri[...] Thurnbury, Meaford v[...] piekrastei, Sturgeon Rive[...] baushene tuvumā, Sydenh[...] ver un Owen Sound os[...] Head River pie Meaford, F[...] tami River pie Owen Soun[...] rūmos no Toronto, braucо[...] lielceļu, labas foreļu vi[...] Duffins Creek, Soper Cr[...] Oshawa, Barbers Creek p[...] man ville, Wilmont Cr[...] Newcastle, Ganaraska p[...] Hope, Shelter Valley Cre[...] mos no Coburbg, Rouge F[...] Highland Creek ietekas[...] ezerā. Nākošajā reizē par[...] speckled traut vietām.

Zivs ar daudziem vārdiem— dzeltenā pikr[...]

Šai zivij būs laikam visvairāk vārdu: walleyed pike, dore, jackfish, yellow pickrel un vēl daudzi citi. Kanadā sportisti šo zivi visvairāk sauc par dzelteno pikreli. bet rietumos un Sav. Valstīs ar pikreles nosaukumu saprot nelielu līdakas pasugu — mazu, zaļu līdaciņu, pāris mārciņu svarā, kurai žaunas līdz pusei apklātas zvīņām. Es ceru, ka latviešu sportisti vienprātīgi atzīs, ja mēs savā sporta zivju leksikā šo Latvijas zandartam tik ļoti līdzīgo zivi sauksim vienkārši par pikreli. Pikrele ir viena no visvairāk zvejotām zivīm Kanadā; tās plaši izplatītas ir arī Ontario ūdeņos.

Ja pikrele uzkodusies, tad lieta pavisam vienkārša — nepalaižiet vaļīgi auklu un turiet gatavu tīkliņu. Tas ir viss. Ārkārtīgi retos gadījumos pikrele piekopj akrobātiku, un cīnītāja tā nekad nav bijusi. Laikam jau tic nenovēršamam liktenim, jo nemēģina pret to cīnīties. Viss makšķernieka prieks atkarājas no pikreles lieluma. Ja tā maza — velc kā puikas dienās mazus asarīšus, bet ja liela, tad vienīgais izšķirošais faktors ir tās smagums. Tādēļ 10 mārciņu pikreli ar 4 mārc. izturības auklu krastā velkot ir jāuzmanās. Pati pikrele izturēsies kā nedzīvs akmens. Tā ir viena no nekustīgākajām un slinkākajām zivīm. Tās slinkums ir tik liels, ka tā nepapūlēsies skriet pakaļ ēsmai pat dažu pēdu attālumā. Esmu viņa ķer tikai tad, ja tā nonāk pašas aszobainās mutes priekšā. Vienalga, vai jūs makšķerējat ar tārpu (pievienojat tad 1 pēdu virs āķa nelielu vizuli), spīdulīti, vai dzīvu minovu, vai tikai vizuli, — ievelkiet ēsmu ļoti lēni — bēru gājiena tempā.

Pagājušajā gadā makšķerējot Love Sick Lake pie Lock 2, pāris stundu laikā izvilku 6 pikreles, bet mans kaimiņš turpat blakus — nevienu. Es norāvu aiz zemūdens akmeņiem vairāk kā duci āķu, bet kaimiņš nezaudēja neviena. Auklu viņš vilka par ātru, taupīja āķus un tāpēc arī neizvilka nevienu pikreli. Parasti pikreles barojas apm. 1 pēdu virs upes dibena, bet ņem ēsmu arī pie paša dibena. Dzīvo un klejo apkārt baros. Ja vienā vietā esat dabūjis pāri pikreles, tad varat būt drošī, ka arī nākamajā reizē tur nepaliksit bešā.

Ezeros pikreles uzturas uz grantaina dibena, gar pastāviem akmens krastiem, kur sēklis pāriet dzelmē. Upēs tās atradīsit lejpus kritumiem, straumēs un krācēs, kur barība tām tiek ieskalota, tā sakot, tieši mutē. Pikreles labprāt izsalkumu apmierina ar mazām zivtiņām un minovām. Krēslai uznākot, bieži pikreļu bars sadzen seklumā izbiedētās mazās zivtiņas un tad bez žēlastības notiesā. Tā radies pamatotais uzskats, ka naktī pikreles barojas sēkļos. Pēc saules rieta, vakara krēslā ir labākais pikreļu laiks. Pretēji bassam, kas iecienījis tumšās naktis, pikrele mīl gaišas, pilna mēness naktis. Nealzmirstiet — pikrele nav karstasinīgā spāņu Karmena, bet auksta ziemeļniece. Labam sportistam dažreiz der pamizēties arī ar ziemeļu skaistulēm... 15. maijā sāksies pikreļu sezona. Es braukšu, bet [...] jums nepukst straujāk si[...] aizmirstiet, ka Ontario ūd[...] vuši pat pāri par 22 mārc[...] gas pikreles. Nenoskum[...] jūsu pikreles būs pāris[...] svarā — tas ir normālais[...] svars. Uz redzēšanos pi[...] zonā!

Kanadā šo zivi sauc pa[...]

SPORTS -[...]

Rīgā iznākošais satīri[...] nāls „Dadzis" ar augšē[...] stu dod dažus zīmīgus[...] pašreizējā sporta dzīvē[...] Latvijā, kas krievu ne[...] vadībā slīd arvien zemāk[...]

Daiļlēkšana. — Cilvēk[...] tornī un lec no tā ūde[...] dara mūsu daiļlēcēji. Dai[...] ceras tikai tad ,kad sac[...] iet uz „Dailes" kafejnīc[...] nīt talonus pret ēdamlie[...]

Jāšana. — Viss smagu[...] zirgam. Pēc sacensībām[...] jātniekus.

Motorsports. — Bīstam[...] veids pārāk ziņkārīgiem[...] jiem.

Paukošana. — Pārmērī[...] viduālitātes izkopšana [...] dažs paukotājs un viņu t[...] dara slepenus dūrienus[...] kam ārpus cīņas lauka[...] pie jezuītu sakāmvārda: [...] attaisno līdzekļus." R[...] paukošanas sekcijas locek[...] žeiu skatās uz savām ro[...] izrādījušās par īsām, lai [...] tā uzdvēsmotu svaigāku[...]

Volejbols. — Spēle, ku[...] lās visagresīvākie cilvēk[...] du no komandas tādēļ atd[...]

Ūdenspolo. — Pirmo rei[...] lēja Anglijā 1870. gadā. T[...] teikumi atļāva pretiniek[...]

INFORMACIJAS IZDE[...]

Visa sarakste adresējam[...]

J. GUBIŅŠ, 149 WRIG[...] Latviešu Spor[...]

[...]KAL MEISTARI
[...]SACĪKSTĒS BASKETBOLĀ

[...] sāncensi: „Baltic" - SK „Rīga" 55:53 (34:28). Daudzi droši vien gaidīja Baltic vienības viegli uzvaru, bet, pēc īģiem laikiem tie kotes normālā zālē, un, pie Zviedrijas apstākļiem labiem tiesnešiem — Laucis (JKS) un Breikše (US), spēle rādīja, ka abas vienības vēl arvien ir līdzvērtīgas un Baltic pārākums, kā dažkārt iepriekš, slēpjas tās plašāko un fiziski spēcīgāko spēlētāju skaitā.

Uzslavu pelna „Rīgas jauno zā[..] nu neredzēti enerģiska cīnīšanās. Pēc ilga laika formā bija arī Brands, un tā Rīgas vienība spēja rādīt vienu no savām labākām šīs sezonas spēlēm.

„Baltic" veiksmīgākais bija Jankovskis, kura pāris viegli gūtie grozi pirmā puslaikā deva vienībai nepieciešamo vadību uzvarai. Salīdzinot ar pagājušo gadu, ļoti progresējis Tepfers, kurš labs kā aizsardzībā, tā arī uzbrukumā. Baltic vienības uzvaru nodrošināja ērtākiem spēles veids uzbrukumus veidojot.

Ar šo uzvaru „Baltic" otru gadu pēc kārtas izcīnīja Gēteborgas latviešu dāvāto ceļojošo kausu. Punktu guvēji: „Baltic" — Jankovskis 29, Krauklis 11, Gūtmanis 6, Freibergs 5, Bērziņš 4, Tepfers 0. SK. „Rīga" — Brands 25, Teriņš 12, Freivalds 9, Robežnieks 3, Eiche A. 2, Eiche J 2, Reneslācis, Rītums, Jūrmala 0.

Līdzšinējo Zviedrijas latviešu meistarsacīkšu uzvarētāji basketbolā ir sekojoši:

Vīriešiem:	Sievietēm:
1953 SK.Rīga	1956 Daina
1955 SK.Rīga	1957 Daina
1956 Baltic	
1957 Baltic	

Meistarsacīkšu spēles notika Hallstahammaras sporta zālē, kura ir līdz šim labākā — kādā bijusi izdevība spēlēt Zviedrijā. Par meistarsacīkšu raito gaitu, labo organizāciju un propagandu, bet it sevišķi par rūpīgo zāles iekārtojumu un to lielo darbu, kas bija nepieciešams, lai savestu kārtībā grozu stativus, vislielākā pateicība pienākas Hallstahammares Liesmas sportistiem N. Zirnim un LJSK priekšsēdim H. Vikmanim, kā arī pārējiem Jaunatnes dienu rīkotājiem.

LATVIJAS JACHTKLUBA KAUSS BALTICAI

Gēteborgā (K) — Inž. A. Ozola dāvātā Latvijas jachtkluba piemiņas kausa izcīņā Gēteborgas „Baltic" pārliecinoši uzvarēja Stokholmas „Rīgu" ar 68:44 rezultātu. Šī bija „Baltic" trešā uzvara pēc kārtas, un kauss pārgāja gēteborgiešu īpašumā.

„Baltic" meitenes ar 19:12 pieveica igauņu vienību „Narva". Ar ātrumu un driblu izcēlās Helena Kaukule (5), kamer punktu guvēja ar savām augumu priekšrocībām arvien labākā ir Vilma Tenese (10). Vienībā vēl spēlēja S. un L. Bērziņas, Vintere, Karele, Freiberga un Ikše.

Stokholmas meistarība „Rīga" [...] ar abas igauņu vienības, at[...] kal nokļuvusi līgas punktu tabulās otrā vietā.

Samērā negaidīta bija „Rīgas" uzvara pret „Kalevu", kas skaitļos izteicās 50:47. 3. līgā ltv. JKS pē 6 spēlēm ar 10 punktiem atradās trešā vietā.

Liekas, ka basketbols uzvaras gājienu sācis arī Zviedrijā. Stokholmas skolu meistrībai pieteikts 101 (!) vienība, kā arī Zviedrijā pirmais amerikāņu trenerīs — ASV bezmaksas dāvana zviedru basketbola spēju celšanai.

SACĪKŠU KALENDĀRS

Toronto, 11. maijā — Kanadas latv. meistarvienību finālī vīriešu basketbolā un sieviešu volejbolā. Centrālā YMCĀ. Sacensību sākums pīkst. 5.00.

Toronto, 12. maijā — Kanadas latv. meistarvienību finālī vīriešu basketbolā. Centrālā YMCĀ, pīkst. 10.00.

Filadelfijā, 11. maijā, ASV Austrumu piekrastes latv. meistarību finālī vīriešu basketbolā, sieviešu un vīriešu volejbolā.

[...]n viņu savās rindās

[...]bola se[...] latviešu [...] spor[...] svešu[...] vaca[...] trenera diplomu. Jau Francijā tēva spēlēja ar labiem panākumiem sāka stāigāt viņa dēls.

Jānis Bebris tagad dzīvo apm. 80 jūdžu ziemeļos no Bostonas — Gonikā, Ņuhempšīras valstī. Viņš būtu nepieciešams Bebris [...] Francijā [...] sūtiet viņa adrese: B.F.D.I. Gonic, N. H.

ARNOLDS LŪSIS FOREĻU SEZONAS ATKLĀŠANAS REKORDISTS

Ilgi gaidītā īstā makšķerēšanas sezona beidzot ievadīta. Bruņojušies gan dārgiem, gan mazāk dārgiem amata rīkiem, tūkstoši Ontario makšķernieku devās ģenerāluzbrukumā karaliskajām Kanadas ūdenu skaistulēm — forelēm. Es nebiju nemaz pārspīlējis iepriekšējā nedēļā apgalvodams, ka trešdienas rīta ausmā labās foreļu vietās vīru būs tik daudz, ka upmalās stāvēs gandrīz plecu pie pleca. Negaidīti uznākušais aukstuma vilnis gan lika padrebēt vienam otram plānāki ģērbtam foreļu makšķerniekam; varbūt arī aukstuma dēļ foreles ne visur ķērās tik labi kā bija paredzēts. Latviešu makšķernieku panākumi pirmajās dienās ir bijuši ļoti apmierinoši. Pašā pirmajā dienā latviešiem radās arī šīgada jaunais varavīksnes foreļu rekordists: mācītājs Arnolds Lūsis Saulaines apkārtnē izvilka 6 mārciņas smagu, 28 collu garu varavīksnes foreli. Šamai laimīgais makšķernieks lietoja neilīo plankumainu vizuli — minovas imitāciju. Māc. Lūsis rekordlomu izvilka dažas minūtes pirms pulkst. 7-iem rītā.

Varavīksnes foreles Notavasagā un tās daudzajās pietekās nupat ir sākušas nārstu. Šī nedēļa šajos labākajos Ontario varavīksnes foreļu ūdeņos sola makšķerniekiem lielākus panākumus. Neaizmirstiet, ka tikai 50 līdz 60 jūdžu no Toronto pa 400. ceļu un tad pa 90. vai 27., vai 26. ceļu varat nokļūt lieliskās foreļu vietās. Atļaušos šoreiz minēt vēl vairākas labas foreļu vietas: Silver Creek pie Collingwood un tās pašas pilsētas osta, Beaver River pie Thornbury, Meaford visgarām piekrastei, Sturgeon River Waubaushene tuvumā, Sydenham River un Owen Sound osta, Big Head River pie Meaford, Pottawatami River pie Owen Sound. Austrumos no Toronto, braucot pa 2. lielceļu, labas foreļu vietas ir: Duffins Creek, Soper Creek pie Oshawa, Barbers Creek pie Bowmanville, Wilmont Creek pie Newcastle, Ganaraska pie Port Hope, Shelter Valley Creek rietumos no Coburg, Rouge River un Highland Creek ietekas Ontario ezerā. Nākošajā reizē par labākām speckled traut vietām.

Zivs ar daudziem vārdiem— dzeltenā pikrele

Šai zivij būs laikam visvairāk vārdu: walleyed pike, dore, jackfish, yellow pickrel un vēl daudzi citi. Kanadā sportisti šo zivi visvairāk sauc par dzelteno pikreli, bet rietumos un Sav. Valstīs ar pikreles nosaukumu saprot neilielu līdakas pasugu — mazu, zaļu līdaciņu, kas šaunas līdz pusei apklātās zvīņām. Es ceru, ka latviešu sportisti vienprātīgi atzīs, ja mēs savā sporta zivju leksikā šo Kanadas zandartam tik ļoti līdzīgo zivi sauksim vienkārši par pikreli. Pikrele ir viena no visvairāk zvejotām zivīm Kanadā; tās pati izplatības ir arī Ontario ūdeņos.

Ja pikrele uzkodusies, tad lieta pavisam vienkārša — nepalaižiet vaļīgi auklu un turiet gatavu tīkliņu. Tas ir viss. Arkārtīgi retos gadījumos pikrele piekopj akrobātiku, un cīnīties tā nekad nav bijusi. Laikam jau tic nenovēršamam liktenim, jo nemēģina pret to cīnīties. Viss makšķerniekā priekš atkarājas no pikreles lieluma. Ja tā maza — velc kā pulkas dienās mazus asarīšus, bet ja liela, tad vienīgais izšķirošais faktors ir tās smagums. Tādēļ 10 mārciņu pikreli ar 4 mārc. izturības auklu krastā velkot ir jāuzmanās. Pati pikrele izturēsies kā nedzīvs akmens. Ja tā ir viena no nekustīgākajām un slinkākajām zivīm. Tās slinkums ir tik liels, ka tā nepapūlēsies slēkt pakaļ ēsmai pat dažu pēdu attālumā. Ēsmu viņa ķer tikai tad, ja tā nonāk pašas aszobainās mutes priekšā. Vienalga, vai jūs makšķerējat ar tārpu (pievienojat tad 1 pēdu virs āķa nelielu vizuli), spinuliti, vai dzīvu minovu, vai tikai vizuli — ievelkiet ēsmu ļoti lēni — pie tās gājiena tempā.

Pagājušajā gadā makšķerējot Love Sick Lake pie Lock 2, pāris stundu laikā izvilku 6 pikreles, bet man bija jāizdara 50-60 pabažu — ne pērti ja 50 ar vadakti turēt blakus — nevienu. Es norāvu arī zemūdens akmeņiem vairāk kā duci āķu, bet kaimiņš nezaudēja neviena. Auklu viņš vilka par ātru, taupīja āķus un tāpēc arī neizvilka nevienu pikreli. Pie 1 pēdu virs pikreles dzīvo pa dienu dziļākās bedrēs. Dzīvo un klejo apkārt barus. Ja viena vietā esat dabūjis pikreli, tad varat būt drošs, ka arī nākamajā reizē tur paliksit bešā.

Ezeros pikreles uzturas grantainā dibenā, gar pastāvīem akmens krastiem, kur šķēlis par tā ir dzelmē. Upēs tās atrodas aiz pus kritumiem, straumēs un krācēs, kur barība tām tiek ieskalota, tā sakot, tieši mutē. Pikreles labprāt izsalkumu apmierina ar mazām zivtiņām un minovām. Krēslai uznākot, bieži pikreļu bars sadzen seklumā izbiedētās mazās zivtiņas un tad bez žēlastības notiesā. Tā radies pamatotais uzskats, ka naktī pikreles barojas sēkļos. Pēc saules rieta, vakara krēslā ir labākais pikreļu laiks. Pretēji bassam, kas iecienījis tumšās naktis, pikrele mīl gaišas, pilna mēness naktis. Neaizmirstiet — pikrele nav karstasinīgā spāņu Karmena, bet auksta ziemeļniece. Labam sportistam dažreiz der pamizēties arī ar ziemeļu skaistulēm... 15. maijā sāksies pikreļu sezona. Es braukšu, bet vai arī jums nepukst straujāk sirds? Neaizmirstiet, ka Ontario ūdeņi ir dažās vietās pat par 22 mārciņu smagas pikreles. Nenoskumstiet, ja jūsu pikrele būs pāris mārciņu svarā — tas ir normālais šo zivju svars. Uz redzēšanos pikreļu sezonā!

P. B.

Kanadā šo zivi sauc par pikreli.

IGAUŅU VIENĪBAS KANADAS MEISTARI VOLEJBOLĀ

Otavā (J) — Kanadas volejbola meistarības izcīņas finālspēlēs dominēja igauņu un latviešu vienības, izcīnot uzvaras vīriešu un sieviešu sacensībās.

Vīriešu sacensībās meistargodā atkārtoti tika Toronto Centrālās YMCA's spēcīgais sešnieks, kas finālā pārspēja otru Ontario apgabala vienību — Hamiltonas YMCA's komplektējumu, kā sastāvā vairums Hamiltonas Spartas latviešu volejbolisti. Trešā vietā palika Montreālas poļu vienība Polonia. 8 vienību konkurencē cīnījās arī Montreālas latv. sporta kluba vienība, taču ar diviem zaudējumiem netika līdz pusfinālam.

Sieviešu sacensībās startēja 5 vienības, un finālā cīnījās Toronto igauņu vienība Kalev ar Toronto LSK. Labā spēlē ar 10:8, 7:13, 15:8 uzvarēja Kalevs. Taču pirmā seta 10:8 panākums jākredītē laika tiesneša kontā, jo pielautā 8 minūšu laika robeža likās visai īsa. TLSK sešniekā spēlēja Grīķe, Lēvalde, Zālamane, Apene, Kirša un Lēvalde. Trešā vietā palika Montreālas LSK, 4. Montreālas igauņu sporta klubs, bet 5. Otava.

FUTBOLA SEZONA IEVADĪTA

Toronto (A) — Pilnā sparā rit futbola sezona Toronto, un abi latviešu vienpadsmiti līgu spēles ievadīja ar uzvarām.

Senioru līgā Toronto DV vienības pirmais pretinieks bija kanadiešu Queen's Park Rangers, ko labā spēlē uzvarēja ar 5:4 (5:1). DV visus vārtus ieguva pirmā puslaikā un to autori bija — A. Upmalis 2, E. Petmanis, Muskats un Pone. Otrā puslaikā vanagi pagura, un spēles iniciatīva sāka nosvērties pretinieku pusē. Taču vanagiem pirmā puslaika ieguvumu izdevās nosargāt.

Vienībā spēlēja — Jēkabsons, Sproģis, Ģīmis, Vircavs, Kauliņš, J. Grīnbergs, Petmanis, Muskats, A. Upmalis, Pavārs, Luķis, Pone, Kalniņš, Šebrants.

Kontinentālā līgā DV pirmo cīņu absolvēja pret itāliešu vienību Puglia. Spēli Vanagi iesāka tikai 10 vīru sasatāvā, un pretinieks bija pārsvarā visu pirmo puslaiku, kurā Bušam izdevās veiksmīgs raidījums. Tā spēles pirmā daļa beidzās 1:0 vanagu labā. Otrā puslaikā Bušs rezultātu paaugstināja uz 2:0, kā arī beidzās visa spēle.

Labi spēlēja jaunais vārtsargs Skomba, kura „svētnīcai" pretinieku uzbrukumus laukumā atvairīja Alksnis, Sudmalis, Pavārs, A. Richters, Vircavs, Luķis, Bušs, Herbergs, Kajaks un Kudrašovs.

DZIMTENĒ

Garākā sacensību turneja Polijā viesojās Rīgas Daugavas sieviešu un ASK vīriešu basketbola vienības. Pirmajās 8 cīņās rīdzinieki guva tikpat daudz uzvaru.

Daugava (Karamiševa - Uztupe, Bitnere, Sīviņa, Siliņa, Kraukle, Jonāne, Lubgane, Kalniņa, Ieviņa) uzvarēja Krakovas CWKS 58:40, Krakovas Vislu 51:37, Poznaņas Olimpiju 40:34 un 61:51. Par izcilu spēlētāju izveidojusies Ligita Sīviņa. ASK pārspēja Krakovas Vislu 66:58 un 85:64 un Poznaņas Olimpiju 100:74 un AZS 84:57. Rīdzinieki sastāvā spēlēja Krūmiņš, Muižnieks, Valdmanis, Jankovskis, Hechts, Ostroučs, Leončiks, Kalniņš, Gulbis. Rīdzinieki spēlēs arī Lodzā un Varšavā.

„Labāku futbolu jaunajā sezonā!", Rīgā izmisīgi sauc J. Raiskums. „Tā tālāk nevar", viņam piebalso Rīgas Daugavas „meistarkomandas" priekšnieks krievs Ščerbakovs. Futbolisti panākumi okupētajā dzimtenē pēdējos gados ir bijuši tiešām vāji. Sevišķi neveicas Daugavai, kas Pad. Savienības meistarības B klasē zaudē vienu cīņu pēc otras. Interesanti tāpēc atzīmēt, ka futbols ir sporta veids, kuram daudzie un dažādie Latvijā iekļūdušie krievu sporta „darbinieki" velta vislielāko uzmanību, taču viss iet uz slikto pusi. Pilnīgā pretstatā ir basketbols, kas nav nemitīgi turpina augt. Šeit visa vadība pašu latviešu rokās.

Rīgas „Seglinieks" ražojot bumbas dīdzas ziepju burbuļiem. Viens stingrāks pūtiens un ... „Tādas pašas kvalitātes esot arī „Seglinieka" nagļu kurpes. Rīgā neesot iespējams pat nopirkt kolektīvs treniņtērpus, nemaz nerunājot par pusvilnas vai vilnas tērpiem. Basketbola kedas ievedot no Lietuvas. Tās izjūkot jau pēc mēneša. Bumbas neatbilstot ne izmēru, ne svaru standartam. Visus šos trūkumus atklāj paši komūnistu izdevumi, parādot „laimīgās" Padomju zemes neaprakstāmo nabadzību.

SPORTS — KĀ ES TO SAPROTU

Rīgā iznākošais satīriskais žurnāls „Dadzis" ar augšējo virsrakstu „Pasaulē sporta dzīvē okupētā Latvijā, kas kļuvis nelietpratīgā vadībā slīd arvien zemāk.

Daiļlīšana. — Cilvēks uzkāpj tornī un lec no tā ūdenī. Tā to ceras tikai tad, kad sacīkšu laikā viņi atlēt uz „Dailes" kafejnīcu, apmaksāt talonus pret ēdamlietām.

Jāšana. — Viss smagumu jānes zirgam. Pēc sacensībām apbalvo jātniekus.

Motorsports. — Bīstams sporta veids pārāk zirgkrāgiem skatītājiem.

Paukošana. — Pārmērīgas individualitātes izkopšana. Pie mums dažs paukotājs un viņu treneri izdara slepenus dūrienus pretiniekam ārpus cīņas lauka „turoties pie jezuītu saukļa": „Mērķis attaisno līdzekļus." Republikas paukošanas sekcijas locekļi ar nožēlu skatās uz savām rokām: tās izrādījušās par īsām, lai šinī sportā uzdvēsmotu svaigāku gaisu.

Volejbols. — Spēle, kurā piedalās visagresīvākie cilvēki. Komandu no komandas tādēļ atdala tīkls.

Ūdenspolo. — Pirmo reizi to spēlēja Anglijā 1870. gadā. Toreiz noteikumi atļāva pretinieku komandas spēlētājus bez kādām ceremonijām bāzt zem ūdens. Vērojot mūsu republikas ūdenspolistu spēli, zem ūdens gribas palīst visiem skatītājiem.

Basketbols. — Tas vēl reiz apliecina, ka lauri ar laiku novīst. Spēlē parasti tiek pielietotas žilbinošas kombinācijas, par ko basketbolistus sevišķi apskauž spekulanti.

Tūrisms. — Šo sporta veidu it īpaši iecienījuši daži futbolisti un volejbolisti. Tikai pārgājienu maršruts tiem ir visai vienveidīgs — no vienas sporta biedrības uz otru.

Medību sports. — „Reiz biju medībās. Iegāju mežā. Redzu: lapsa lien uz klajumu, kur kūleņus met 5 zaķi. Viņu spēlē noskatās briedis, bet pāri lido 3 rubeņi. Es — zibenīgi kokā. No augšas: blīkš — blākš! Lapsa pagalam, briedis salimst, nokrīt 3 rubeņi, beigti 4 zaķi, bet piektais mūk, ko nagi nes. Metu ar pīpi — zaķis atstiepjas. Salieku trofejas somā un eju mājās."

Soļošana. — Fantastiska pasaka: „Reiz mūsu soļotāji bij pasaules rekordisti."

Klasiskā cīņa. — Klasiskā novērojama vasaras sezonā Rīgas stacijā pie Jūrmalas vilciena.

SPORTA APSKATS

INFORMACIJAS IZDEVUMS LATVIEŠU SPORTISTIEM SVEŠUMĀ

iznāk 3 reizes mēnesī

Redaktors G. Gubiņš

Visa sarakste adresējama:

G. GUBIŅŠ, 149 WRIGHT AVE., TORONTO 3, ONTARIO, CANADA

Latviešu Sporta Padomes Trimdā Prezidijam, c/o

PIRMĀS LATVIEŠU - IGAUŅU SACENSĪBAS VIEGLATLĒTIKĀ MELBURNĀ

Melburnā (R) — Pirmās latviešu - igauņu sacensības vieglatlētikā Austrālijas mērogā risinājās Melburnā igauņu ierosmē un organizācijā. Latviešu vienības sastādīšanu ALSA vadītājs J. Riņģis bija uzticējis A. Reimanim. Taču, neskatoties uz 107:93 uzvaru vīriešu sacensības ar vienības sastāvu bija bēdīgi. Veltīgs bija Jaundienvidvelsas latv. sporta padomes materiālais upuris, sūtot divas meitenes no Sidnejas ar lidmašīnu uz Melburnu, jo no visas pārējās Austrālijas vēl atradās tikai viena sacensību dalībniece. Igauņu meitenes uzvarēja ar 46:18 p. Vīriešu sacensībās piedalījās arī 4 Sidnejas vieglatlēti, kas bija palīdzīgi uzvaras kaldināšanā.

Atsevišķas klases virs bija igaunis Secks, kas uzvarēja 100 m 11,3 sek. I. Mancs bija otrais ar 11,7 sek. 400 m — Secks 55,0 2. Rumbēns 57,3, 3. Mancs 57,4, 4. Misiņš 57,6. 1500 m uzvarēja Graudiņš — 4:47,6, 3. Smilga 4:56,3. 4x100 m uzvarēja igauņi — 47,2, kamēr latvieši (Rumbēns, Salna, Lode, Mancs) sasniedza 47,3 sek. laika atzīmi.

Lodes grūšanā pārākais bija Pāvuliņš — 12,89 m, 2. Rudulis — 12,76 m. Diskā uzvarēja Ratass, sasniedzot 38,00 m, bet tālākās vietās palika Rudulis un Pāvuliņš. Šķēpa mešanā — 1. Pāvuliņš 55,25 m. Tāllēkšanā, cīnoties ar pretvēju, uzvarēja Misiņš 5,90.

Sieviešu sacensībās igauniete Leiumaa ar vēja palīzību 100 m noskrēja 12,7 sek., 2. bija A. Riņģe, bet 3. Meiere 14,8 sek. Leiumaa augstlēkšanā spēja 1,45, bet Riņģe 1,30 m. A. Viese meta disku 19,79 m un grūda lodi 7,27 m tālu.

Pirms sacensībām bija parāde, dāvanu apmaiņa un himnas. Ļoti maz bija skatītāju, taču tika tika runāts, lai abu tautu draudzība vieglatlētikas laukumā turpinātos arī nākotnē.

JAUNS PASAULES REKORDS PĒC 15 GADIEM

Palo Alto, Kalifornijā amerikāņu kārtslēcējs Bobs Gutkovskis pārspēja holandiešu izcelsmes amerikāņa Kornelija Varmerdama 1942. gadā iespēto pasaules rekordu — 4,77 m. Jaunā rekordatzīme ir 4,78 m. Pēc rekordlēciena Gutkovskis vēl 3 reizes nesekmīgi mēģināja pārvarēt 4,88 m (16 pēdu) augstumu, jo 4,78 m veica ar krietnu rezervi.

Gutkovskis skrējis 100 jardus 9,9 sek. laikā un tāllēkšanā sasniedzis 7,40 m attālumu.

IGLOIS TRENĒ AMERIKĀŅU SKRĒJĒJUS

Ungāru izlases vieglatlētu treneris Michails Iglois, kas sporta pasaulei izaudzinājis tādus skrējējus, kā Iharošu, Tabori, Rošenji u. c., saistījies par vieglatlētikas treneri Ziemeļkarolainas universitātē, ASV. Viņš trenēs garo distanču skrējējus.

ROBINSONS UZVAR

Viens no pēdējiem 40-gadu izcīliem aktīviem amerikāņu bokseriem — vidsvars Šugars Rejs Robinsons ceturto reizi atguva pasaules meistara titulu. Robinsons 5-tā gājienā ar nokautu pieveica pašreizējo meistaru Džinu Fulmeru.

VAI ASV — PSRS SACENTĪSIES VIEGLATLĒTIKĀ?

Krievu vieglatlētikas sporta vadība ierosinājusi ASV — Pad. Savienības valstu sacīkšti vieglatlētikā, Maskavā šī gada jūlijā, paredzot cīņas visās ol. spēļu disciplīnās, izņemot maratona skrējienu un 50 km soļošanu. ASV sporta vadība paziņojusi, ka ierosinājumu apspriedīs.

REKORDI DIENVIDAMERIKĀ

Brazilijas, Argentīnas un Čīles 3 valstu sacīkstēs vieglatlētikā E. Lalpeniecka trenētais čīlietis R. Sandovals 1500 m skrēja Dienvidamerikas rekordlaikā — 3:48,4 min., bet 800 m veica 1:50,4 min. Brazīlietis Bergozoni 110 m barjērās sasniedza 14,8 sek. Da Silva trīssolī spēja 15,39 m. Jaunu Dienvidamerikas rekordu 400 m skrējienā sasniedza Dos Santos (Braz.) — 47,5 sek.

KURTNEJS — 46,5 SEK.

Viesojoties Dienvidafrikā, izcilais amerikāņu skrējējs 440 jardu distanci veica 46,5 sek laikā, bet 880 j sasniedza 1:49,8 min.

VAKARTĒRPOS UZ LAUŠANOS

Italijas sporta vadība jau sākusi rūpēties par priekšdarbiem 1960. gada olimpiskām spēlēm Romā. Starp daudzajām paredzamām formalitātēm, šķiet, visneparastākā ir, ka uz fināliem grieķu-romiešu cīņā un svaru celšanā dāmām jāierodas vakartērpos, bet kungiem frakās.

LATVIEŠU BASKETBOLA 35 GADI

No 1922. gada, kad sākās organizēta latviešu basketbols, pagājuši 3 gadi. Šajā rakstā, īsos vārdos pieskaramies notikumiem no 1936. gada līdz mūsu dienām.

(Nobeigums)

Uz Berlīnes olimpiskām spēlēm 1936. gadā latviešu izlase aizbrauca pienācīgi nesagatavojusies, kā arī iztrūka pāris pamatsastāva spēlētāju. Spēcīgā konkurencē, kurā uzvarēja amerikāņi, Latvija pirmajā spēlē ar 20:17 uzvarēja Urugvaju. Nākamā cīņā latviešu pretinieki bija kandieši — toreiz viena no spēcīgākajām basketbola nācijām. Vēl otrā puslaikā latvieši bija ar piezīmēm uzvarēja ar 16:23 ar vienu spēli — 23:32. Tālākās cīņās igauņiem spēja paņemt izdevības 23:23, Latvija galdiņu 28:23 uzvaru un 4. vietu turnīrā. Latvijas sastāvā cīnījās Dž. Raudziņš, R. Jurciņš, M. Grundmanis, E. Andersons u. c.

1937. gadā Latvijai, kā pašreizējai Eiropas meistarvienībai, uzticēja 2. Eiropas meistarsacīkšu rīkošanu. Tajās pulcējās 8 vienības. Latvija uzvarēja Čechoslovakiju 44:11 un Franciju, bet zaudēja Polijai 24:32 un neiekļuva finālā, kurā cīnījās Lietuva un Italija, un uzvarēja pirmā. Gandarījuma turnīrā latvieši piedzīvoja nepiedzīvotu neveiksmi pret igauņiem, zaudējot 19:46 un ierindojās tikai sestā vietā.

Taču tā paša gada rudenī Latvija Parīzē piedalījās Nāciju kausa izcīņā un cīnījās ar atzīstamām sekmēm. Latvieši uzvarēja Luksemburgu 50:11, Angliju 21:10, Šveici 47:23, Vāciju 41:25, bet finālā zaudēja Francijai ar 24:25 rezultātu.

Panākumiem bagāts ir 1938. gads, kad mūsu basketbolisti izcīnīja uzvaru plašā starptautiskā turnīrā Berlīnē, kur pieveica Angliju 53:23, Franciju 18:14, Italiju 26:18. Valstu sacīkstē Parīzē francūži latviešiem zaudēja ar 14:52 rezultātu, bet Rīgā ar 50:16 tika pārspēta Vācija.

Šajā gadā Latvijas izlasi veidoja V. Melderis, A. Vanags, A. Krauklis, V. Šmits, J. Graudiņš, M. Kazāks, M. Grundmanis u. c.

Eiropas meistarsacīkstēs notikušas Kauņā 1939. gadā un meistartitulu izšķīra Latvijas — Lietuvas spēkošanās. Puslaiks beidzās 17:15 latviešu labā, bet spēles pēdējā minūtē Franks Lubīns, kas bija ASV olimpiskās vienības kapteinis 1936. gadā Berlīnē, 37:36 uzvaru izcīnīja lietuviešiem. Latvieši uzvarēja Somiju 108:7, Poliju 44:26, Ungāriju 77:23, Italiju 46:26, Franciju 45:26, zaudēja Igaunijai 24:25 un ierindojās otrā vietā.

Tā, īsos vārdos, ir neatkarīgās Latvijas basketbola bilance.

Sekoja okupācijas un kara gadi, taču latviešu basketbols turpināja dzīvot un arī augt, kaut gan ilgus gadus trūka saskares ar ārpasauli.

Šodien mums ir divi basketboli — dzimtenē un svešumā. Dzimtenē mūsu basketbolisti cienīgi turpina seno latviešu basketbola sporta slavu, un visas šīs sporta nozares vadība ir latviešu rokās. Agrāk pazīstamo spēlētāju, kas tagad kļuvuši treneri, vadībā izauguši jauni spēlētāji, kas izcīnījuši pat visas Pad. Savienības meistartitulus, ierindoti tās olimpiskā un valsts izlasē.

Ne mazāk nozīmīgus panākumus guvuši mūsu spēlētāji svešumā — mūsu zēni izcīnīja Vācijas meistranosaukumu, veiksmīgi cīnījās Francijā, reprezentēja miljonu pilsētu Londonu starptautiskās cīņās un spēlē Zviedrijas un Austrālijas valstu izlasēs.

Jauna un spēcīga besketbolistu paaudze ir Amerikas Savienotās Valstīs, kas kādu dienu latviešu basketbolam varēs dot ļoti daudz, lai tas atkal paceltos agrākā augstā starptautiskā līmenī un Latvija varētu cīnīties par Eiropas un olimpiskiem meistara godiem.

B. K.

Par saviem panākumiem starptautiskās cīņās mūsu basketbolisti saņēma daudz pagodinājumu. Attēlā vienība 1939. gada audiencē pie prezidenta K. Ulmaņa un sab. lietu ministra A. Bērziņa. No labās redzams Vold. Baumanis, tālāk Aleksandrs Vanags un Maksis Kazāks.

FUTBOLA LAUKUMOS

Eiropas futbola kausa finālisti beidzot noskaidroti. Mančesteras Anglijas meistarvienības — Mančesteras United izdevās panākt neizšķirtu 2:2 rezultātu pret Madrides Real, taču finālā iekļuva madridieši, kas pirmā cīņā angļus pieveica ar 3:1 rezultātu.

Arī otra kausa pusfināla cīņa beidzās neizšķirti. Florences FC un Belgrades Sarkanās zvaigznes uzbrucējiem pretinieka vārtsargu neizdevās pārspēt nevienu reizi. Iepriekšējā abu vienību sastapšanās beidzās ar 1:0 Florences uzvaru.

Kausa fināls notiks Madridē, 29. maijā.

Pasaules meistarsacīkšu priekšspēlē augsti vērtētais Italijas vienpadsmits tikai ar grūtībām pieveica Ziemeļīrijas pārstāvjus. Rezultāts — 1:0.

Tradicionālajā Lieldienu turnīrā Antverpenē, Beļģijā, uzvarēja Vācijas meistarvienība Dortmundas Borussia. Vācieši finālā pārspēja Antverpenes sastādīto 3:2, iepriekš uzvarot Polijas meistarvienību CWKS Varšavu 4:3. Antverpene savukārt pieveica Vīnes Austria vienpadsmitu 3:1.

Šveices labākā vienība — Berne's Young Boys viesojās Berlīnē, uzvarot Union 06 ar 6:0 un Tennis —Borussia ar 3:1 rezultātiem.

Pabeigta Anglijas meistarības izcīņa. Augstākā līgā uzvarēja Mančesteras United, kas cīnīsies arī par Anglijas kausu.

UNGĀRU BOKSĒTĀJI NEATGRIEŽAS

Bavārijā viesojās ungāru boksētāju vienība, no kuras dalībniekiem divi atteicās atgriezties Ungārijā politisku iemeslu dēļ. Abi boksētāji paliks Vācijā.

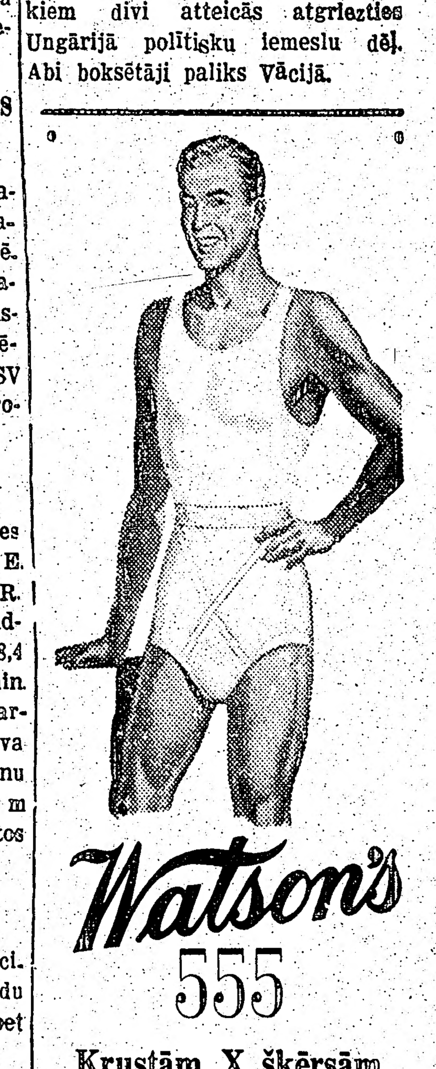

Watson's
555

Krustām X šķērsām

(patentētas 1945. g.)

franču veida biksītes

Speciāli piegrieztas labākai valkāšanai — elastīga jostas vieta, patentēta krustām X šķērsām priekša, pagatavotas no augstas kvalitātes kokvilnas. Viegli mazgājamas. Nav jāgludina. Izturīgas un labi piegulošas.

W-18-56

JAUNAS LATVJU GRĀMATAS

Prof. K. Kārkliņa monografija — RUDOLFS BLAUMANIS $3.80
Kopotu rakstu 12. sēj., pērkama arī atsevišķi.

A. Rupaiņa vēst. rom. triloģija — MĀRA MOSTAS, I, II, III 13.00
Ievērojamākais un lielākais trimdas literatūras jaundarbs. III sēj. cena $5.00, tagad pareizā formātā, sējumā un krāsā apmaināma pret nepareizo visās grāmatn.

Rich. Ērgļa romāns — PELĒKO BARONU SENČI, I 2.80
— PELĒKO BARONU TĒVI, II 3.00
Vēsturnieka R. Ērgļa rom. ir viens no retajiem darbiem par latviešu dzīvi dziļākajos klaušu laikos.

E. Birznieka - Upīša — PASTARIŅA DIENAS GRĀMATA $2.60
— PASTARIŅŠ SKOLA 2.40
Visvairāk publicētā grāmata mūsu jaunatnes literātūrā. Gleznainā valoda saista lielus un mazus, jaunus un vecus. Vērtīga dāvana skolu jaunatnei.

Latvijas skatu foto kompl. 26 kartītes, pastkartes 2.40

Pasūtinājumiem apgādā pilna atlaide

CITAS GRĀMATAS

L. Tolstoja — KARŠ UN MIERS, I, II, III, IV sējumi 9.50
Pilnīgs un nesaīsināts izdevums. Krievu literātūras pamatdarbs.

J. Miesnieka rom. — VANDA, ies. 3.60

Knuta Lesiņa — ZEM SVEŠĀM ZVAIGZNĒM, ies. 5.40

A. Rubuļa noveles — VIA TUA, ies., B. Ancāna illustr. 2.40

LATVIEŠU TAUTAS PASAKAS, 4 krāsu illustr., krāšņs izd. 7.50

L. Niesciora — I SURVIVED HELL ON EARTH 2.50
Dokumentāru piedz. un foto kopojums par KZ nom.

Krājumā daudz tirgū neesošu grāmatu.

MĒS VARAM NOSŪTĪT GRĀMATAS UZ LATVIJU.

LATVJU GRĀMATA, P.O. Box 332, Waverly, Iowa, USA.

Elvīra Kociņa

DIVI PASAULES UZSKATI

PĀRDOMAS PAR LATVIEŠU TAUTAS LIKTENI

Man bieži nāk prātā pirmā diena un stunda, ko pavadīju Latvijas universitātes auditorijā. Aleksandrs Dauge lasīja ievadlekciju mākslas paidagoģijā. Vēl šodien skaidri atminos viņa daiļskanīgo balsi. Iesākot lekciju, viņš teica: „Katram cilvēkam ir jāizveido savs dzīves un pasaules uzskats."

Cik nopietna bijusi viņa doma, to sapratu tikai savas dzīves vēlākajos gados.

Kas īsti ir cilvēks un kas ir viņa satvars, par to ir daudz rakstīts un ir izteiktas dažādas definīcijas. Man vislabāk patīkusi vācu rakstnieka Hermaņa Heses definīcija: „Cilvēks ir trausls tilts no dabas uz garu!"

Man pašai būtu ko piebilst, ka ne katrs cilvēks ir trausls tilts uz garu, jo daudzi akceptējuši vispārpazīstamo Darvina teoriju, ka cilvēks cēlies no mērkaķa. Pretstatā Darvina teorijai pastāv ticība, ka Dievs radījis cilvēku pēc savas līdzības. Šinīs divās atziņās slēpjas divi pasaules uzskati — materiālistiskais un metafiziskais.

Kad Romas impērijas spožumā Romas ķeizars kļuva par dievu, Betlēmes kūtī Dievs kļuva par cilvēku. Belvederas Apollons sastapās ar Kristu; krustojās divi pretēji pasaules uzskati pirms divi tūkstoš gadiem. Un šo atšķirīgo uzskatu dēļ ir izcīnīts daudz cīņu.

Visi filozofi līdz 18. gadu simtenim ir metafiziķi. 18. g. simtenis pazīstams ar lielo Francijas revolūciju. Šīs revolūcijas ideju ideju tēvs ir Voltērs. Viņš noraidīja Dieva esamību un Svētā vietā lika prāta apgaismību.

Tas ir laiks, kad rodas ticība prāta visvarenībai. Franču revolūcija izcīnīja ne tikai Dieva svaidītā karaļa autoritāti, bet satricināja arī Dieva varenību.

Mēdz teikt, ka franču revolūcija atnesusi pasaulei arī kaut ko pozitīvu, nezinu, kas īsti tas būtu? Vai aristokratijas varas apmainīšana pret pilsonības varu būtu kāds liels ieguvums? Jēdzieni „brīvība", „brālība" un „vienlīdzība" palika, karājoties gaisā un ir kļuvuši gluži tukši vārdi. Aristokratija sevi no tautas atšķir ar titulu un privilēģijām. Pilsonība sevi atšķir ar naudas maku un iztiku bez likumīgām privilēģijām, jo naudas vara atceļ privilēģijas.

Pēc pāris gadu simteņiem uz pasaules vēstures skatuves uzkāpj trešā šķira — proletariāts.

Tā nāk ar izteiktu un noapaļotu pasaules uzskatu — materiālismu.

Materiālistiskā pasaules uzskata spožākie aizstāvji ir Hēgels, Markss, Engelss un arī Nīčše. Protams, Hēgela un arī Nīčses filozofijā pieeja un izteiksmes veids ir atšķirīgs, bet kad Hēgela skolnieka Marksa un Nīčses idejas dažas tautas lika savas politiskās dzīves pamatos, tās izrādījās ļoti līdzīgas. Nīčse raksta: „Daba dod vēršim ragus, lauvai zobus, kāpēc man daba devusi kājas? Kājas dotas man, lai spārdītu zvēru."

Krievu rakstnieks Narokovs, kas izbēdzis no Padomju Savienības, uzrakstījis romānu „Mnimija Veličini." Viņš attēlo divu čekistu sarunu. Viens no viņiem saka: „Ar komūnismu ir tā kā ar tīfu. Tīfu rada bads, komūnismu radīja boļševisms, es esmu boļševiks. Mana ze „esmu boļševiks" neizskan līdzīgi kā „esmu pārcilvēks?"

Ka materiālistiskais pasaules uzskats dzemdēja pārcilvēku, tam ir loģisks pamats, jo stiprākais zvērs saplosa vājāko. Ja cilvēks labprātīgi izdzēš debess gaismu, tad viņš degradē sevi līdz zvēram. Cilvēku masas kļūst par vergiem, ko pēc sava prāta vada un iznīcina „pārcilvēks".

Kad komūnists Rikovs kādā kongresā aizrāda Staļinam, ka Krievijas kolchozācija prasīs 40 miljonu krievu zemnieku dzīvības, tad Staļins viņam atbild: „Jūs esat sasilmis, biedri Rikov, ar Eiropas humānismu. Boļševiks neapstāsies 40 miljonu zemnieku priekšā."

Staļinam būtībā nebūtu nekā ko pārmest. Viņš ir tikai konsekvents, jo materija ir neiznīkstoša.

Pieņemot materiālistisko pasaules uzskatu, jāpieņem arī tā loģiskās sekas.

Ir tikai divi ceļi un nav trešā. Brīvā pasaule, pūlas atrast trešo ceļu — kompromisa ceļu. Ar krusta pārmešanu vien brīvās tautas nespēs atvairīt Kremļa uzbrukumus.

Katrai tautai, tāpat kā katram cilvēkam, būtu jāatzīst, ka visiem ir tiesība būt par cilvēku un ka ir bīstami noskatīties, kā miljoniem dzīvu dvēseļu degradē līdz verdzības stāvoklim.

Protams, mūsu līdzrunāšana pasaules tautu korī ir ļoti niecīga. Viengais, ko mēs varam darīt, ir turēt mūsu pašu mājas tīras.

Latviešu tauta savas vēstures smagajos brīžos ir nesusi gaismu sirdī un prātā, un Dievs pa Latvijas laukiem un mežiem staigāja aizvēsturiskos laikos.

Mūsu tauta ir bijusi redzīga, jo senlatviešu Dieva laipnais vaigs ir tik līdzīgs mīlestības Dievam Kristum.

Tautu no bojā ejas paglāba spēja radīt vērtības, kas deva veldzi dvēselēm.

Latviešu tauta, pasaules izklīdināta visā pasaulē, censas turēties kultūrā. Viena otra pilsētā paceļas latviešu nami. Vai emigranti spēs savos namos pasargāt to, kas viņiem reiz bija dārgs, vai arī tie būs sarkofāgi, kur pie dzesa skaņām tiks iezārkota mūsu kultūra, vai tā būs vieta, kur mēs varēsim mūsu noslēpumu runas [illegible] vadītāju.

Vai mēs spēsim aizstāvēt un pasargāt savu pasaules uzskatu, jeb varbūt mums tāda nemaz vairs nav? Tādā gadījumā mēs mierīgi varam padoties kārdinājumam pie- [illegible] līdzīgi ir tas, ko no pārēšanās reizēm rodas spēcīgas vēdergraizes . . .

V. Krāslavietis

JAUNA DZIESMA

(Pēc Andreja Eglīša apceļojuma)

Sarmatijas katakombās
Beidzot jauna dziesma dzima: —
Kāda māte vārdus dvesa,
Un zem kāpurķēdēm jima.

Tie, kas uzvēra šo dziesmu,
Droši to pret zvaigznēm svieda:
Nav vairs šodien nāves bleda
Sarmatijas katakombās.

Ir tik dziesma, kura ceļas,
Kuru visi vēji nes,
Kurā cīņai spēkus smeļas
Sabradāto dvēseles.

Nāves nav — ir tikai dziesma,
Kas aug himnā varenā
Tankiem pretim iet ar dziesmu —
Tikai pestītie var tā.

Austra Augenberga

DIVAS REVOLŪCIJAS

1957. gadā laista klajā Brūsa Lokharta Krievijai veltītā grāmata „Divas revolūcijas" (The two revolutions" by R. H. Bruce Lockhart. ed. Phoenix House, London). Grāmata var interesēt arī latviešu lasītāju, sevišķi tos, kas paši ir dzīvojuši līdz autora attēlotiem notikumiem. Bez tam neaizmirstam, ka Latvijas valsts nodibināšana bija cieši saistīta ar Krievijas revolūciju.

Grāmata nav zinātnisks darbs, bet dzīvs, saistīgs aculiecinieka iespaidu tēlojums. Kā britu vicekonsuls un vēlāk konsuls Maskavā no 1911. līdz 1917. gadam, autors ir labi iepazinies ar cara laika Krieviju, ir vērojis Krievijas revolūciju kā aculiecinieks, atzīmējot notikumus un iespaidus savā dienas grāmatā. Ir personīgi pazinis un sarunājies ar daudzām izcilām personām. Boļševiku arestēts 1918. gadā, viņš ir iepazinies arī ar boļševiku cietumu. Kā britu diplomātam „viņam bija zināmas daudzas lietas tā laika notikumu gaitā, kas mums, citiem notikumu vērotājiem, palika apslēptas.

Par savas grāmatas moto Lokharts ir izvēlējies Berdjajeva vārdus: „Boļševisms nav epizods Krievijas vēsturē. Tas ir krievu tautas organiska slimība."

KRIEVU RAKSTURA ĪPAŠĪBAS — VIENS NO GALVENAJIEM REVOLŪCIJAS CĒLOŅIEM

Grāmatas sākumā autors cenšas tēlot to vēsturisko fonu, uz kura izveidojās 1917. gada revolūcija. Kā vienu no svarīgākajiem elementiem viņš min krievu tautas raksturu, kas nīst kompromisus un kurā sastopas ekstrēmi. Krievu tautā vienmēr destruktīvās tieksmes ņēmušas pārsvaru par konstruktīvajām. Autors tēlo, kā šīs destruktīvās tieksmes izpaudušās dažādos sacelšanās mēģinājumos, sākot ar Steņkas Razina un Pugačeva dumpjiem, dekabristu sacelšanos, revolucionāro pulciņu darbību Aleksandra II laikā — un beidzot ar 1905. gada revolūciju. Lokharts pasvītro, ka Ļeņins esot rūpīgi studējis visu šo dumpju vēsturi — un daudz no tiem mācījies.

Runājot par priekšrevolūcijas Krieviju, Lokharts polemizē ar boļševiku apgalvojumiem, ka tikai viņi devuši Krievijai kultūru un augsti attīstītu rūpniecību. Viņš pasvītro krievu rūpniecības ātro attīstību no 1884. gada līdz 1914. gadam ar britu, franču un vācu kapitālu palīdzību. Tā jau 1898. gadā Krievija ieņēmusi ceturto vietu pasaules dzelzs produkcijā. Autors atzīmē arī krievu intelligences augsto garīgās kultūras līmeni, augstvērtīgo daiļliterātūru, grāmatu veikalus un laikrakstu augsto kvalitāti. (. . . „Ne Maskavā, ne Pētersburgā nebija laikrakstu, kuriem būtu jel mazākā līdzība ar Anglijas un Amerikas „dzelteno presi . ." Laikā starp 1884. un 1914. gadu Krievija esot progresējusi daudz vairāk nekā starp abiem pasaules kariem.

Lokharts piešķir lielu vērību personības nozīmei vēstures attīstības gaitā. Tā, pēc viņa domām, liktenīga loma Krievijas notikumos ir bijusi cara Nikolaja II raksturam, kurš ir bijis vājš un svārstīgs tad, kad viņam vajadzējis būt stingram, un stūrgalvīgs tad, kad vajadzējis piekāpties. Autors lieto īpatus, asus salīdzinājumus; runājot viņa vārdiem: „Carisma traģēdija bija tā, ka Nikolajs II nebija spējīgs būt pat par sādžas pastmeistaru."

Autors pasvītro arī carienes lielo negātīvo ietekmi uz Nikolaju II gan cenšoties izklīdināt leģendu par viņas vācisko raksturu; pēc viņa domām šī Anglijas karalienes Viktorijas uzaudzinātā mazmeita savā būtībā bijusi vairāk angliska nekā vāciska. Bet vai tiešām par anglisku varētu saukt viņas religiozitāti, kas nogāja līdz māntībai (piemēram Rasputjina gadījumā), un fanātisko pieķeršanos autokratiskajam režīmam? Tā, piemēram Lokharts citē viņas vēstuli caram: . . „Neaizmirsti, ka Tu esi visaugstākais valdnieks. Satriec mūsu ienaidniekus! Esi Jānis Bargais. Esi Pēteris Lielais."

KRIEVU MILJONĀRI ATBALSTĪJUŠI BOĻŠEVIKU PARTIJU

Autors diezgan sīki attēlo 1905. g. revolūciju, jo tā. pēc viņa un arī Ļeņina domām, bijusi 1917. gada revolūcijas ģenerāmēģonājums. Asiņainos janvāra notikumus Pēterpilī autors tēlo kā liktenīgu pagriezienu Romanovu dinastijas vēsturē: pēc viņa domām, varbūt visa Krievijas attīstība būtu gājusi citā virzienā, ja cars būtu pieņēmis Gapona vadītā gājiena petīciju. Lokharts uzsver arī Ļeņina lielo lomu 1905. g. revolūcijā. Maksim Gorkijs nodevis Ļeņina rīcībā visus ienākumus no saviem un citu sociālistiski noskaņotu rakstnieku literāriem darbiem. Arī daži krievu rūpnieki — multimiljonāri (piemēram Morozovs un Šmidts) materiāli atbalstījuši lielinieku

(Turpinājums 8. lpp.)

TOP ŠEKSPĪRA TEĀTRA CELTNE STRATFORDĀ

KANADAS ŠEKSPĪRA PILSĒTA GATAVOJAS SEZONAI

Viens no Kanadas vēstures visievērojamākiem sasniegumiem kultūrālā laukā — Stratfordas Šekspīra teātris — beidzot iegūst galīgo, pastāvīgo veidu lieliskā, modernā cementa čaulas tērauda, vara un neplīstošā stikla celtnē.

Dienvidontario mīlīgā mazā Stratfordas pilsētiņā, kas savu vārdu, acīmredzot, ieguvusi pēc Viljama Šekspīra dzimtās pilsētiņas Anglijā un izveidojusies pat uz Avonas, tāpat kā Anglijā, upes krastiem, jaunā teātra celtne tuvojās nobeigumam un būs gatava publikas uzņemšanai, kad 1957. gada 1. jūlijā sāksies festivāls.

Pēdējās piecas sezonas Stratfordas festivāla teātris darbojās milzu teltī, uzvedot Šekspīra klasiskās lugas un seno grieķu drāmaturgu darbus, kā arī sniedzot mūzikālus un citus mākslinieciskus uzvedumus. Festivāla panākumi, kas atbalsojās ne tikai Kanadā, bet arī Savienotās Valstīs un Lielbritanijā, — pamudināja direktorus ierīkot pastāvīgu teātri.

Celtni projektējis Toronto architekts Roberts G. Fairfields. Tā nelīdzināsies nevienam citam teātrim pasaulē un izmaksās ap $1.500..000. Interesanti atzīmēt, ka Foundation Company of Canada pasvītrojusi, ka tā savu peļņu aprobežojusi ar vienu dolaru — vai citiem vārdiem, uzcels ēku par pašizmaksu.

Vecais 16. g. s. Londonas Globe teātris, kur Šekspīra lugas uzveda ar lieliem panākumiem, bija apaļš, līdzīgs tagadējam teātrim Kanadas Stratfordā, un varēja uzņemt 2.028 personas. Jaunais Stratfordas teātris varēs uzņemt 2.176 skatītājus.

Jaunā teātra skatītāju telpa aptver skatuvi, kas ir vienā pusē un veidota kā apaļa plāceņa trīs piektdaļas. Virs pamatstāva atrodas galerija ar 858 vietām. Skatītāju telpā nav pīlāru, kas traucētu skatījumu, un cementa jumtu balsta 34 tērauda sijas, katra 75 pēdu gara, sakļaujoties vidus punktā, līdzīgi kā tas bija teltī.

Tomēr līdz 1. jūlijam nevarēs veikt visus darbus. Piemēram, klimatizācijas ierīce un fasāde, kuru kals varā, liekās, nebūs pabeigta. Dažus šos papildus darbus var atlikt uz nākošo gadu, kad būs lielāki līdzekļi.

Tomēr festivāla teātra ēka varēs uzņemt publiku, kas, kā paredz teātra vadība, šogad būs vislielākā skaitā, solot panākumiem bagātu sezonu.

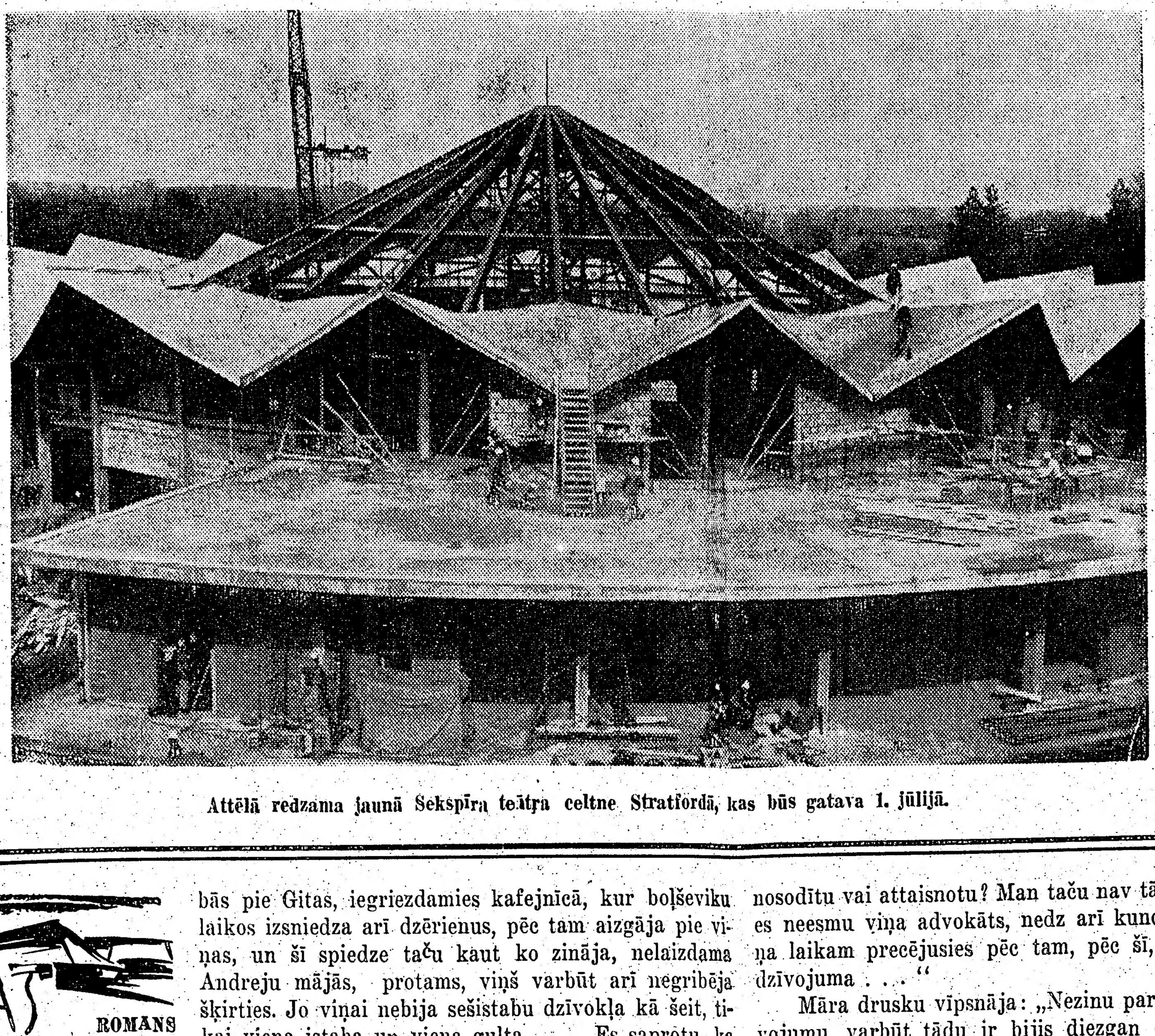

Attēlā redzama jaunā Šekspīra teātra celtne Stratfordā, kas būs gatava 1. jūlijā.

Jauns preses klubs

Pie Starptautiskās sadarbības līgas, piedaloties 12 tautību pārstāvjiem, kas reprezentēja 17 publikācijs, nodibinājies Preses klubs ar mērķi rūpēties par politiskas dabas komentāriem un dažādo tautību interešu viedokļu izskaidrojumu oficiālo kanadiešu iestāžu un preses vajadzībām.

Sai sakarā izraudzīta administrātīvā un redakcionārā vadība, kas pagaidām ir vēl konstruēšanās stadijā.

STRAVINSKA JUBILEJAS KONCERTS

Bostonas simfoniskais orķestris un Amerikas vecākais koris, kas nosaukts mūzikas svētās patrones Cecīlijas vārdā, sakarā ar Igora Stravinska 75 gadu jubileju atskaņoja Stravinska Psalmu simfoniju, ko komponists veltījis Bostonas simfoniskajam orķestrim. Sv. Cecīlijas korī dzied arī latviešu dziedātāja Marija Lamberga. Diriģēja Pauls Čerkaskis.

KNUTS LESIŅŠ

PĒDĒJĀS MĀJAS

ROMANS

Jāņa Kalmītes viņete.

12. turpinājums

Pa to laiku bija jākravājas Andreja vecākiem, kas dzīvoja stāvu zemāk. Man atļāva noiet lejā un palīdzēt viņiem sakravāties. Privātajam laikam kaut kas vairs nepatika, jo viņš sāka steidzināt, teikdams: „Rauj velns jūsu vīru, mums jāsteidzas." Es vēl savā stulbumā jautāju, vai mums kaut kur jāpiesakās, kad Andrejs pārnāks. Viņš nosmīnēja: „Ja es jums neesmu nekā teicis, neesiet muļķe!"

Tā viņš aizbrauca ar Andreja vecākiem. Es paliku pie sakrāvātām somām, dauzīdama galvu reizēm pret tām, reizēm pret sienām, apskatīdamās uz ielas, ka apcietinātāju vairs nebija, bet tomēr vēl lūgdamās, kaut Andrejs nepārnāktu, kaut viņš vēl ilgi nepārnāktu un būtu tik gudrs kaut kur patverties. — Ap astoņiem rītā, kad jau biju tuvu bezsamaņai, iezvanījās tālrunis. Zvanītājs bija sieviete un, kaut centās pārvērst balsi, vai es nepazītu Gitu? Viņa apjautājās, vai mūsu mājās kas noticis un kā, pavēstīdama, ka Andrejs esot drošā vietā, lai nebēdājoties, par vecāku aizvešanu viņam pagaidām nekā neteikšot, jo tas nebūtu labi.

Lai es pati neuzturoties mājās, aizejot pie kādiem draugiem vai vecākiem, ja tiem arī kaut kas nebūtu noticis. Vairāk viņa nekā nevarot teikt, bet par Andreju lai nebēdājot.

Man bija brīnums, kādēļ Andrejs nezvanīja pats, bet viņš ap to laiku, kā vēlāk atklājās, saldi gulēja . . . Gita bija tālredzīgāka."

Māra iedzēra pusglāzi konjaka, paraudzīdamās Linardā, kas skatījās ar koncentrētu, it kā sasalušu skatu kamīna bērza pagalēs . . .

„Laimīgais Andrejs," Māra turpināja, „un reizē nelaimīgais Andrejs, jo viņa vecāku aizvešana, protams, ar reizi iegrieza viņa prātu drūmā un ļoti. kareivīgā virzienā, tādēļ viņš ir frontē. Bet viņš izglābās pie Gitas, iegriezdamies kafejnīcā, kur boļševiku laikos iznīcināja arī dzērienus, pēc tam aizgāja pie viņas, un šī spiedze taču kaut ko zināja, nelaizdama Andreju mājās, protams, viņš varbūt arī negribēja šķirties. Jo viņai nebija sešistabu dzīvokļa kā šeit, tikai viena istaba un viena gulta . . . Es saprotu, ka cilvēkam varētu būt laime, bet tā ir drusku par lielu, lai to saprastu sieva! Kāda es tomēr tai laikā faktiski biju, lai arī juridiski šķirta un boļševiku aizmirsta."

„Bet vai varētu būt kāda cita izeja šai gadījumā?" iejautājās Linards. „Vai būtu labāk, ja Andrejs — paviesojoties pie Gitas un izrādīdams lielu rakstura stingrību, vēl būtu paguvis atgriezties mājās laikā, lai tas nelaimonis, kas drusku izskatījies pēc manis, varētu viņu deportēt — tagad mēs zinām — uz Sibiriju spaidu darbos?"

„Laikam nav, bet kam lai es vēl ticu — kādai taisnībai, kādai patiesībai, kādai uzticībai? Kur nu vēl, ja ir runa par laulību!"

„Tu vienmēr esi runājusi par ļoti pieticīgām mīlestības īpašībām, Māra, kamēr tas attiecas uz taviem vecākiem un citiem cilvēkiem, kuriem vairs nav konfliktu," Linards bilda. „Un tas bija tik labi, ka nepratu nekā iebilst. Bet varbūt cilvēku mīlestība nav tieši vērtējama pēc uzticības momenta, varbūt tā pastāv kā abstrakta — drusku plīvojoša — vispārīga tieksme cilvēka dabā?"

Māra noslaucīja asaras: „Kā allaž — tu taču drusku smejies — kādēļ lai tev nebūtu austrumnieku harems? Tur mīlestība varētu plīvot, kā tu saki . . ."

Linards smaidīja: „Atklāti sakot, es neesmu šo domu palaidis garām neapcerētu, bet liekas, ka tas varētu ar laiku kļūt vienkārši garlaicīgi, un es mīlu arī drusku vientulības reizēm vairāk, reizēm mazāk, patiesi labu vientulību, kāda tā ir, ar neglābjamām tieksmēm no tās bēgt un atkal atgriezties kā pie vienīgās uzticamās, kas ir droša, kas nekad nepievils kāda untuma dēļ. Es arī nezinu, kādēļ man tieši būtu jāatrisina Andreja Drobes ķezas, bet tā kā katrs cilvēks nomests zemē zināmā vietā un laikā, viņam jātiek galā tieši ar to plankumu pasaulē, kas viņam paredzēts. Tā — kaut kādā veidā — caur tevi, esmu iejaukts Drobes atstātajās pēdās. Bet kādēļ lai es viņu nosodītu vai attaisnotu? Man taču nav tāda uzdevuma, es neesmu viņa advokāts, nedz arī kundzei Gitai. Viņa laikam precējusies pēc tam, pēc šī, teiksim, pārdzīvojuma . . . "

Māra drusku vīpsnāja: „Nezinu par viņas pārdzīvojumu, varbūt tādu ir bijis diezgan daudz. Bet tā kā slava vai — īsteni — neslava bija ar laiku jāglābj, viņa atrada kādu labu cilvēku — kafejnīcas vijolnieku un kapelmeistaru. Gita pamanījās dabūt kafejnīcas koncesiju, vai abi kopā ar vīru, es nezinu sīkumus, un tas ir diezgan ienesīgs uzņēmums šais laikos. Ja vēl piepelnās ar spiegošanu . . ." Māra piebilda asi, bet drusku aprāvās pati no saviem vārdiem.

Linards pasmaidīja, piemezdams kamīnā malku. „Tā — viņa taisījusi diezgan labu karjēru un nav bez saimnieciskām dāvanām, arī ne bez saprāta, jo izturas pret tevi pieklājīgi un nekādas greizsirdības paliekas par pagājušajiem notikumiem viņā nebija manāmas... Par spiegošanu es neesmu pārliecināts, tagad tik viegli katru tādās lietās apvainot, ka ar tiešiem pārmetumiem būtu jārīkojas uzmanīgi, kaut gan ne pie viena tas nav izslēgts.

„Es, piemēram, kādu laiciņu domāju, ka arī tu varētu būt spiedze . . . "

Mārai drusku pārlija kafija aiz izbrīna kustības un kāda pasprukuša smiekla.

„Jāsmejas — vai ne? Labi, ka varu tevi ar kaut ko uzjautrināt . . ." Linards piebilda.

„Patiesi! — Tu, kas izliecies par tādu labu dvēseļu tulku un sapratēju, pie tam ar jurista izglītību! Rādās, ka esmu tevi novērtējusi par augstu, tā būtu vilšanās, bet es to panesīšu . . . " Māra turpināja smieties.

Linards atsēdās viņai blakus: „Kaut kas jāpanes pie katra, un ja atklājas, ka kādā pārpratumā vainojama tikai maza muļķība, vai tas tomēr nav labāk par iedomāto prāvāko ļaundarību?"

Tagad es saprotu, ka satrūkies, ieraugot mani bibliotēkas spogulī, manas līdzības dēļ ar cilvēku, kas veica deportācijas Andreja Drobes vecāku namā. Bet ja no manis satrūkstas, es gribu zināt — kādēļ? Otrkārt — sievietes nobīlis ir vienmēr labs paņēmiens intereses vai līdzjūtības modināšanai . . . "

„Bet kas tad pie tevis būtu spiegojams — bibliotēkā, kādi noslēpumi tev varētu būt uzticēti?" Māra brīnījās.

„Man nav uzticēti, es vēlos, lai man nekā neuzticētu; kas dažu ļautiņu neveiklības dēļ varētu notikt, es cenšos atbaidīt visus, kam ir kādi noslēpumi, vismaz visus, kas nav pietiekami gudri savu noslēpumu glabāšanai — "

Māra paskatījās domīgi kamīna kvēlē: „Tātad arī mani noslēpumi, kādi tie varētu būt, tev dara nedara patikšanas, liekas atbaidīgi?"

Linards piecēlās strauji un pārstaigāja paklāju, burznīdams matus un beidzot iesmiedamies: „Kaut es tevi varētu pieradināt saprast to, ko nozīmē vārds! Bezgalīgi nolietotais vārds . . . Tu paņem manu teikumu, manus vārdus, ieliec tanī savas sajūtas un nianses, un tas pakalpo tavai domai!

Es teicu, ka c e n š o s a t b a i d ī t cilvēkus no vaļsirdības, kas viņiem varētu kaitēt, ja tā kādreiz ar manu paviršību, nespēju turēties pretī kārdinājumiem vai mocībām, varētu nokļūt kādu iestāžu rīcībā, kuru uzdevums un v i e n ī g a i s u z d e v u m s ir pētīt cilvēka dabas vājumus un veidus, kā tos izmantot. Bet es neesmu teicis, ka šie noslēpumi ir atbaidīgi, — man pašam! Tie iekļaujas cilvēka dzīves ritumā, reizēm viņu nes, paceļ, ir kāda cīņa par savu pašapziņu un lepnumu, par labāko domu un labāko brīdi savā mūžā. Tie nav nozīmīgi šai mirklī, bet kur satek kādā straumē, kādā ugunī, kas iznīcina pašus kurinātājus, bet nepaliks bez sekām, kā neviena doma, neviens vārds nepaliek bez sekām, neviens malds, neviens prieks, ko cenšamies kā ar nokaitētām dzirklēm izraut nākotnei!"

„Bet tu taču negribi nekā darīt? Tu nezini, ko darīt? Tikai slēpties . . . Tu kurini kamīnu un savu runu, kas tiešām pierāda," Māra pasmaidīja, „ka esi bijis spožs runātājs tiesu zālēs, to daži atceras . . ."

Linards pārstāja soļot pa paklāju un apstājās pie kamīna, klausīdamies, kā gaitenī tikko sadzirdami notikšķēja sievietes soļi, nograbēja mēteļa pakaramais un ļoti klusi aizvērās ārdurvis. To varētu pat nedzirdēt, ja neatskanētu atslēgas mēchanisma sprūda klikšķis, durvīm aizsitoties.

(Turpinājums sekos)

Trešdien, 1957. gada 8. maijā, 37. n-rs.

II LATVIEŠU
SVĒTKI K
TORONTO no 24. m

PIEKTDIEN, 24. maijā — GLEZNU IZSTĀDE
Atklāšana plkst. 8
Izstāde atvērta līdz

SVĒTDIEN, 26. maijā — TEĀTRA IZRĀDE
Lidijas Auzānes-Vit
rāde, 1021 College
Pukata režija

PIEKTDIEN, 31. maijā — SACĪKSTES BASK
Sākums plkst. 6 Ce
Kanadas un ASV iz
JAUNDARBU KON
Sākums plkst. 8 v.
Ave. Piedalās solis
demārs Ruševics, ja
tets „Kalvis". Pie
komponists Tālivald

SESTDIEN, 1. jūnijā — DAIĻAMATNIECĪ
Daiļamatnieku 20
šana plkst. 11 rītā
Carlton). Skate bū
vakarā līdz 3. jūni
SACĪKSTE FUTB
Sākums plkst. 2 M
Sacentīsies Kanad
klubs Toronto ar A
ta klubu. Starpbrī
jos tautisko deju
SVĒTKU
Sākums plkst. 5 V
lās 23 koŗi, dzied
Kanadas un ASV.
vilis un Jānis Cīru
SVĒTKU BALLE
Sākums plkst. 8 R
Galdiņi.

SVĒTDIEN, 2. jūnijā — KULTŪRAS RĪTS
Sākums plkst. 10
ASV prof. Dr. A.
bas nozmi. Savus
J. Kadilis, Knuts
Gailīte, B. Senkē
Voitkus, A. Lūsis
TEĀTRA SV
Sākums plk
Vītoliņas v

Bērniem

Biļetes iepriek

DETROITĀ pie K. Vīgrieža, 4447 Bewic
ŅUJORKĀ pie L. Juškevica, 564 Secon
MILVOKOS pie J. Strautmaņa, 2641 S.
ČIKAGĀ pie H. Rieksiņa, 1815 N. M
INDIANAPOLĒ pie A Dzenītes, 3229 Centr
vai E. Lūša, 2932 Central
KALAMAZU pie V. Miķelsona, 426 N. P
MONTREALĀ pie J. Paliepa, 12391 Lafal
PA PASTU — A. Putniņš, 280 Wright

Dr. T. L. GRANOVSKY
ZOBĀRSTS-CHIRURGS
runā krieviski un vāciski
514 Dundas St., West
(Spadina stūrī)
Zvanīt EM 8-9088, Toronto

Dr. Alexander
nervu un noguru
288 St. Clair
Toron
Runas stundas no
iepriekšēju norunu
WA 1-0556 va

Es priecājos
par tasi īstas TĒJAS

...LŪCIJAS

tautā vienmēr destruktīvās tieksmes ņēmušas pārsvaru par konstruktīvajām. Autors tēlo, kā šīs destruktīvās tieksmes izpaudušās dažādos sacelšanās mēģinājumos, sākot ar Steņkas Rāzina un Pugačeva dumpjiem, dekabristu sacelšanos, revolūcionāro pulciņu darbību Aleksandra II laikā — un beidzot ar 1905. gada revolūciju. Lokharts pasvītro, ka Ļeņins esot rūpīgi studējis visu šo dumpju vēsturi — un daudz no tiem mācījies.

Runājot par priekšrevolūcijas Krieviju, Lokharts polemizē ar boļševiku apgalvojumim, ka tikai viņi devuši Krievijai kultūru un augsti atīstītu rūpniecību. Viņš pasvītro krievu rūpniecības ātro attīstību no 1884. gada līdz 1914. gadam ar britu, franču un vācu kapitālu palīdzību. Tā jau 1898. gadā Krievija ieņēmusi ceturto vietu pa saules dzelzs produkcijā. Autors atzīmē arī krievu intelligences augsto garīgās kultūras līmeni, augstvērtīgo daiļliterātūru, grāmatu veikalus un laikrasktu augsto kvalitāti. (...„Ne Maskavā, ne Pēterburgā nebija laikrakstu, kuriem būtu jel mazākā līdzība ar Anglijas un Amerikas „dzelteno presi..” Laikā starp 1884. un 1914. gadu Krievija esot progresējusi daudz vairāk nekā starp abiem pasaules kariem.

Lokharts piešķir lielu vērību personības nozīmei vēstures attīstības gaitā. Tā, pēc viņa domām, liktenīga loma Krievijas notikumos ir bijusi cara Nikolaja II raksturam, kurš ir bijis vājš un svārstīgs tad ,kad viņam vajadzējis būt stingram, un stūrgalvīgs tad, kad vajadzējis piekāpties. Autors lieto īpatus, asus salīdzinājumus; runājot viņa vārdiem: „Carisma traģēdija bija tā, ka Nikolajs II nebija spējīgs būt pat par sādžas pastmeistaru.”

Autors pasvītro arī carienes lielo negātīvo ietekmi uz Nikolaju II gan cenšoties izklīdināt leģendu par viņas vācisko raksturu; pēc viņa domām šī Anglijas karalienes Viktorijas uzaudzinātā mazmeita savā būtībā bijusi vairāk angliska nekā vāciska. Bet vai tiešām par anglisku varētu saukt viņas religiozitāti, kas nogāja līdz māntīcībai (piemēram Rasputjina gadījumā), un fanātisko pieķeršanos autokratiskajam režīmam? Tā, piemēram Lokharts citē viņas vēstuli caram: ...„Neaizmirsti, ka Tu esi visaugstākais valdnieks. Satriec mūsu ienaidniekus! Esi Jānis Bargais. Esi Pēteris Lielais.”

KRIEVU MILJONĀRI ATBALSTĪJUŠI BOĻŠEVIKU PARTIJU

Autors diezgan sīki attēlo 1905. g. revolūciju, jo tā, pēc viņa un arī Ļeņina domām, bijusi 1917. gada revolūcijas ģenerāmēģonājums. Asiņainos janvāra notikumus Pēterpilī autors tēlo kā liktenīgu pagriezienu Romanovu dinastijas vēsturē: pēc viņa domām, varbūt, visa Krievijas attīstība būtu gājusi citā virzienā, ja cars būtu pieņēmis Gapona vadītā gājiena petīciju. Lokharts uzsver arī Ļeņina lielo lomu 1905. g. revolūcijā. Maksim Gorkijs nodevis Ļeņina rīcībā visus ienākumus no saviem un citu sociālistiski noskaņotu rakstnieku literāriem darbiem. Arī daži krievu rūpnieki — multimiljonāri (piemēram Morozovs un Šmidts) materiāli atbalstījuši lielinieku

(Turpinājums 8. lpp.)

...noslēpumi tev varētu būt uzticēti?“ Māra ...

...nav uzticēti, es vēlos, lai man nekā neuz... dažu ļautiņu neveiklības dēļ varētu no... ...ensos atbaidīt visus, kam ir kādi noslēpumi, ...sus, kas nav pietiekami gudri savu noslēpu... ...šanai —“

... paskatījās domīgi kamīna kvēlē: „Tātad noslēpumi, kādi tie varētu būt, tev dara ne... ...kšanas, liekas atbaidīgi?“

...rds piecēlās strauji un pārstaigāja paklāju, ...ns matus un beidzot iesmiedamies: „Kaut es ...tu pieradināt saprast to, ko nozīmē vārds! ... nolietotais vārds . . . Tu paņem manu tei... ...nus vārdus, ieliec tanī savas sajūtas un ni... tas pakalpo tavai domai!

...icu, ka cenšos atbaidīt cilvēkus no ...s, kas viņiem varētu kaitēt, ja tā kādreiz ... paviršību, nespēju turēties pretī kārdināju... ...mocībām, varētu nokļūt kādu iestāžu rīcībā, ...evums un vienīgais uzdevums ... cilvēka dabas vājumus un veidus, kā tos iz... Bet es neesmu teicis, ka šie noslēpumi ir at... — man pašam! Tie iekļaujas cilvēka dzīves ...eizēm viņu nes, paceļ, ir kāda cīņa par savu ... un lepnumu, par labāko domu un labāko ...ā mūžā. Tie nav nozīmīgi šai mirklī, bet kaut ... kādā straumē, kādā ugunī, kas iznīcinās pa...ātājus, bet nepaliks bez sekām, kā neviena ...eviens vārds nepaliek bez sekām, neviens ...neviens prieks, ko cenšamies kā ar uguns ...m dzirklēm izraut nākotnei!“

... tu taču negribi nekā darīt? Tu nezini, ko ...ikai slēpties . . . Tu kurini kamīnu un savu ...as tiešām pierāda.“ Māra pasmaidīja, „ka ...spožs runātājs tiesu zālēs, to daži atceras . . .“

...rds pārstāja soļot pa paklāju un apstājās pie ... klausīdamies, kā gaitenī tikko sadzirdami no... sievietes soļi, nograbēja mēteļa pakaramais ... aizvērās ārdurvis. To varētu pat nedzir... ...eatskanētu atslēgas mēchanisma sprūda klikš... ...aizsitoties.

(Turpinājums sekos)

II LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKI KANADĀ

TORONTO no 24. maija – 2. jūnijam

PIEKTDIEN, 24. maijā — GLEZNU IZSTĀDE
Atklāšana plkst. 8 v. Hart House telpās (Queen's Park); Izstāde atvērta līdz 30. jūnijam.

SVĒTDIEN, 26. maijā — TEĀTŖA IZRĀDE
Lidijas Auzānes-Vītoliņas varoņdrāmas „Jersika“ pirmizrāde, 1021 College ielā. Sākums plkst. 6 p.p. Voldemāra Pukata režija. Ieeja $2,00 un $1,50.

PIEKTDIEN, 31. maijā — SACĪKSTES BASKETBOLĀ
Sākums plkst. 6 Central YMCA zālē, 40 College ielā. Spēlēs Kanadas un ASV izlases vienības. Ieeja $1,00.

JAUNDARBU KONCERTS
Sākums plkst. 8 v. Parkdale Collegiate telpās, 209 Jameson Ave. Piedalās soliste Lina Karlsone, vijolnieks prof. Voldemārs Rūsevics, jaukts koris „Daina“ un viru dubultkvartets „Kalvis“. Pie klavierēm Edīte Timermane - Ozola un komponists Tālivaldis Ķeniņš. Ieeja $1,50 un $1,00.

SESTDIEN, 1. jūnijā — DAIĻAMATNIECĪBAS IZSTĀDE
Daiļamatnieku 20 gadu darbības jubilejas izstādes atklāšana plkst. 11 rītā Sv. Andreja baznīcas zālē (Jarvis un Carlton). Skate būs atvērta no plkst. 10 rītā līdz plkst. 10 vakarā līdz 3. jūnijam. Ieeja brīva.

SACĪKSTE FUTBOLĀ
Sākums plkst. 2 Millen stadionā (Broadview un Danforth). Sacentīsies Kanadas meistarvienība futbolā — DV sporta klubs Toronto ar ASV meistarvienību — Ņujorkas DV sporta klubu. Starpbrīdī spēlēs latviešu pūtēju orķestris un dejos tautisko deju kopa „Dižđancis“. Ieeja 50c.

SVĒTKU KONCERTS
Sākums plkst. 5 Varsity arenā (Bloor un Bedford). Piedalās 23 koŗi, diriģētāji grupas un atsevišķi diriģētāji no Kanadas un ASV. Virsdiriģenti Ērika Freimane, Jānis Norvilis un Jānis Cīrulis. Tautas tērpu godalgošana. Ieeja $2,00, $1,50 un $1,00.

SVĒTKU BALLE
Sākums plkst. 8 Royal York viesnīcā. Spēlēs divi orķestri. Galdiņi. Ieeja $2,00.

SVĒTDIEN, 2. jūnijā — KULTŪRAS RĪTS
Sākums plkst. 10,30 Sv. Andreja baznīcā. Latvijas sūtņa ASV prof. Dr. A. Spekkes referāts par latviešu rakstniecību. Savus darbus lasīs Elza Ķezbere, Velta Toma, J. Kadilis, Knuts Lesiņš un Jānis Veselis no ASV, un A. Gailīte, B. Senkēviča, T. Krūka, I. Vīksna, I. Gubiņa, A. Voitkus, A. Lūsis un A. Siņķis no Kanadas. Ieeja $1,00.

TEĀTŖA SVĒTKU IZRĀDE
Sākums plkst. 3 1021 College ielā. Izrādīs Lidijas Auzānes-Vītoliņas varoņdrāmu „Jersika“ V. Pukata režijā. Ieeja $2,00 un $1,50.

Bērniem līdz 12 gadiem visos sarīkojumos puscena.

Biļetes iepriekšpārdošanā:

DETROITĀ	pie K. Vīgrieža, 4447 Bewick, Detroit 14, WA 2-6653.
ŅUJORKĀ	pie L. Juškevica, 564 Second Street, Brooklyn 15.
MILVOKOS	pie J. Straumaņa, 2641 S. 29th Street, Milwaukee 15.
ČIKAGĀ	pie H. Riekstiņa, 1815 N. Mulligan Ave., Chicago 39, ME 7-2138.
INDIANAPOLĒ	pie A Dzenītes, 3229 Central Ave., Indianapolis, WA 5-8872.
	vai E. Lūša, 2932 Central Ave., Indianapolis, WA 4-0274.
KALAMAZU	pie V. Miķelsona, 426 N. Prairie St., Kalamazoo.
MONTREĀLĀ	pie J. Paliepa, 12391 Lafalevre St., Apt. 2, Montreal, RI 7-3306.
PA PASTU	— A. Putniņš, 280 Wright Ave., Toronto, Ontario, Canada.

SVAIGI CEPTI
NĒĢI
KUBLIŅOS
dabūjami visos latviešu veikalos.
Exclusive Delicatessen Co.
EM 8-7000.

NODROŠINIET TELPAS JŪSU BRĪVDIENĀM
skaistajā latviešu atpūtas centrā
GLEN ECHO LODGE - MUSKOKĀ
Garšīgas maltītes. Lieliska peldēšanās un sauļošanās. Ērtas atpūtas telpas. Glītas istabas un kabīnes. Plaša iekārta ar piederumiem zemes un ūdens sportam.
Nodarbības un sabiedrisko dzīvi vadīs ARNIS FREIBERGS.
Tuvākai informācijai lūdz rakstīt:
Imants Fricbergs, Gravenhurst, Ontario,
tel. 1161 J 12 (zvanīt vakaros)

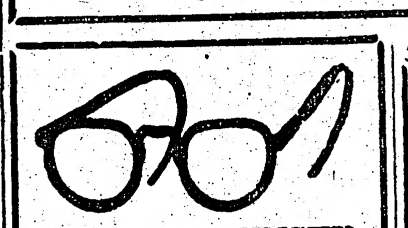

OPTIĶIS LUNSKY
470 COLLEGE ST., TORONTO
WA 1-3924

Es savai māmiņai
Magonīšu gultu taisu.
Magonīšu gultu taisu,
Rožu klāju paladziņu.
Bagātā izvēlē ziedi un latviskas
DĀVANAS MĀTES DIENAI
802 Bathurst ielā pie Bloor,
tel. LE 3-3884, Toronto
LOTUS

Pudiņu un cepumu pulveŗi tikai no

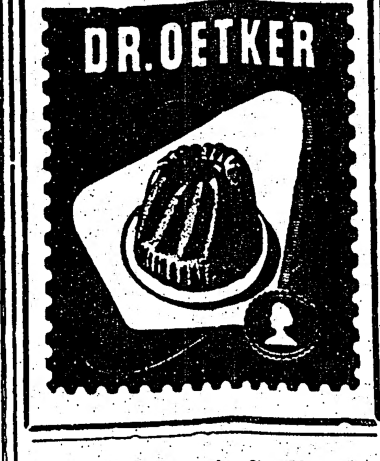

Meklē
MĀJKALPOTĀJU
mājas darbiem.
Atsevišķa istaba, labi darba apstākļi un atalgojums.
Nedaudz jāprot angļu valoda.
Zvanīt ME 3-8854, Toronto.

old WOODBINE
ĪSTI RIKŠOTĀJI ik dienas (izņemot svētdienas)
No 6. maija līdz 1. jūnijam
slavenajā VECAJĀ WOODBINE
sākums pl. 2 p.p.
Stadionā $1,00. Kluba telpā $2,50.

Kapsi's Hair Styling
113 MAC-PHERSON AVE.
Pirmklasīgs darbs pie ilgviļņiem, matu griešanas. Iepr. pieteikties pa tel. WA 2-4585
Dabūjams pūderis uzaču krāsošanai.
Runā vāciski, krieviski un zviedriski

Nemeklējiet citur!
Mums ir auto priekš jums.
Piemērotas cenas un maksāšanas noteikumi.
NEW ERA automobiļu pārdevēji,
1660 QUEEN ST., W., TORONTO

Lūdzu atsaukties
ALFRĪDU ROGEMANI,
dzim. Kazdangas Kalna-Dzirkaļos, uz adresi F. Kraulis, Mc Kirdy's Road, Tyabb. Vic., Australia.
Ziņas no tēva.

Frank Vass, BA
ADVOKATS — NOTĀRS
455 Spadina Ave, Apt., 400
(College un Spadina ielu stūrī)
Tel. birojā — WA 2-6111
WA 2-6112, Toronto

IZĪRĒJAMA mēbelēta istaba kungam Bloor - Jane rajonā.
RO 6-5158, Toronto.

IZĪRĒJAMA ērta mēbelēta istaba High Park. raj.
Zvanīt LE 5-7494,
Toronto.

BLOOR PALMERSTON rajonā izīrējama vienai personai istaba ar virtuves lietošanu apartamenta mājā. Zvanīt pēc plkst. 6 vakarā LE 4-9604, Toronto.

TORONTO SIMFONISKAIS ORĶESTRIS
Lietotu mantu izpārdošana
COLISEUM EAST ANNEX CANADIAN EXHIBITION NATIONAL GROUNDS
TREŠDIEN, 8. maijā, ieeja no 10 rītā
DRĒBES. MĒBELES. GRĀMATAS. SĪKAS PRECES.
No pl. 10 rītā līdz 3 pp. Ieeja 50c. Pēc pl. 3 pp. ieeja brīva.

PATĪKAMA TAM GARŠA
BROMO-SELTZER

IZĪRĒ TELPAS
VIESĪBĀM - KĀZĀM
u. c. gadījumos
DV NAMĀ, 123 Huron St.
Zvanīt vakaros EM 6-0101, Toronto.
IZGĀDA DZĒRIENU ATĻAUJAS

S. VASARĀJS
Transporta uzņēmums
Tel. LE 4-1403
Toronto

MEDIKAMENTUS UZ BALTIJAS VALSTĪM
AR GAISA PASTU NOSŪTA
HALLS DRUGSTORE T. KRAUMANIS
14 DIXON RD., Toronto 15, Ont., Canada, tel. aptiekā CH 4-5678, mājās CH 4-0107

DĀMU FRIZIERSALONS
OLGA SVETUĻEVIČS
2231 Dundas St., W. Tel. LE 4-4644, Toronto

Dr. ROMAN PNIEWSKY
Ilggadīgu praksi slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē
Speciālists iekšķīgās, sieviešu un veneriskās slimībās
5587 PARK AVE, MONTREL, P.Q., tel. HA 7628, Montreal.
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no 8-9 vakarā

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS
(Lietuvietis). Diplomēts Vācijā un Kanadā
345 Bloor St., W. (tuvu Spadina Ave.)
Zvanīt WA 3-2003 pēc norunas pp. un vakaros katru dienu
Runā vācu un slavu valodas

Dr. T. L. GRANOVSKY
ZOBĀRSTS-CHIRURGS
runā krieviski un vāciski
514 Dundas St., West
(Spadina stūrī)
Zvanīt EM 8-9038, Toronto

Dr. Alexander Szatmari
nervu un noguruma slimībās
288 St. Clair Ave., W.
Toronto
Runas stundas no 2-7 pp. vai uz iepriekšēju norunu pa telefonu
WA 1-0556 vai MA 5243

Es priecājos
par tasi īstas TĒJAS

un Salada tiešām dod iespēju baudīt tasi īstas TĒJAS

BAZNĪCAS ZIŅAS

ŅUJORKA

Latv. ev. - lut. dr., 564 Second St., Brooklyn 15, N. Y. Bruklinā, Betlemes baznīcā, Third Ave & Pacific Street.

Svētdien, 12. maijā, Mātes - Ģimenes dienā, pl. 9 rītā Bronksas Sv. Toma baznīcā, māc. A. Ozols; pl. 3 p.p. Betlemes baznīcā ar dievgaldu, māc. R. Zariņš; pēc tam draudzes vakars ar veco ļaužu godināšanu, svētdienas skolēnu priekšnesumi, dāmu komitejas kafija; pl. 6 vak. Džamaikā Mūsu Pestītāja baznīcā, māc. A. Ozols.

Hempstedē, Sv. Jāņa ev.-lut. draudzē 12 maijā, plkst. 14, Ģimenes dienas dievkalpojums Grace lut. baznīcā, 311 Uniondale Ave. Soliste Annija Vītola. Pie ērģelēm Charles Burgess. Plkst. 3.30 baznīcas apakšā zālē sestdienas skolas skolēnu uzvedums. Veco ļaužu un vecāku godināšana, kafijas galds, rotaļas.

DETROITA

Detroita, Detroitas latv. ev. - lut. Kristus dr. Mātes dienas dievkalp. Sv. Marka b-cā (1045 E Grand Blvd.) svētdien, 12. maijā, 2 p.p. Prāv. A. Skrodelis. Pēc dievkalp. Ģimenes dienas vakars ar dažādiem priekšnesumiem un kafiju.

ČIKAGA

Māc. A. Sudārs, 1030 — 30 Ave. Bellwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev.-lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 1 dienā lutericiešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Māc. Pāvils Ķīrsons, Melvidā, Ill., tel. FI 3-2420.

Sv. Pāvila ev.-lut. draudzes dievkalpojumi mēneša 2. un 4. svētdienā plkst. 10.30 dienā Čikāgas luterāņu seminārā baznīcā, 1644 So. 11th Ave.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanākšanas katru svētdienu pl. 3.30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru pl. 7.30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Howard Ave. tel. 4-4619.

Kalamazū sv. Jāņa ev.-lut. draudzes mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības luterāņu baznīcā plkst. 3 dienā; bērniem plkst. 1.15.

Lansing Kolledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.

Elkhartā, Ind., rotaļi mēnesī svētdienas vakarā, YMCAs telpās, 120 W Lexington Ave.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave, S.E., Grand Rapids.

Māc. A. Piebalgs, Kalamazū, 828 S. Rose St. tel. 4-3825.

Čikāgas ev. - lut. Ciānas draudzes māc. A. Briedis.

Māc. G. Straumanis, 1144 N. Kedzie Ave. Chicago 51, Ill.

Dievkalpojumi Čikāgas ev.-lut. sv. Jāņa draudzes baznīcā, 1540 N. Spaulding Ave — notiek svētdienās plkst 3 pp.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mītulis — 331 Argyle St. Port Arthur. Ont. tel. 4-0302

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto sv. Andreja bazn., Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

12. maijā, plkst. 11 rītā, Ģimenes dienas dievkalpojums ar dievgaldu.

19. maijā, plkst. 4 p.p. dievkalpojums.

Jaunatnes iesvētīšana notiks 7. jūlijā. Jaunieši, kas vēlas iesvētīties, jāpieteicas jau tagad pie mācītāja.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St. Toronto, tel LE 6-2510.

Svētdien, 12. maijā, plkst. 4 p.p. Ģimenes dienas dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā. Iesvētes mācība.

Svētdien, 19. maijā, plkst. 4 p.p. dievkalpojums Sv. Trīsvienības bazn.

Svētdien, 26. maijā, plkst. 4 p.p. Kristus debesbraukšanas dienas dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā. Iesvētes mācība.

Svētdien, 2. jūnijā, plkst. 4 p. p. dievkalpojums Sv. Trīsvienības b.

Svētdien, 9. jūnijā, plkst. 4 p.p. Vasarsvētku dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā. Iesvētes mācība.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto. tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

12. maijā, plkst. 2,30 p.p. Ģimenes dienas dievkalpojums. Solists J. Flerkovskis. Svētdienas skolas sākums pl. 2-os.

19. maijā, pl. 2,30 p.p. dievkalpojums. Svētdienas skola. Tūlīt pēc dievkalpojuma apm. pl. 3,30 p.p. Dāmu komitejas rīkotā draudzes pēcpusdiena ar priekšnesumiem un kafijas galdu baznīcas zālē.

26. maijā, plkst. 2,30 p.p. Kristus debesbraukšanas dienas dievkalpojums. Svētdienas skola.

Māc. E. Pavasars, 209 East 38th Hamilton, Ont.

Hamiltonā, latv. ev.-lut. Kristus dr. 18 Victoria Ave., S. — Sv. Trīsvienības baznīcā.

Piektdien, 10. maijā, pl. 7,00 vak jaunatnes vecākās grupas stunda. 113 Charlton Ave., West.

Māc. Arturs Voitkus, 28 Austin Terrace, Toronto, tel. WA 5-1536;

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa, Ont., tel. — CE 2-2385.

Māc. Ed. Ķerģis, 163 Bancroft Dr Sudbury Ont., tel OS 3-3284.

Sadberijā, svētdien, 12. maijā, plkst. 15. sv. Jāņa baznīcā (238 Pine St.) Ģimenes dienas dievkalpojums.

Norsbejā, svētdien, 19. maijā, plkst. 17. lut. baznīcā dievkalpojums.

Sadberijā, svētdien, 26. maijā, plkst 15 sv. Jāņa baznīcā (238 Pine St.) Kristus debesbraukšanas dienas dievkalpojums.

Māc. Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave. Winnipeg 9, Manitoba, tel. 42-5512. Vinipegas latviešu ev.-lut. sv. Krusta draudzē, sv. Pēteŗa baznīcā Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

MONTREALAS

latviešu Trīsvienības ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek regulāri katru svētdienu Redeemer baznīcā, 285 Clark Ave Westmontā. Sākums plkst. 1.30 pp., mācītājs A. Gaudiņš

Māc. V. Sēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

12. maijā, plkst. 2 pp. Ģimenes dienas dievkalpojums ar dievgaldu.

26. maijā, plkst 2 p.p. dievkalp. Kornvallā, 4. maijā, plkst. 7 vak. dievkalpojums, māc. V. Sēfers.

TORONTO BAPTISTU DRAUDZES

dievkalpojumi notiek svētdienās, pl. 3 p.p. un otrdienu vakaros, pl. 8 — Walmer Road baznīcas telpās. Māc. R. Ekšteins.

TORONTO LATVIEŠU MISIONES

Latviešu misijas kārtējie dievkalpojumi Toronto notiek katru sestdienu, plkst. 8 vak., 14 Parkroad misijas namā (Bloor pazemes pieturas tuvumā). Katru svētdienu plkst. 10.45 rītā garīgs radio raidījums —— Brīdis ar Dievu, viļņu garums 1350, Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4218.

8. MAIJS

Ja esat domājuši par labāka darba meklēšanu vai darbam atbilstošāka atalgojuma saņemšanu. tad šodien zvaigžņu ceļi ir ļoti labvēlīgā attiecību leņķī. Liekiet savas kārtis galdā, un jūs būsit pārsteigti par lavēlīgiem rezultātiem. Pēcpusdienas stundās vecāki cilvēki un tie, kam jūs esat atbildīgi par savu darbu, būs nenosvērti un viņus stipri ietekmēs nepamatotas bailes.

Vakara stundās vai pēcpusdienā negaidīta ziņa, vēstule vai apmeklējums dos jums jaunu spēku un ticību savām spējām. Mazas mājas viesības šovakar ir ļoti labvēlīgu staru ietekmē. Dienas beigu stundas pavadiet nopietnās pārdomās, kā novērst šķēršļus, kas nelabvēlīgi ietekmē jūsu domu un jūtu līdzsvaru. Nemeklējiet pastāvīgu laimi un drošību tikai neatlaidīgā naudas krāšanā.

Laimes skaitļi šai dienai ir 4 un 9. Dzelzs ir šīs dienas metalls. Krāsa — zaļš.

9. MAIJS

Neatlaidīgs un pastāvīgs darbs šodien nesīs pelnītus augļus. Nesaudzīga paškritika palīdzēs turpmāko nodomu īstenošanā. Vakara stundās mājā padarītie darbi dos lielu gandarījumu. Sievietēm šodien ieteicams veltīt lielāku vērību saviem tērpiem. Jūsu skaistumu un māku to izcelt šodien vērtēs ne vien tie, kas jums tuvi, bet arī daudzi, ar ko jums tikai pavirša pazīšanās. Šī diena ir ļoti labvēlīgu staru ietekmē. Sevišķi rīta stundās un priekšpusdienā iespējami patīkami pārsteigumi. Atceraities vecus draugus. Šodien jūsu rakstīta vēstule iepriecinās tālumā esošos.

Vakara stundās religiskām pārdomām veltīts brītiņš jums dos mieru un paļāvību.

Laimes skaitlis — 5. Krāsa — dzeltens.

10. MAIJS

Lietā likts vecāku vai piedzīvojušāku draugu padoms šodien būs zelta vērts. Mazi, negaidīti sarežģījumi var jūs izsviest no parastā rituma. Mēģiniet apslēpt savas jūtas pret tiem, kuri jums derdzas. Jūsu dusmu uzliesmojums viņiem sagādās tikai prieku. Pašsavaldīšanās ir jūsu stiprākais šīsdienas ierocis. Nav ieteicams piedalīties naudas spēlēs vai citos azarta pasākumos. Samaziniet savus sabiedriskos pienākumus. Agrā pievakarē nelabvēlīgo staru ietekme izbeidzas. Kopīga pastaiga ar ģimeni vai draugiem nomierinās un atpūtinās sasprindzinātos nervus. Laimes skaitlis — 9. Krāsa — gaiši zila. Metalls — svins.

Jūsu Ēriks Jēkabsons.

„PĀRBAUDIET MAŠĪNAS, MAZINIET SADURSMES!"

Maija mēnesis Kanadā izsludināts par satiksmes drošības pārbaudes mēnesi.

Kanadas ceļu drošības padome, saziņā ar satiksmes ministriju Otavā, ir izsludinājusi maija mēnesi par satiksmes līdzekļu drošības pārbaudes laiku, liekot tam par moto vārdus: „Pārbaudiet mašīnas ,maziniet sadursmes"

Plašajā kampaņā, kas tiks izvesta no krasta līdz krastam, piedalīsies autoklubi, autorūpnieki, garāžu un benzīna izdales punktu darbinieki, automechaniķi, policija, jaunatnes organizāciju dalībnieki un citas grupas.

Padomes priekšsēdis V. A. Braiss aizrāda, ka visbīstamākie vārdi kāda autovadītāja mutē ir: „Gan jau rīt..." Bet rītdiena, lai pārbaudītu savu mašīnu, vai salabotu kādu daļu, tāpat var būt liktenīgā, kad bojātā automašīna piepilda savu slepeno misiju, klīstot par autoceļa projektilu ar nāvi un postījumiem savā ceļā.

V. A. Braiss atgādina visiem autoīpašniekiem, ka pat visniecīgākais technikas defekts var radīt baigu sadursmi, tādēļ jau laikus katram jāpārbauda savs satiksmes līdzeklis pavasara un vasaras satiksmes sākumā.

„Un viss, kas jums ir jādara," aizrāda Kanadas ceļu drošības padomes vadība, „ir pārbaudīt mašīnas vitālās daļas, lai zinātu, ka jūsu vāģis ir drošs ceļam. Līdz ar to jūs būsit arī pasargāti no nejaušās nāves vai ievainojumiem, kas tik bieži negaidot pārsteidz līksmus tūristus gaišā dienas laikā uz saulaina ceļa."

Tādēļ der ievērot šādus vienkāršus likumus:

Vai jūs varat redzēt, stūrēt un apstādināt savu automašīnu drīzi un bez grūtībām?

*

Viens no galvenajiem sadursmju cēloņiem ir bojātās bremzes — tādēļ tās pārbaudiet nekavējoties!

*

Lauztu kaulu mēsieģipsējam — lauzta stūres mechanisma daļa jāsalabo, pirms tā nav vēl tapusi par iemeslu jūsu vai citu nāvei.

*

Neaizmirstiet, ka bez pakaļējās ugunis jūsu automašīna naktī top par drošu nāves slazdu.

*

Jūs pats varat mirt, kad jūsu automašīnas augstās ugunis apžilbina vai samulsina pretimbraucēju.

*

Negadiet lietu vai vētru, lai atklātu, ka jūsu priekšējās rūts tīrītājs nedarbojas. Pārbaudiet to jau šodien!

MŪSU DĒKU STĀSTU CIENĪTĀJIEM

Latvijas Amerikā nākošajā numurā sāksim iespiest Aleksandra jaunāko stāstījumu: Kapteiņa Adamsona spiegs.

Tas būs sevišķi interesants apcerējums par Bruņinieka pakāpes Dzelzskrusta kavaliera latviešu kapteiņa Miervalža Adamsona, draugu pulkā saukta Marokas Baiģi, dēkainajiem piedzīvojumiem partizānu ielenktajā sādžā Minskas purvu rajonā Otrā pasaules kara laikā.

JĀŅU SAINIS NO ZVIEDRIJAS
tuviniekiem un draugiem dzimtenē.

1 kg Holandes Edamer sieru,1 kg. sviesta, 1 kg. žāvētas cūkgaļas, 1 kg. graudu cukura, 1 kg smalkā cukura, 1,25 kg. balto kviešu miltu, 0,125 kg roziņu, 0,5 kg. cūku tauku, 0,5 kg rīsu; 0,25 kafijas pupiņu, 0,2 kg. kakao un 0,34 kg. žāvētu augļu.

Sūtot ar parasto pastu maksā $24,00.
Ar gaisa pastu uz Baltijas valstīm $25,40.

Saiņa cenā ierēķināta muita un visas pārējās izmaksas.
Uz Āziju piemaksas ar parasto pastu $1,00.

Ja esat nodomājuši saini sūtīt individuāli — pieprasiet latviešu uzņēmuma A T L A N T A S informāciju un cenrādi.

Pasūtinājumi un samaksa sūtāma
HANDELSFIRMA A T L A N T A, BOx 122, Solna, Sweden.

S. HEIFETZ, NOTARY PUBLIC

48 Wellington W., (tuvu Bay St.) Toronto, Ont. tel. EM 6-6451
Vecākais ceļojumu un notāriāta birojs Kanadā — 35 gadu pieredze. Pieredze immigrantu lietu kārtošanā, notāriālu dokumentu. Kanadas pavalstniecības, vīzu un dokumentu tulkojumu lietās.
Runā krieviski, vāciski un latviski

VĪRIEŠI, MOSTIETIES!

Uz sacelšanos pret amaconēm aicina M. Dziedzeris

Avīžu ziņa: „Pēc pēdējās statistikas, Amerikā pašnāvībā dodas trīsreiz vairāk vīriešu nekā sieviešu."

Būdams pilnīgi skadrā un apzinoties stāvokļa nopietnību, es piesaku cīņu par vīriešu tiesīgām! Ievērojot lielo demorālizāciju, kas valda mūsu nometnē, es neesmu tik naīvs, lai sagaidītu masu kustību manu centienu atbalstīšanai. Būtu priecīgs sveikt kaut pāris bezbailīgus vīrus, gatavus sacelties pret sieviešu tiranniju un iet akmeņaino jaunu laiku saucēju ceļu. Bezcerība, ieaudzinātā padevība un bailes no fiziskām un garīgām ciešanām daudzus atturēs no aktīva stāvokļa ieņemšanas. Tas ir cilvēcīgi un saprotami. Nevar ar vieglu roku grozīt to, kas gadu simteņos ir sapušierēts.

Sākumā mums būtu jācīnās tikai par divām lietām. Pirmkārt, mums būtu jāpanāk likuma pieņemšana, kas vīrieti, tāpat kā citus medījumus, pasargātu no mežonīgās iznīcināšanas kaut pāris mēnešus gadā. Pat plēsoņām ir savs taupāmais laiks, kā arī vecums tiek ievērots. Bet kā ir ar mums? Ne piena zobi, ne baltā bārda mūs nepasargā no medību priecīgām amaconēm. Šai mežonībai reiz taču būtu jādara gals. Mēs prasām sev zināmu taupāmo laiku.

Otrkārt, mums būtu jāpanāk, lai mājas darbi tiktu taisnīgāk sadalīti. Kāpēc arī sievietes nevarētu apkopt istabas, mazgāt un gludināt veļu un rūpēties par bērniem? Viņas taču pie katras izdevības uzsver, ka ir par mums daudz izturīgākas. Kāpēc to kādreiz neparādīt darbos? Šeit es domāju par īstu, konstruktīvu darbu un nevis par tiem varas darbiem, kas saistās ar slotas, kartupeļu stampā. jamās vālītes un citu tamlīdzīgu priekšmetu pielietošanu sava laulātā drauga skološanā. Dažas savā cinismā jau ir izveidojušas īpašu filozofiju. Tā kādā sieviešu žurnālā viena dod padomu tām, kam šai ziņā mazāk piedzīvojumu: „Katrreiz, kad man par kaut ko uznāk dusmas, es vispirms noskaitu līdz desmit — — ar lielo pavārnīcu pa vīra muguru."

Vai tāpēc būtu jābrīnās, ka daudzi no mums savu vienīgo glābiņu meklē pašnāvībā? Vīrietis, būdams jau labdabīgs pēc dabas, nespēj otram nodarīt pāri, un, lai mokām darītu galu, viņš vienkārši aiziet.

Kāpēc lai to darītu sieviete? Lielākai viņu daļai jau izdodas savu vīru dabūt zem zemes, pirms tas sasniedzis savu ceturto gadu desmitu. Protams, jau agrāk viņas ir parūpējušās par to, lai vīra dzīvība tiktu apdrošināta par augstāku summu. Galu galā vīrs arī ir tas, kas kārto šīs augstākās mēnešmaksas. Daudzie miljoni jautro atraitņu ir lietišķs pierādījums tai necilvēcībai, kas valda mūsu ērā.

Paņemiet tikai rokā laikrakstu — vai tā nav viena vienīga apsūdzība sieviešu kalkulētai nežēlībai? Piemēram:

„... Īsi pirms pusnakts mūsu pilsētas slimnīcā tika ievietots kāds vīrs nesamaņas stāvoklī. Izrādas, ka sieva viņu piekāvusi par to, ka viņš bija sadūšojies un prasīja arī sev vietu pie televīzijas aparāta..."

Vai atkal:

„... Vakar moku pilnā nāvē no mums šķīrās mūsu pazīstamais pētnieks prof. K. K., kuŗa nāves cēlonis bija trešās pakāpes apdedzināšanās. Tas radās no tā, ka viņa sieva viņam galvā uzmauca katlu ar vārošu zupu. — Man līdz kaklam bija apnikušas mana vīra vārītās cāļu zupas — motivēja savu rīcību viņa sieva..."

Vīri! tādas lietas turpmāk vairs nedrīkst atkārtoties. Apzinādamies spīdzināšanas un ciešanas, kas sagaida katru cīnītāju par apspiesto tiesībām, es uzaicinu visus, kas ir lepni, ka viņi valkā bikses, iziet cīņā ar sekojošiem lozungiem:

1. Arī vīrietis ir cilvēks!
2. Mēs beidzot prasām vienādas tiesības ar sievietēm!

Cīņas avangardā iedams un sārtam sagatavojies,

Jūsu M. Dziedzeris.

Lielā māsa: „Mazo māsiņ, vai tu neesi redzējusi manu saulošanās tērpa augšējo daļu?"

Angļu humors

Divas revolūcijas

Pārnesums no 6. lpp.)

partiju, jo, runājot autora vārdiem, „Krievijā vienmēr notiek negaidītas lietas." Tāpat autors min Trocka aktīvitāti 1905. gadā un Ļeņina tuvos sakarus ar cara slepenpolicijas agentiem — provokātoriem Azevu un Maļinovski. Sakarā ar pēdējo arī pirmoreiz ir minēts Lokharta grāmatā Staļina vārds, jo uz Maļinovska ieteikumu Staļins kļuvis par boševiku partijas centrālkomitejas locekli. Lokharta secinājums par 1905. g. revolūciju ir: ja krievu tautai šinī liktenīgajā gadā būtu bijusi jel mazākā kompromisa nepieciešamības izpratne, tad tā būtu pakāpeniski bez asins izliešanas iznīcinājusi cara absolūto varu un nodibinājusi demokratisku režīmu, „bet, kā parasti Krievijā, ikviena partija un šķira gribējusi „visu vai neko."

Ļeņinam 1905. g. revolūcija sniegusi vērtīgus norādījumus: tā, piemēram, atziņu, ka proletāriāts viens pats nevar gūt uzvaru — bez zemnieku un armijas atbalsta. Spilgtiem vilcieniem Lokharts tēlo raksturīgos notikumus un noskaņojuma maiņu I pasaules kaŗa laikā Krievijā, min raksturīgus anekdotus ,sarunas ar izcilām personām u. t. t.

Sevišķi lielu nozīmi Lokharts piešķir Rasputjina epizodam, citējot Kerenska vārdus: „Ja nebūtu bijis Rasputjina, tad nebūtu bijis arī Ļeņina." Rasputjina tumšā ēna aiz cara troņa iznīcinājusi katru cieņu pret caru plašākās aprindās. Autors pakavējas arī pie Rasputjina progermāniskā un antibritiskā noskaņojuma (II pasaules kaŗa laikā Vācijā bija atrodamas grāmatas, kurās Rasputjins bija stipri ideālizēts — acīmredzot, sakarā ar viņa politiskām simpatijām).

(Nobeigums sekos)

Latviešu studentu godināšana

Nebraskas universitātes 29. gadskārtējā spējīgāko studentu godināšanas sanāksmē prezidēja M. Hardings Svinīgo runu teica ASV civīlās aizsardzības direktors — bijušais Nebraskas gubernātors V. Petersons. Sekoja simfoniskā orķestra un mūzikāli solo priekšnesumi.

Par sevišķi labām sekmēm universitātes mācībās godināja dažus simtus studentu, no kuŗiem 8 bija latvieši: Elga Ādmine, Biruta Ādmine, Ingrida Dzene, Andris Kleinhofs, Kārls Olģerts Preiss, Vija Upīte, Harijs Sirks un Olģerts Štauers (jau beidzis universitāti). Mūsu akadēmiskā jaunatne rāda jauku priekšzīmi.

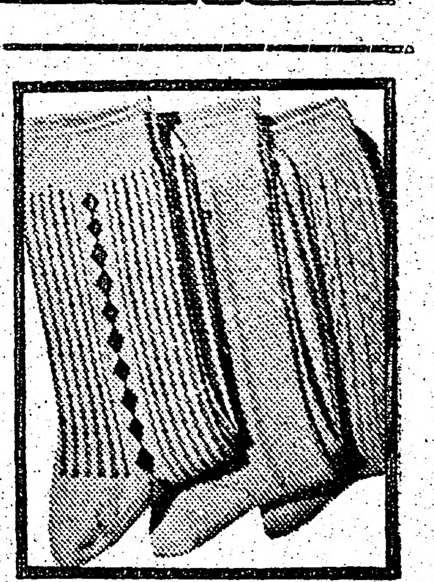

KANADIEŠU FIRMA IZGUDRO JAUNA VEIDA ZEĶES

Dubultpēdu zeķes ir PENMANA izgudrojums. Ērtības un praktiskuma ziņā ļoti piemērotas; tās cenšas atdarināt arī citi ražotāji visā pasaulē. PENMANS vienīgais ražo šī veida zeķes Kanadā . . . ADĪTĀS dubultpēdu zeķes sniedz dubultērtības. Šinī pavasarī PENMANS laiž apgrozībā patīkamu krāsu zeķes. Jums ir iespēja dabūt kā vienkrāsainas, tā arī musturotas . . . ilgi valkājamas neilona, neilona un vilnas vai arī neilona un kokvilnas. Esiet patīkami smaidīgi — smaidus veicina kāju ērtība! Iegādājieties dubultpēdu zeķes pie 20-S-6

Penmans

VECĀKU UN BĒRNU ATTIEKSMES . . .

Pārnesums no 3. lpp.

kārtā arī te svešumā attaisnojas latvju tautas dziesmas pamatdoma, tikai ne pozītīvā, bet negātīvā virzienā.

Kā šīs amerikāņu bērnu attieksmes pret vecākiem ietekmēs latviešu jaunieceļotājus Amerikas kontinentā, par to tagad nav vēl datu. Latviskās tradicijas vēl ir stipras tanī latviešu jaunajā paaudzē, kuŗai jārūpējas par saviem vecākiem. Jaunajos dzīves apstākļos, protams, iespējama tāda varbūtība, ka bērniem nav līdzekļu vecāku aprūpei. Bet tādi gadījumi bija arī dzim[illegible] Šie izņēmumi neapgāž tradi[illegible] rīcību. Kad tagadējiem bē[illegible] vajadzēs aprūpēt savus vecākus, tad tikai būs iespējams konstatēt, kā viņus būs ietekmējusi amerikāniskā kārtība. Spriežot pēc citētās tautas dziesmas, tas atkarāsies no vecāku izturēšanās pret bērniem ģimenē un ārpus tās.

Svešā vidē saglabāt neskartas latviskās tradicijas nav iespējams. Novirzīšanās no tām daļēji atkarīga no ģimenes iekārtas un tā gara, kas viņā valda. Vecāku cienīšana un paklausība ir vecu - vecais latviskais tikums, kas, varbūt, balstās uz religiju. Šī tikuma stingrā ievērošana un bērnos ieaudzināšana noteic arī vecāku un bērnu attieksmes kā ģimenē tā arī ārpus tās. Arī citas tikumiskās normas liek cilvēkam cilvēku cienīt, īpaši to, kas uzupurējies viņa labā. Vecāki visvairāk uzupurējas savu bērnu labā, tāpēc viņiem arī jāsagaida bērnu attiecīgā izturēšanās. Vispāri vecāku un bērnu attieksmēs izšķirīga nozīme ir morālei. Kamēr ģimene uz to balstīsies, latviskās tradicijas savos pamatos vecāku un bērnu attieksmēs paliks spēkā.

P. Dreimanis

ĢIRTS SALNAIS

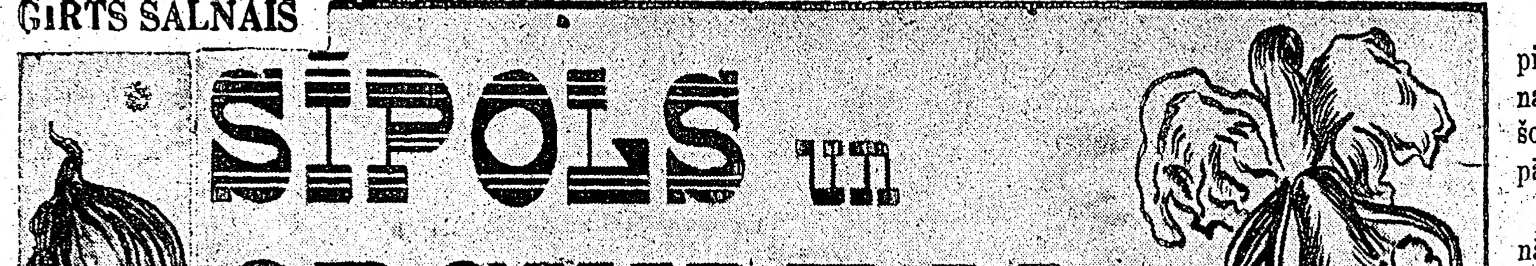

33. turpinājums

Kaut saule lāsojās malu malās, auto parkā vēl bija simtiem krāsainu elektrisku spuldzīšu, kuŗu mirdzums gan likās visai skops un nožēlojams spožajā Dieva dieniņā. Bet tur tās bija, un dažreiz cilvēkam ienāca prātā tajās paskatīties, sajūtot savu nieeību kosmiskās varenības priekšā. Balti un zili karodziņi, iekārti stiepulēs, ņirbēja gaismā un vējos, kā baltas kaijas ziedošā linu laukā. Augsti pāri visam raustījās gaisa pūšļi, kā milzīgu mikrobu bars.

No degvielu uzpildītavas īsiem starplaikiem pārviļņoja pāri laukumam tīra benzīna smaka. No mašīnu labotavas atskanēja un aizskanēja mēchaniķu smiekli, klaigas un lamas, pārmaiņus ar celtņu šņākšanu, kniedējamo āmuru būkšķiem, metalla zāģu un vīļu kviekšanu un čirkstēšanu, ūdens strūklu šalkām no mašīnu mazgātuves un pa pēkšņam taures vai bremžu brēcienam, spēkratiem griežoties novietnē.

Pie ielas vienā laukuma malā atradās jauno pārdodamo auto stends, ar divi ārsienām vienā stiklā. Milzīgs izbāzts brūns lācis telpas vienā stūrī, kā svētot paceltām priekšķepām, meta nāvīgi grūtsirdīgu skatienu pāri divi dučiem jauno spēkratu uz to pusi, kur attālākā kaktā uz sētas pusi, kur lielā stikla būrī ķeizariskā staltumā pie rakstāmgalda šķirstīja papīrus firmas īpašnieks. Viņš, līdzīgi jaunajiem mašīnu modeļiem, šķita vai šķīstam apgaismojuma spožumā. Gaisma blāzmoja spīdīgi uzkoptos matos, un masētāju stingri apstrādātā seja likās atstarojam dzīvas ugunis.

Falkonam, u. t. t., piederēja puse no vesela pilsētas iecirkņa četru ielu kvadrāta robežās. Blakus, otrā pusē, tikpat neatkarīgs valdnieks bija Sāmuelis, u. t. t., savas nozares mašīnu valstībā.

Ole un Pēteris, palaiduši pa priekšu Lailu, sekoja tai uz pirkstgaliem, drusku uztraukušies, drusku priecādamies, kā baidīdamies, ka katrs lieks troksnītis cilvēkā varētu pamodināt zvēru.

Taču viņu rūpes bija liekas. Zvērs jau bija darbā un nešpetnas atriebības pilns.

Papēžiem aizpakšķot ātru soļu birumā, Laila kā vilktin aizvilka tiešā ceļā turp, kur pircēju kārdināšanai, izcilā vietā pie loga uz paaugstinājuma, kas lēni griezās ap savu asi, atradās mazražīgas, bet pasaulē slavenas italiešu rūpnīcas darināts vaļējs sporta vāģis, — melns, kā velns; zems un graciozs, kā bīstamu rotaļu kārs jaguārs.

Puiši, apstājušies ejiņā uz kantori, pavadīja Lailu pusē šķelmīgiem, pusē aizdomīgiem skatiem.

„Astoņi tūkstoši," sausā piesmakuša ūtrupnieka balsī teica Ole, redzēdams māsu apstājušos apbrīnojam melno satiksmes briesmoni no visām pusēm. Viņš mazliet skumīgi pablenza draugā, kam vārgi sakustējās un mirklī kļuva sausas lūpas.

„Kas par mašīniņu!" Pēteris izdvēsa sajūsmā bez skaņas. „Trūkst tikai, ka pati pēkšņi saslietos un — žvinkt! — mestos ārā pa logu citiem satiksmes nezvēriem virsū."

Ole skatījās italietī bez redzama prieka, kā lūkotos daiļā kuģī, kas bez viņa ziņas un līdzdalības aizbrauc tālās jūrās. Viņam bija citas raizes.

„Tu gan varēji man drusku veiklāk un saprātīgāk piepalīdzēt brīdī, kad tik ļoti iedegos cīņā par personas brīvību un uzsāku Lailu pieradināt pie domas, ka šoreiz jāpērk ne lietderībai, bet patikai," viņš klusi pārmeta.

„Kādu prātu es varēju dabūt ārā no tavām runām, ja tās mudžēja vienās pretrunās," čukstot bārās Pēteris. „Sākumā tu pierādīji, ka cilvēkam sabiedrībā jāzina sava vieta, beigās — pie joda ar visām važām! — mēs darām to, kas patīkams. Kāda loģika?"

Ole palūkojās viņā svētā mierā, bet ne bez nožēlas.

„Ar sievietēm runājot, nav svarīgi, ko saki. Galvenais tikai — allaž teikt kaut ko uztraucošu. Viņas dzīvi uztver kā foto kameras, kam nav nekādas daļas gar pagātni un nākotni. Viņas ir aktīvas tikai tagadnei . . . Bija jāpanāk, lai māsa brauc līdzi; bija jāgādā, lai viņa izvēlas ratus pēc savas gaumes. Un te tas ir. Viņa ir klāt, un viņa dara."

Laila negribīgi pārtraukusi italieša apskati, grozījās divu vietējo konvertēbļu starpā, kuŗus ar vienu podziņas piespiedienu varēja pārvērst līdz nepazīšanai — te tiem bija jumts, te no tā nebija ne vēsts.

„Pieci tūkstoši," savu reizi, saltu vēsmu pilns, nodeklamēja Pēteris un piebilda ne bez rūpēm: „Man tikai nekādi nav skaidrs, kādi mēs izskatīsimies tajā brīdī, kad Laila dabūs zināt, ka viņa ir pilntiesīga mašīnas īpašniece?"

„Vispirms — ugunis un pērkoņi, pēc tam — dieviņa laiciņš," padevīgs liktenim, Ole gurdeni pašūpoja galvu. „Bet sākums . . . Briesmas, aizvainojums. Sākumam es neko daudz negribētu būt klāt."

„Kā, lūdzu?"

„Nu, es domāju īpašnieces dokumentus mēs viņai varētu piesūtīt it labi pa pastu pēc tam, kad jaunos ratus viņa jau būs iemīļojusi un vairākkārt klusībā apskumusi, ka pašai tādi nepieder."

„Apžēlojies," Pēteris satriekts ievaidējās, „nevaram taču viņas acīs uz visu mūžu iegūt bērnu dārznieku slavu.."

„Tā ir tikai metafizika. Pārkarsētas iztēles sajaukums ar muļķīgām iedomām. Īstenībā — kad mantiņa rokā un tā derīga un patīkama, prieks un laiks ātri nodeldē visus aizspriedumus. Ja pats bez bēdu, tad vienalga, vai tā pirkta, vai zagta, vai dāvināta."

„Tu esi bezjūtīgs, tīra veida mežonis, bez skripstiņas morāles. Tik drusku padomā — neesam vairs blēžu, kontrbandistu un rīkļurāvēju paradīzē Tanžerā, kur bija negods prasīt otra biografiju, vai apjautāties par mantu, kur tā radusies?"

„Jā, bet tāds jau ir īstenais visu pionieru gars. Ja sāksi gudrot un meklēties pēc smalkumiem, uz vietas būsi ārā no roba." Ole iekvēlojies nerimtīgā izrīcību kārē, nepacietīgi mīņājās iešanai, izmezdams padomu pēc padoma. „Nav ko ķidot zivi, kas sālījumā — jau visa kā stāv — kļuvusi delikatese."

Pēterī auga uztraukums.

„Mums taču mazliet jāpadomā, kā darīt? Ar Lailu tā nevar spēlēties. Viņa ir pavisam cits cilvēks. Ko līdzēs mašīna, ja aizvainojums un sarūgtinājums paliks uz laiku laikiem," viņš gandrīz lūdzās. „Apdāvināšana visos apstākļos prasās pēc sava veida svinīguma un apdoma. Nevar pamest, kā sunim . . ."

Ole noskaitās:

„Tu sāc uzvesties, kā iemīlējies kādā jaunkundzē. Ievēro — Laila būtībā ir tikpat tīra veida puika, kā es — mežonis. Viņai tikai nav laimējies iedzimt vīriešu kārtā. Bet, ja tai kas derēs, viņa pārkodīs kaut naglu. Nāc. Iesim pie Briljantīna, lai sāk jau gatavot papīrus. Kaut kādu mašīnu mēs šodien nopirksim, lai tad plīst vai lūst." Viņš griezās projām, ne drusciņu nenojauzdams, kādu lavīnu sakustinājis draugā.

Pēteris bija apstulbis, pārsteigts, reizē sašutis un satriekts. Viņš stāvēja nekustīgs un sastindzis — kā trausla lāsteka, gatava sabrukt ar pirmo silto saules staru.

— Vai Ole gluži sajucis? Ko viņš tikko apgalvoja! — Es iemīlējies Lailā?

Pirms gadiem desmit, piecpadsmit Pēteris ar tīrām dūrēm būtu izberzis šādas iedomas no Oles pieres. Tagad viņš stāvēja un brīnījās, kā tik prātīgam un sakarīgam vīram var gadīties uz mēles tādi idiotiski vārdi?

Kā viņš, Pēteris, vispār uzdrīkstētos iemīlēties Lailā?

(Turpinājums sekos)